

Koordinazio soziosanitarioko tresnen egoeraren diagnostikoa

Txosten teknikoa

Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategia, 2021-2024

Arreta Soziosanitarioa Hedapena

Bertsioen kontrola

Edizio-data	Bertsio kopurua
2022/06/13	v.1.
Azken eguneratzearen data	Bertsio kopurua
2022/07/15	v.2.
2023/01/31	v.3.

AURKIBIDEA

Sarrera.....	5
Metodologia.....	7
Esparru teorikoa.....	9
Egoeraren diagnostikoa 2022.....	13
Arabako Lurralde Historikoa.....	14
Arabako ESI.....	15
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	15
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	16
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	17
Arabako Errioxako ESI.....	20
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	20
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	21
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedura.....	21
Bizkaiko Lurralde Historikoa.....	23
Barakaldo-Sestaoko ESI.....	24
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	24
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	25
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	26
Barrualde-Galdakaoko ESI.....	28
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	28
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	29
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	30
Bilbo-Basurtuko ESI.....	32
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	32
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	33
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	35
Ezkerralde–Enkarterri–Gurutzetako ESI.....	39
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	39
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	40
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	41
Uribeko ESI.....	43
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	43
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	44
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	46
Gipuzkoako Lurralde Historikoa.....	47
Bidasoko ESI.....	48
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	48
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	48
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak.....	48

Debarreneko ESI	49
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	49
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	50
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	51
Debagoieneko ESI.....	53
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	53
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	54
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	55
Donostialdeko ESI	57
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	57
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	59
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	61
Goierrri-Urola Garaiko ESI	62
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	62
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	63
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	64
Tolosaldeko ESI.....	67
Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa.....	67
Esparru Soziosanitarioko Protokoloa.....	68
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	69
Ondorioak	70
Diagnostiko orokorra.....	70
Diagnostikoa lurralde historikoaren arabera	73
Identifikatutako hobekuntza-arloak.....	76
Gomendioak.....	77
Eranskinak.....	78
1. eranskina. Koordinazio soziosanitarioko tresnei buruzko laburpena	1
EAEko Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioak	1
Arabako Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak	3
Bizkaiko Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak	4
Gipuzkoako Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak.....	7
2. eranskina. Udalerrien zerrenda Erakunde Sanitario Integratuaren eta Gizarte Zerbitzuen Oinarritzko Eremuaren arabera.....	1
Arabako Lurralde Historikoa	1
Bizkaiko Lurralde Historikoa	2
Gipuzkoako Lurralde Historikoa	4
3. eranskina. Arreta soziosanitarioa Hedatzeko galdetegia	5

Sarrera

Jarraian aurkezten den txostenaren xedea da 2022ko uztailean osasun- eta gizarte-erakundeetan dauden koordinazio soziosanitarioko tresnak ebaluatzea, tresna horiek izaera eta definizioaren arabera sailkatzea, eta gomendio multzo bat proposatzea identifikatutako hobekuntza-arloetan oinarrituta.

Koordinazio soziosanitarioko tresnek arreta soziosanitarioaren funtsezko hiru elementuri egiten diete erreferentzia: eskualdeetako batzorde soziosanitarioei, koordinazio soziosanitarioko esparru-protokoloiei eta koordinazio soziosanitarioko prozedurei.

Batzordeei dagokienez, horien definizioa, egitura, osaera eta funtzioak Gobernantza Soziosanitarioari buruzko Dekretuan zehaztuta daude, eta, horretan oinarrituta, horien azterketa egin da. Esparru-protokoloiei eta koordinazio soziosanitarioko prozedurei dagokienez, Euskadiko Koordinazio Soziosanitarioko Taldeak 2020an garatutako berrikuspen kontzeptual batetik datoz, eta, halaber, tresna bakoitzaren ezaugarri definitzaileetan oinarrituta, haien azterketa garatu da¹.

Hala, txostenak, alde batetik, Euskadiko erakundeen arteko koordinazioaren esparruan jarduera soziosanitarioa egituratzen eta gidatzen duten elementuak antolatu eta argitu nahi ditu, eta, bestetik, elementu horiek dauden egoeraren diagnostiko bat egin nahi du euskal asistentzia soziosanitarioan esku hartzen duten erakunde sozial eta sanitarioetan, azken batean, lurralde eta/edo eskualde bakoitzean identifikatutako hobekuntza-arloak azaltzeko.

Dokumentuaren antolamenduari dagokionez, honako atal hauek ditu: Lehenengoak sarrera izaera du, eta txostena egiteko erabilitako **metodologia** deskribatzen du. Jarraian, aipatutako gaien azterketa gidatzen duen **esparru teorikoa** aurkezten da, eta, jarraian, lurralde historikoen **egoeraren diagnostikoa**. Puntu honetan, adierazi behar da lurralde historiko bakoitzerako deskribatutako informazioa irizpide sanitarioen arabera antolatzen dela (erakunde sanitario integratuetatik abiatuta, ESIak); baina, analisari emandako ikuspegiak kasu guztietan inplikaturako erakunde guztien baterako parte-hartzea jasotzen du, erakunde sozialak, sanitarioak, hezkuntzakoak, egoitzakoak edo bestelakoak izan.

Egindako azterketatik **ondorioei** buruzko azken atal bat eta aztertutako koordinazio-tresnak hobetzeko **gomendioei** buruzko beste bat ondorioztatzen dira. Azkenik, **Eranskinaren** atal bat gehitu da, laburpen-taulekin eta bestelako informazio interesgarriarekin.

---

¹ Informazio gehiago nahi izanez gero, kontsultatu txosten honen esparru teorikoaren atala.

Oharra: txosten honetako informazioa ez dago etengabe irakurtzeko diseinatuta. Koordinazio soziosanitarioko tresnen egoera zehatz-mehatz ezagutu nahi baduzu, Lurralde edo Erakunde zehatzen araberako kontsulta bat egitea gomendatzen da. Horien ikuspegi orokorra nahi baduzu, jo ezazu Ondorioen atalera.

Metodologia

Dokumentu hau egiteko, hainbat informazio-iturri kontsultatu dira eta hainbat ekintza kualitatibo eta kuantitatibo garatu dira, egindako azterketarako beharrezkoa den informazioa biltzeko.

Zehazki, hiru **saio birtual** egin ziren (bat lurralde historiko bakoitzeko), Osakidetzako gerentziei zuzenduta, [Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategia](#)ren funtsezko alderdiak aurkezteko, eta, bereziki, gobernantza soziosanitaria eta lehen mailako arreta soziosanitaria.

Saio horien esparruan, Arreta Soziosanitaria hedatzeko **galdetegi** bat prestatu eta bidali zitzairen erakunde sanitarioetako erreferente soziosanitarioei, tokiko koordinazio soziosanitarioari buruzko informazioa biltzeko; zehazki, eskualdeko batzorde soziosanitarioei, koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolei eta koordinazio soziosanitarioko prozedurei buruzko informazioa biltzeko. Galdetegi honetan jasotako erantzunak aztertu eta egindako diagnostikoan txertatu dira.

Era berean, hainbat dokumentu-iturri kontsultatu dira (governantza soziosanitarioaren dekretuaren zirriborroa eta gida kontzeptual soziosanitaria 2020²), bai eta 2017ko **protokolo soziosanitario** operatiboen zerrenda ere³.

Horrela, aurreko urteetako informazioari eta 2021ean emandakoari esker, atzera begirako azterketa bat egin ahal izan da. Azterketa horretan, batetik, dokumentu horiek azken bost urteetan (2017-2022) izan duten bilakaera **behatu eta alderatu** da, eta, bestetik, protokolo soziosanitarioak 2020an **ezarritako** formulazio berritik aurrera sailkatu dira, esparru soziosanitarioko protokoloen edo koordinazio soziosanitarioko prozeduren arabera.

Prozesu honetan, **noranzko biko komunikazioa** mantendu da hainbat erakundetako erreferente soziosanitarioekin, informazio egokia errazteko, argitzeko eta/edo kontrastatzeko. Emakumeak eta mutilak informatzaile giltzarriak izan dira lan honetarako, eta, beraz, beste behin ere, gure eskerrik beroenak eman nahi dizkizuegu

Azkenik, interesgarria da txosten hau egitean sortu diren eta txostenaren emaitzan eragina duten gorabehera edo oztopo batzuk nabarmentzea. Lehenik eta behin, aipatu behar da erakunde batzuek ez dutela informaziorik eman, eta horrek eragotzi egin duela erakunde horietako tresnak aztertzea. Bigarrenik, eta aurrekoari lotuta, batzuetan, informaziorik ez izateak ekarri du eskuragarri dauden dokumentu estrategikoen azken bertsioak ez izatea, eta, beraz, Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritzak eskuragarri dituen azken bertsioak hartu dira kontuan. Hirugarrenik, antzeman da zenbait kasutan ez dela behar bezala ulertu esparru-

---

² 2020rako programa-kontratuaren esparruan, ebaluatzaileentzako euskarri gisa egindako gida, esparru-protokolo soziosanitarioen eta koordinazio soziosanitarioko prozeduren arteko sailkapena sartzen duena.

³ Zerrenda hori Euskadiko Koordinazio Soziosanitarioko Taldeak 2016 eta 2017 artean garatutako azterlan batetik abiatzen da. Bertan, galdetegi labur batetik abiatuta, erakundeei beren protokolo soziosanitarioak aurkezteko eskatzen zitzairen, eskuragarri zeuden protokolo guztien argazki bat edukitzeko.

protokoloen eta koordinazio soziosanitarioko prozeduren artean egindako bereizketa, eta ezin direla jasotako erantzunak kontuan hartu, zehaztasun-faltagatik.

Azkenik, hasieran galdera-sorta Osasun Mentaleko hiru Sareetara (RSM) bidali bazen ere, haien erantzunak eta horiek batzorde, protokolo eta prozedura soziosanitarioetan duten parte-hartzea aztertu ondoren, sare bakoitzerako atal espezifikorik ez garatzea erabaki zen, aztertutako koordinazio soziosanitarioko tresnetan sartuta baitzeuden guztiak.

Azkenik, intzidentzia bat ez bada ere, aipatu behar da erregistratutako erantzun batzuetan autonomia edo lurralde mailako protokoloak adierazi direla, tokiko edo eskualdeko laguntza soziosanitarioan aplikatzen direnak. Kasu horietan, mikro izaerako gizarte- eta osasun-erakundeek egindako protokoloak ez direnez, ez dira kontuan hartu analisisian, baina laburpen-tauletan sartu dira, hala nola, “Autonomia-erkidegoko beste protokolo/prozedura batzuk”.

Esparru teorikoa

Euskadiko koordinazio soziosanitarioaren eredian oinarritzen da Gobernantza Soziosanitarioa. Eredu horrek definitzen du osasun-sistemen eta gizarte-zerbitzuen arteko harreman funtzionala. Ereduaren artikulazio juridikoak **Gobernantza Soziosanitarioaren Dekretua** ekarriko du, zeinak arreta soziosanitarioko egituren, baliabideen eta tresnen arteko harremanak antolatuko baititu.

Gobernantza Soziosanitarioaren Dekretuaren zirriborroan jasotzen den bezala, Euskadiko gobernantza soziosanitarioa kontsulta- eta partaidetza-organoetatik eta koordinazio soziosanitarioko figuretatik abiatuta egituratzen da.

Kontsulta- eta partaidetza-organoak erakunde arteko eta/edo diziplina anitzeko osaera-organoak dira, eta autonomia-erkidegoko, foru-lurraldeko, eskualdeko edo udalaz gaindiko eta tokiko lurralde-eremu batean erabakiak hartzeko proposamenerako, aholkularitzarako, jarraipenerako eta kontrolerako eratzen dira, kudeaketa-maila jakin baten arabera. Organo horien artean, **eskualdeko batzorde soziosanitarioak** daude, antolaketa- eta asistentzia-kudeaketaren mailan koordinazio-funtzioak garatzen dituztenak.

KONSULTA ETA PARTAIDETZA ORGANOAK

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioak

Gobernantzari buruzko Dekretuaren zirriborroan definitzen den bezala, eskualdeko batzorde soziosanitarioa koordinazio soziosanitarioko organoa da, eta bertan parte hartzen dute Osakidetza/Euskal Osasun Zerbitzuko Erakunde Sanitario Integratuek (aurrerantzean, ESI) eta ESIaren (Eskualdea) eraginpeko eremu geografikoko udalerriek. Erakunde bakoitzaren arreta soziosanitarioaren antolamendu- eta asistentzia-kudeaketan profesionalek parte hartzeko eta aholkuak emateko funtzionatzen du.

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioak zerbitzu sozialen eta osasunaren asistentzia-eremuek partekatutako koordinaziorako eta erabaki teknikoak hartzeko balio du, eskualdeko premia soziosanitarioen esparruan.

Eskualdeko batzorde soziosanitarioak **beste erakunde batzuen parte-hartzea** jaso dezake, baldin eta erakunde horien koordinazioa funtsezkoa bada biztanleriak bere eragin-eremu geografikoan dituen premia soziosanitarioei erantzuteko.

Batzorde bakoitzak berariazko **azpibatzerde** teknikoak sortu ahal izango ditu jarduteko mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko. Azpibatzerde horiek ESIko eta udal- eta foru-mailako gizarte-zerbitzuen eremuko beste profesional batzuek osatu ahal izango dituzte.

Batzorde soziosanitarioa **urtean bitan** bilduko da **gutxienez**.

Zehazki, hauek dira eskualdeko batzorde soziosanitarioaren **eginkizunak**:

- Eskualde-mailan garatzea Arreta Soziosanitarioko Euskal Kontseiluak onartzen duen dokumentu estrategikoan jasotako proiektuak.
- Erakundeen programa-kontratuaren edo dokumentu asimilatuaren autoebaluzioa ezartzea, gainbegiratzea eta garatzea, koordinazio soziosanitarioarekin zerikusia duten alderdietan.
- Lurralde Plan Operatiboko proiektuak eskualdeka garatzea.
- Zabaldutako jarduera-ildoen emaitzak eta hobetzeko arloen proposamena baloratzea.
- Eskualdeko eremu soziosanitarioa osatzen duten eragile eta erakundeen arteko koordinazio-mekanismoak ezartzea, gainbegiratzea eta garatzea.
- Tokiko koordinazio-protokoloak garatzea.
- Tokiko arreta soziosanitarioa hobetzeko egokitzat jotzen diren ekintzak garatzea.
- Koordinazio soziosanitarioko protokoloak eguneratzen direla bermatzea, lau urtean behin.
- Emakumeen eta gizonen berdintasunaren helburua kontuan hartzea, bai eta emakumeek eta gizonen arlo soziosanitarioan dituzten egoerak, baldintzak, nahiak eta beharrak ere.

COORDINAZIO-TRESNAK

Koordinazio Soziosanitarioko Esparru Protokoloa

Esparru-dokumentu horien helburua da **hitzarmena** sinatzen duten **erakundeen arteko lankidetzahitzarmena gauzatzea eta koordinazio soziosanitarioaren oinarritzko alderdiak formalizatzea**, besteak beste, hitzarmena zabaltzea eta berrikustea.

Laguntza-, osasun- eta gizarte-eragileek batera egiten dituzte, eskualdeko batzorde soziosanitarioaren lanaren zati gisa.

Esparru-protokoloak garatuz eta sinatuz, izenpetzen dituzten erakundeek konpromisoa hartzen dute beren erantzukizun-eremuan pertsonen arreta-premiei erantzuteko, dagozkien zerbitzu-zorroen bidez esku hartuz, kasua kudeatzeko eta bi sistemen arteko komunikazio-oztopoak gainditzeko metodologiarekin, bikoiztasunak eta asistentzia-hutsuneak saihestuz.

Horiek sailkatzeko, protokoloek honako **baldintza** hauek betetzen saiatu beharko dute:

- Eskatutako laguntza ematen duten gizarte- eta osasun-erakundeen esku-hartzea (langileen aldetik, ESiko erreferentziatzko udalak izan ahalko dira, bai eta foru-aldundiak ere, besteak beste), beren jarduketei lotuta.
- Aipatutako erakundeak juridikoki baliozkoak diren ordezkari-tza-organoen sinadura, hau da, osasun-arloaren aldetik, Osakidetza-zuzendariaren sinadura eta gizarte-arloaren aldetik, tartean diren udalerrietako alkateen edo osoko bilkuren sinadura.
- Koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdien laburpena.
- Gizarte- eta osasun-arloko erreferentziatzko profesionalen harremanetarako datuak biltzen dituen direktorio bat sartzeara.

Dekretuan ezarritakoa gorabehera (lau urtean behin berrikusten da), protokoloak **berrikusi egin beharko dira**, baldin eta erakunde sinatzaileetan, erreferentziatzko profesionalen kontaktuen direktorioan edo protokoloaren izaeran funtsezko eragina duen beste edozein elementu edo inguruabarretan aldaketak egiten badira.

Protokoloetarako zehaztutako **funtzioen** artean, honako hauek daude:

- Erakunde sinatzaileen artean **akordio** bat egitea, erakunde horien konpromisoa islatzeko, koordinazio eraginkorra bermatzeko.
- Gizarte- eta osasun-sektoreen arteko esku-hartze koordinatuen euskarri izatea, batez ere.
- Koordinazio soziosanitarioa erraztea, gizarte- eta osasun-premiak dituzten pertsonen **zaintzen jarraitutasuna** bermatuz.
- Pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzea.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Eremu sozial eta sanitarioaren arteko koordinazio-modu espezifikoak egituratzeko balio duten **jarduketak edo esku-hartzeak** definitzen dituzten dokumentuak dira, tokiko premia zehatzei, sortzen ari diren premiei edo xede-kolektibo jakin batzuei zuzenduta daudenei erantzuteko..

Agente asistentzialek, sanitarioek eta sozialek batera egiten dituzte, eskualdeko batzorde soziosanitarioaren lanaren zati gisa.

Prozeduren helburua da pertsona edo komunitate batean identifikatutako gizarte- eta osasun-premietara egokitutako erantzun arina ematea. Prozedurak esparru-protokolo soziosanitarioa baino **tresna malguagoak eta egokigarriagoak dira**; horregatik, gizarte- eta osasun-kudeaketaren antolamendu-mailako organoak sinatuz berretsi ahal izango dira.

Prozedura horiek definitzeko **baldintza** formalak honako hauek dira:

- Eskatutako laguntza ematen duten erakunde eta/edo entitate sozial eta sanitarioen esku-hartzea (langileen aldetik, ESIko erreferentziazko udalak izan daitezke, bai eta foru-aldundiak, egoitzazentroetako arduradunak edo beste batzuk ere), beren jarduketeki lotuta.
- Arestian aipatutako instituzio edo erakundeetako zuzendaritza-organoen edo gerentzien edo zerbitzu-buruen sinadura.
- Kasuak modu koordinatuan lantzeko garatzen diren esku-hartze espezifikoko definitzea.
- Gizarte- eta osasun-arloko erreferentziazko profesionalen harremanetarako datuak biltzen dituen direktorio bat sartzeara.

Esparru-protokolorako adierazitakoaren antzera, koordinazio-prozedurak **berrikusi egin behar dira**, baldin eta erakunde sinatzaileetan, erreferentziazko profesionalen kontaktuen direktorioan edo prozeduraren izaeran funtsezko eragina duen beste edozein elementu edo inguruabarretan aldaketak egiten badira.

Hala ere, operatiboa denez, prozeduraren urteko **berrikuspena egitea gomendatzen da**, deskribatutako beharren koordinazio soziosanitarioko prozeduraren **funtzionaltasuna baloratzeko**.

Koordinazio soziosanitarioko prozeduraren **funtzioen** artean, honako hauek aipa daitezke:

- Erakunde sinatzaileen arteko koordinazio-prozedura edo -operatiba definitzea, premia zehatzei edo xede-kolektibo jakin batzuei erantzuteko.
- Kasu soziosanitarioak kudeatzeko eta jorrazteko irizpide komunak ezartzea, xede dituzten kolektiboen arabera.
- Koordinazio soziosanitarioa erraztea, gizarte- eta osasun-premiak dituzten pertsonen zainketen jarraitutasuna bermatuz.
- Pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzea.

Egoeraren diagnostikoa 2022

Esparru teorikoan adierazitakoa oinarri hartuta, jarraian aurkezten den diagnostikoak, eskuragarri dauden informazio-iturrietatik abiatuta, lurralde eta eskualde bakoitzeko koordinazio-tresnen egoera aztertzen du, azterketa lurralde historikoaren eta erakunde sanitario integratuen arabera bereizita⁴.

---

⁴ Lehen esan bezala, azterketa erakunde sanitarioetatik abiatuta sailkatu da, antolamendu egituratuko metodo bat duelako. Hala ere, ESIen araberako banaketa egiteko, haien eragin-eremuak hartu dira kontuan (udalerriak eta gizarte-zerbitzuen eskualdeak).

Arabako Lurralde Historikoa

Arabako ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunen arabera, Arabako ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeko koordinatzaile soziosanitarioa (AFA)
- Gasteizko Udaleko Gizarte Politiketako eta Osasun Publikoko Saileko Gizarte Politiken Arloko koordinatzailea
- Hezkuntzako Lurralde Ordezkaritzako Hezkuntza Berritzatzeko arduradunak
- Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako teknikaria
- Arabako Osasun Mentaleko Sareko zuzendari medikoa
- Arabako Errioxa ESIko zuzendari kudeatzailea
- Farmazialari komunitarioa
- Farmazialari komunitarioa
- Arabako ESIko zuzendari kudeatzailea
- Arabako ESIko gizarte-langilea
- Arabako ESIko Prozesuak Kudeatzeko Zerbitzuko teknikaria
- Arabako ESIko Arreta Integratuko zuzendaria
- Koordinatzaile soziosanitarioa, Arabako ESIko Integrazio Asistentzialeko Zuzendaritzaren albokoa
- Erizaintzako koordinatzailea, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeko Adinekoen Arloa (AFA)
- Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako Osasun Publikoko zuzendariordea
- Arabako ESIko Psikiatria Zerbitzuko burua
- Arabako ESIko Erizaintzako Zuzendaritzako Asistentziaren Jarraipeneko albokoa
- Arabako ESIko Erizaintzako zuzendaria
- Kuartangoko Udaleko zinegotzia

Guztira, **19 profesional** osatzen dute batzorde soziosanitarioa, 14 osasun-arlokoak, 4 Arabako gizarte-zerbitzuetakoak eta 1 hezkuntza-esparrukoak.

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Batzordearen esparruan ere, eskualde mailan Lurralde Plan Operatiboan eta Estrategia Soziosanitarioan definitutako proiektuak garatzen direla baieztatzen da, eta batzordeak eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko balio duela.

Hala ere, **batzordearen bilkurak ez dira maiz erabiltzen koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko**, eta batzordean ez da koordinazio soziosanitarioko protokoloak eta prozedurak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematarik zehaztu. Puntu horretan adierazten da, batzuetan, baina ez normalean, batzordearen bilkurak erabili direla protokolo edo prozedura berriak definitzeko.

Jarduteko mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko azpibatzerde teknikoei dagokienez, **Adinekoen azpibatzerdea sortu da egoitza-zentroetan**.

Maiztasunari dagokionez, hiru hilean behin biltzen dira bai batzorde soziosanitarioa, bai Arabako ESIa eta haren eragin-eremuko gizarte-zerbitzuak osatzen dituzten azpibatzerdeak.

Azkenik, Arabako batzorde soziosanitarioari lotutako **oztopoen eta zailtasunen** artean, bi nabarmentzen dira: alde batetik, profil soziosanitario urria eta batzordearen jarduera-eremutik urrun dauden interesak dituzten eragileak egotea; eta, bestetik, ekimen berriak abian jartzeari dagokionez, erabakitzeke ahalmen txikia izatea, inplikaturako erakundeen gerentzien baimena behar baitute.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Eskualdeak esparru-protokolo bat du: **Gasteizko Udaleko Gizarte Zerbitzuen, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen eta Arabako Erakunde Sanitario Integratuaren (2021) arteko lankidetzak- eta koordinazio-protokoloa**, eskatutako laguntza ematen duten erakunde sozial eta sanitario guztiek sinatua.

Zehazki, Arabako ESIak (Lehen Mailako Arretako eta Ospitale Zerbitzuetako Unitateak), Gasteizko Udalak (Ekintza Komunitarioko Zerbitzua, Gizarteratze Zerbitzua, Haurren eta Familien Zerbitzua, Adinekoen Zerbitzua), Gizarte Ongizateko Foru Erakundeak (Esku-hartze Sozialeko Arloa, Adinekoen Arloa, Desgaitasuna duten Pertsonen Arloa, Adingabearen eta Familiaren Arloa, eta Gizarte Zerbitzuen Idazkaritzaren mendeko lurraldeko Koordinatzaile Soziosanitarioa) eta 20.000 biztanletik beherako Udal eta Kuadrilletako Oinarrizko Gizarte Zerbitzuek sinatu dute.

Protokolo horrek Arabako lurraldeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu, eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorio eguneratua jasotzen du. Hala ere, **ez dute sinatu** juridikoki baliozkoak diren kasuan kasuko erakundeen ordezkartza-organismoek. Hain zuzen ere, gai hori nabarmentzen dute lurralde-koordinazioaren arduradunek protokoloa abian jartzeko oztopo nagusi gisa. Hitzez hitz: “Osakidetzako Zuzendaritza Nagusiko Aholkularitza Juridikoak eta, ondoren, beste erakundeetako zerbitzu juridikoek onartzea”.

Komunikazioari dagokionez, akats bat antzeman da; izan ere, duela gutxi egin denez, sinadura- eta aurkezpen-saio instituzional bat egiteke dago, baina protokoloan ez da komunikazio-planik edo ekintzarik

jasotzen, arreta soziosanitarioan inplikaturak dauden profesionalek horren berri izan dezaten. Hala ere, esparru soziosanitarioko profesionalei egindako hobekuntzak edo eguneratzeak jakinaraztea aurreikusten da. Zehazki, lan hori protokoloaren jarraipen-batzordeari dagokio, eta honako hau jasotzen da: “Jarraipen Batzordearen erantzukizuna izango da, halaber, etengabeko ebaluazio-prozesu horren ondorioz protokoloan egindako aldaketak eta hobekuntzak zabaltzea”.

Ildo horretan, esparru-protokoloak komunikazio-plan bat definitzen ez duen arren, plana **berrikusteko eta eguneratzeko** prozesua eta maiztasuna ezartzen ditu, hain zuzen ere, sei hilean behin bilduko den aipatutako jarraipen-batzordea sortuz. Protokoloa berrikusteko atala amaitzeko, aipatu behar da ez dagoela berrikuspen-taularik, azken eguneratzearen data edo egindako aldaketak adierazita.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, puntu honetan erregistratutako erantzun guztiak positiboak dira; hau da, protokoloa tresna baliagarritzat jotzen da koordinazio soziosanitariorako, alderdi sinatzaileek hartutako konpromisoak betetzen dira, kasuaren kudeaketa koordinatua eta eraginkorra egiten laguntzen da, eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzeko balio du, eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonentzako arreta hobetzeko

Azkenik, azpimarratu behar da Arabako lurraldeko koordinazio soziosanitarioak eta esparru-protokolo hau egiten inplikaturako profesionalek **ahalegin handia egin dutela ordenatzeko eta adostasuna lortzeko**, dokumentu bakar batean laburbiltzeko aurretiazko bi protokolo soziosanitarioak, hau da, Vitoria-Gasteizko *Udaleko gizarte-zerbitzuaren eta Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuko Arabako Eskualdeko Lehen Mailako Arretako Unitateen arteko lankidetzaren eta koordinazio-protokoloa (2013)*, eta urtebete geroago foru-erakundeak sinatua, hau da, *Informazio eta Gizarte Arretako Bulegoaren (GOFE) eta Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuko Arabako Eskualdeko hiri-eremuko Lehen Mailako Arretako Unitateen arteko lankidetzaren eta koordinazio-protokoloa (2014)*.

Ahalegin horren ondorioz, arestian aipatutako esparru-protokolo soziosanitarioa argitaratu da.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Koordinazio-prozedurei dagokienez⁵, Arabako ESIaren eskualdeko batzorde soziosanitarioari lotutako gizarte- eta osasun-erakundeek honako lau hauek definitu dituzte:

1. **Arabako Unibertsitate Ospitalearen arreta oftalmologikorako plana, Etxebidea egoitzan bizi diren pertsonentzat (2015)**, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen (Arabako Foru Aldundia) Desgaitasun Arloak, Etxebidea egoitzak eta Arabako Unibertsitate Ospitaleko (Osakidetza) Oftalmologia Zerbitzuak sinatua.

---

⁵ Koordinazio soziosanitarioko prozedurei horiek egiten parte hartzen duten profesionalek *jarduera-ibilbideen dokumentuak* (edo koordinaziokoak) deitzen diete, eta xede-kolektiboen beharrei erantzuten zaie.

2. **Jarduteko ibilbideak. 65 urtetik gorako Osasun Mentaleko Lantaldea (2016)**, honako erakunde hauek sinatua: Osasun Saila, Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzua (Arabako Ospitale Psikiatrikoa), Arabako Foru Aldundia – Gizarte Ongizaterako Foru Erakundea (Esku-hartze Sozialaren Arloa, Ezinduen/Mendetasunen Arloa, Adinekoen Arloa) eta Vitoria-Gasteizko Udala (Adinekoen Arloa).
3. **Jarduteko ibilbideak. Desgaitasuna eta Osasun Mentala Lan Taldea (2022)**, Osasun Sailak, Osakidetza-Euskal Osasun Zerbitzuak (Arabako Osasun Mentaleko Sarea eta Arabako ESI), Arabako Foru Aldundiak (Gizarte Ongizaterako Foru Erakundea (Desgaitasuna duten pertsonen arloa, Koordinazio Soziosanitarioa) eta Hezkuntza Sailak (Hezkuntzaren arloko prestakuntza eta berrikuntzarako laguntza-zentroak – Erritzegune-, ikastetxeak) sinatua.
4. **Jarduteko ibilbideak. Lantaldea: Ahulezia-, arrisku- edo desanparo-egoeran dauden eta osasun mentaleko arazoak dituzten haurrak eta nerabeak (2022)**, Gizarte Politiken, Adinekoen eta Haurren Sailak (Gasteizko Udala), Gizarte Ongizaterako Foru Erakundeak (Arabako Foru Aldundia), Hezkuntza Sailak (Eusko Jaurlaritza), Arabako Osasun Mentaleko Sareak (RSMA) eta Arabako ESI Erakunde Sanitario Integratuak (Osakidetza) sinatuta.

Forma-betekizunei dagokienez, eskatutako laguntza ematen duten erakunde eta/edo entitate sozial eta sanitario guztiek sinatzen dituzte lau prozedurak, kasuak modu koordinatuan lantzeko esku-hartze espezifikoak definitzen dituzte eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorio bat jasotzen dute.

Hala ere, **lau prozeduretatik bi baino ez dituzte sinatzen** inplikaturako erakunde edo entitateetako zuzendaritza-organoek edo gerentziek edo zerbitzu-burutzek. Zehazki, sinadurak biltzen dituzten prozedurak berrienak dira, hau da, desgaitasunaren eta osasun mentalaren kolektiboari arreta emateko definitutakoa (2022) eta osasun mentalek.

Esparru-protokoloan adierazitakoaren antzera, aipaturako prozeduretako bakar batek ere ez du komunikazio-planik, baina prozedura berrienetan, arreta soziosanitarioko profesionalak hura **zabaltzeko eta ezagutzeko ekintzak aurreikusten dira**. Hori gertatzen da desgaitasuna eta osasun mentala duten pertsonen zuzendutako itineariorarekin. Bertan ezartzen denez, jarraipen- eta ebaluazio-batzordeak, zuzendaritza-talde bat buru dela, informazio orokorra eman behar die inplikaturako eragileei.

Hitzez hitz, “honako hau adierazten da: informazio orokorrari dagokionez, hala nola profesionalen zerrendak eguneratzea, zerbitzu berriak, arreta-programa edo -zentroak, zentrozen zerrendak, harremanetarako telefonoak eta abar, informazio egokia hiru sistema/zerbitzuetako arduradun teknikoei eta talde errektoreko kideei bidaliko zaie, eta haiek arduratuko dira informazio hori dagokion zerbitzu eta profesionalen helarazteaz. Talde gidari horren ardura izango da, halaber, etengabeko ebaluazio-prozesu horren ondorioz protokoloan egindako aldaketak eta hobekuntzak zabaltzea”.

Etxebidean bizi diren pertsonentzako arreta oftalmologikoko planean izan ezik, gainerako koordinazio-prozedurek plana **berrikusteko** eta haren **jarraipena egiteko** organoak jasotzen dituzte.

Hala, 65 urtetik gorako pertsonen osasun mentalera bideratutako prozeduraren kasuan, ibilbidearen jarraipena eta jarraipena egiteko, **jarraipen- eta ebaluazio-batzorde bat** ezartzen da, eta, zehazki, **zuzendaritza-talde bat**, jarduera-ibilbideen funtzionamendu egokia, berrikuspena eta doikuntza bermatzeaz arduratuko dena, hiru hilean behin eta ohiz kanpo bilduta, betiere kideren batek hala eskatzen badu.

Desgaitasunaren eta osasun mentalaren kasuan, ibilbidea berrikusteko eta haren jarraipena egiteko, talde gidari bat sortuko da. Talde horren eginkizunak honako hauek izango dira: “funtzionamendu egokia bermatzea, jarduteko ibilbideak doitztea, errealitatera egokitzea eta berrikustea; lantaldeak koordinatzeko batzordearekin lotura gisa jardutea, taldeak egindako lanaren berri ematea eta taldeak egindako proposamenak helaraztea, eta ibilbidea ebaluatzea”. Halaber, **“jarraipen- eta ebaluazio-batzorde bat** sortu da, protokoloaren ezarpen- eta aplikazio-maila berrikusteko eta ebaluatzeko, bai eta protokoloa onartu zeneko helburu eta beharrianetara egokitzen den eta eraginkorra den aztertze eta, hala badagokio, dagozkion aldaketak garatzeko ere”.

Azkenik, adingabeen eta osasun mentalaren prozedura berrikusteko, **jarraipen- eta ebaluazio-batzorde bat** eratzen da, eta honako hau aipatzen da: “Protokolo hau garatzen eta hedatzen parte hartzen duen erakunde bakoitzak profesional bat edo bi izendatuko ditu Batzorde hori osatzeko. Batzorde horren helburua izango da haren bilakaera aztertzea eta jardunaren ondorioz beharrezkotzat jotzen diren doikuntzak egitea. Batzordea urtero bilduko da, edozein kidek eskatuta, baldin eta beharrezkotzat jotzen bada prozedura hobetzeko edo kasu zehatz bati elkarrekin ekiteko”.

Azkenik, koordinazio-prozeduren **erabilgarritasunaren** balorazioa, erregistratutako erantzunen % 100ean positiboa da; eguneroko asistentzia-praktikarako eta premia zehatzei edo xede-kolektibo jakin batzuei erantzuteko prozedura operatiboak hartzen dira kontuan; kasu soziosanitarioak kudeatzeko eta jorrazteko irizpide komunak ezartzen dira, xede dituzten kolektiboen arabera. Era berean, baieztatzen da prozeduran ezarritakoak gizarte- eta osasun-premiak dituzten pertsonen zaintzaren jarraitutasuna bermatzeko balio duela, eta tresna horrek laguntzen duela artatutako pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzen.

Arabako koordinazio-prozeduren egungo egoerari dagokionez, esan behar da lehenengoa (Arreta oftalmologikoko plana) 2019an ebaluatu zela eta 2022an indarrean jarraitzen duela. Bigarrena (Osasun Mentala 65 urtetik gorakoen artean), 2016an amaitu bazen ere, berrikuste- eta eguneratze-fasean dago gaur egun (06/2022). Hirugarrenari (desgaitasuna eta osasun mentala) eta laugarrenari (kalteberatasun-, arrisku- edo desanparo-egoeran dauden haurrak eta nerabeak, osasun mentaleko arazoak dituztenak) dagokienez, lantalde banatan garatzen ari den lana 2020an hasten da, pandemian zehar geldiarazten da eta 2022ko

ekainean berriz hasten eta amaitzen da; beraz, ez du azterketa hau egiteko datan hura berrikustea edo eguneratzea aplikatzen.

Arabako Errioxako ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunak kontuan hartuta, Errioxa ESIak Arabako Errioxako eskualdeko batzorde soziosanitarioa egin du, eta honako eragile hauek parte hartu dute:

- Oiongo GOFeren egoitzako zuzendaria
- Guardia-Arabako Errioxa Kuadrillako presidentea
- Oinarrizko Gizarte Zerbitzuetako gizarte-langilea
- Lehen mailako arretako medikua (aldatzeko zain)
- Lehen mailako arretako erizaina (aldatzeko zain)
- Arabako Errioxako farmazialaria (izendatzeke)
- Arabako Errioxako ESiko gerentea

Guztira, **7 profesionalak** osatzen dute batzorde soziosanitarioa, 4 osasun-arlokoak, 2 Arabako gizarte-zerbitzuetakoak eta 1 egoitza-eremuak.

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Era berean, batzordeak eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko balio duela baieztatzen da.

Koordinazio protokolo edo prozedura berriak definitzeko batzorde soziosanitarioaren bilkurak erabiltzeari dagokionez, helburu horretarako erabiltzen direla ziurtatzen da; hala ere, **orain arte, eskualdeak ez du koordinazio soziosanitarioko protokolo propiorik zehaztuta.**

Ildo beretik, Lurralde Plan Operatiboan edo Estrategia Soziosanitarioan definitutako tokiko edo eskualdeko proiektuak proposatzeko edo garatzeko batzordearen erabilerak ere ez du gai hori argitu.

Azkenik, **maiztasunari** dagokionez, Arabako Errioxako eskualdeko batzorde soziosanitarioa **sei hilean behin** biltzen da.

Jarduteko mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko azpibatzerde teknikoei dagokienez, ez da azpibatzerderik sortu, galdetegian adierazten den bezala “ESI oso txikia delako” eta “ez direlako beharrezkoak”.

Azkenik, Arabako Errioxako ESIaren eragin-eremuko batzorde soziosanitarioari lotutako **oztopoen eta zailtasunen** artean, hiru aipatzen dira; alde batetik, “parte-hartzaile jakin batzuei dei egiteko zailtasunak, lan handia eta denbora falta argudiatuz” ; bestetik, ESIaren tamaina txikia eta jarduera sakonak egiteko muga, hitzez hitz: “ESI oso txikia da, sakabanatuta dago eta aukera gutxi ditu jarduera garrantzitsuak erabakitzeko”; eta, azkenik, Araba ESIaren batzorde soziosanitarioaren mendekotasun handia dago: “Araba ESIaren CCCren erabaki-mendekotasun handia”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Lehen esan bezala, Arabako Errioxako eskualdeak ez du esparru soziosanitarioko protokolo propioirik, baina 20.000 biztanletik beherako udaletako eta kuadrilletako oinarrizko gizarte-zerbitzuek Arabako ESIRA mugatutako eskualdearen esparru-protokoloa sinatu *dute (Gasteizko Udaleko Gizarte Zerbitzuen, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen eta Arabako Erakunde Sanitario Integratuaren arteko lankidetzeta eta koordinazioarako protokoloa, 2021)*. Halaber, galdetegian adierazitakoaren arabera, Errioxa ESIaren osasun-arloko parte-hartzeak ere protokolo hori sinatzen du. Errioxa ESiko gerentziaren testu-hitzetan, gauza bera dira (protokoloak) “Arabako ESian, non ordezkaturik gauden eta haren Batzorde Soziosanitarioko kide garen”.

Esparru-protokoloaren **forma-betekizunei** eta **komunikazioari** eta **hedapenari** dagokienez, ez dira emandako erantzunak aipatzen; izan ere, Arabako ESirako aztertutako protokolo bera denez, erantzunak bat datoz. Aztertutako gainerako dimentsioei dagokienez (**erabilgarritasuna, berrikuspena eta eguneratzea, eta oztopoak eta zailtasunak**), ez da inolako erantzunik eman, eta, beraz, ezin da ekarpenik egin.

Hala ere, Errioxa ESIaren **inguruan eskualdeko batzorde soziosanitarioa sortzea mugarri garrantzitsua da, Arabako landa-eremuaren koordinazio soziosanitarioan**, baina urratsak ematen jarraitu behar da. Batzorde hori finkatzeak lurralde horretako eragileen arteko koordinazioa sendotzeko abiapuntua izan behar du. Koordinazio hori eskualde horretarako berariazko esparru-prokolo bat egitean islatuko da, edo, bestela, koordinazio soziosanitarioko prozedura espezifikokoak eta eskualde honetako tokiko premiekin bat datozenak formulatzean.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedura

Arabako Errioxa eskualdeak koordinazio soziosanitarioko prozedura bakarra prestatu du: **Arabako Errioxan indarkeria matxistaren biktimen arreta hobetzeko koordinazio instituzionalerako I. protokoloa (2019)**, Arabako Errioxako Kuadrillak, Oiongo Udalak, Ertzaintzak eta Osakidetzak sinatua.

Horri dagokionez, ez dago informazio gehiagorik; izan ere, ez dira bete forma-betekizunei, komunikazio- eta hedapen-bideei, prozeduraren erabilgarritasunari, hura berrikusteko eta eguneratzeko sistematikari eta

hari lotutako oztopo edo zailtasunei buruzko dimentsioak. Kontsultarako ere ez dago dokumentu osoa eta, beraz, ezin da kontuan hartu txosten honetan.

Bizkaiko Lurralde Historikoa

Barakaldo-Sestaoko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunen arabera, Barakaldo-Sestao ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Barakaldo-Sestao ESIko zuzendari medikoa
- Barakaldo-Sestao ESIko Erizaintzako zuzendaria
- Erizain-ondokoa. Barakaldo-Sestao ESIko erreferente soziosanitarioa
- Integrazioko koordinatzailea. Barakaldo-Sestao ESIko erreferente soziosanitarioa
- Gizarte-langilea. Barakaldo-Sestao ESIko erreferente sozioantarioa
- Barakaldoko Udaleko Gizarte Arloko ordezkaria
- Sestaoko Udaleko Gizarte Arloko ordezkaria
- Sestaoko Farmazia Komunitarioko ordezkaria
- Barakaldoko Farmazia Komunitarioko ordezkaria
- Bizkaiko Foru Aldundiko Balorazio eta Orientazio Zerbitzuko burua
- Bizkaiko Foru Aldundiko Balorazio eta Orientazio Zerbitzuko arduraduna eta erreferente soziosanitarioa
- Bizkaiko Lurralde Ordezkaritzako esparru soziosanitarioko ordezkaria
- Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea
- Osasun Saileko Osasun Publikoaren eta Adikzioen zuzendaria

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **14 profesional** osatzen dute: 10 osasun-arlokoak dira, eta 4 lehen mailako arretako (Barakaldoko eta Sestaoko udalak) eta bigarren mailako (Bizkaiko Foru Aldundia) gizarte-zerbitzuetakoak.

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Halaber, batzordearen bilkurak koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko erabiltzen direla baieztatzen da, baita protokolo edo prozedura horiek gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika ere. Azkenik, batzordearen esparruan, eskualde-mailan Lurralde Plan Operatiboan eta Arreta Soziosanitarioko Estrategian definitutako proiektuak garatzen direla adierazi da, eta batzordeak eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko balio duela.

Eskualdeko lan teknikoari dagokionez, **ez da azpibatzerde teknikorik sortu** eremu soziosanitarioan.

Eta **maiztasunari** dagokionez, galdetegian adierazten den bezala, Barakaldo-Sestao ESIko batzorde soziosanitarioak eta haren eragin-eremuko gizarte-zerbitzuek “**pandemia baino lehen 3 bilera egiten zituzten urtero**”; hala ere, COVID-19aren pandemiarekin, batzordea deitu gabe daramate 2020tik. Hitzez hitz, azken bilera (izan zen) zoom bidez egin zen 2020/09/28an.

Azkenik, batzorde soziosanitarioari lotutako **oztopoei** eta **zailtasunei** dagokienez, arreta soziosanitarioan diharduten profesionalak beren gain hartutako lan-karga da zailtasun nagusia. Funtsean, “Batzordeko parte-hartzaileek egunero hartzen duten lan-kargak zaildu egiten du protokoloak eta proposamenak... sakonki landu ahal izatea.”

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Barakaldo eta Sestaoko udalak biltzen dituen eskualdeak esparru-protokolo bat du, **Barakaldo-Sestao Koordinazio Soziosanitarioko Hitzarmena/Protokoloa izenekoa (urte zehaztugabea)**, eskatutako laguntza ematen duten gizarte- eta osasun-erakunde guztiak sinatua. Zehazki, Barakaldo-Sestao ESIak (Lehen Mailako Atentzioko Unitateak eta Ospitalea), Ospitalez Kanpoko Osasun Mentaleko Sareak, Barakaldoko Udaleko Gizarte Zerbitzuek, Sestaoko Udaleko Gizarte Zerbitzuek eta Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Saila.

Esparru-protokolo horrek dagokion lurraldeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu, eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorio bat jasotzen du. Hala ere, **ez dute sinatu** juridikoki baliozkoak diren kasuan kasuko erakundeen ordezkari-organoei. Barakaldo-Sestao ESIko erreferente soziosanitarioetako batek emandako informazioaren arabera, hitzarmen soziosanitarioa sinatzeke eta Osakidetzako Aholkularitza Juridikoko Sailetik pasatzeke dagoen zirriborroa da. COVID-19aren pandemiaren agerpenarekin, hitzez hitz adierazten da “dena erdizka geratu zela eta ez zela formalizatu”, eta berriz hartzeko dagoela gaineratu du.

Komunikazioari dagokionez, ez da komunikazio-planik edo hura zabaltzeko eta ezagutzeko ekintzarik jasotzen, nahiz eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean esparru soziosanitarioko profesionalen artean komunikatzen diren.

Protokoloen **erabilgarritasunari** dagokionez, puntu honetan erregistratutako erantzun guztiak positiboak dira, hau da, protokoloa koordinazio soziosanitarioarako tresna baliagarritzat jotzen da, alderdi sinatzaileek hartutako konpromisoak betetzen ditu, kasuen koordinazioaren eta kudeaketaren eraginkortasuna hobetzen du, eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzeko balio du, eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea emateko.

Azkenik, indarrean dagoen esparru-protokoloa **berrikusteko eta eguneratzeko** prozesuari eta maiztasunari dagokienez, ez dago aldaketak eta eguneratzeak kontrolatzeko taularik, baina horiek berrikusteko hainbat mekanismo ezartzen dira. Zehazki, adierazten da hitzarmenak edo protokoloak “gehienez lau urteko indarraldia izango duela, eta beste lau urtez luzatuko dela”. Era berean, “hitzarmenaren jarraipen- eta kontrol-batzorde bat sortzea jasotzen da, eta ESIko Zuzendaritza Taldeari edo Batzorde Soziosanitarioari dagokio hitzarmenaren funtzionamendu egokia, berrikuspena eta doikuntza bermatzea”. Horretarako, Lehen Mailako Arreta Soziosanitarioko Taldeen esku uzten da” beren udalerrian bi hilean behin kudeatutako kasu soziosanitarioak biltzea, eta emaitzak talde errektorearen esku utziko dira. Talde horrek egingo du horien zenbaketa Eskualde mailan”.

Amaitzeko, koordinazio soziosanitarioa zailtzen duten **oztopoen** artean aipatzen da lan-karga handia dela koordinazio soziosanitarioko protokoloak eta prozedurak garatzea edo horietan sakontzea eragozten duen arrazoi nagusia. Hitzez hitz: Batez ere arestian azaldutakoak, protokoloak, prozedurak sakonago landu ahal izatea zailtzen duen lan-karga handia.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Koordinazio-prozedurei dagokienez, Barakaldo-Sestao ESIra mugatutako eskualdeak bi koordinazio-prozedura ditu. Alde batetik, **Indarkeria Sexistaren Aurrean Jarduteko eta Koordinatzeko Tokiko I. Protokoloa (2014)**, Barakaldo-Sestao ESIak eta Sestaoko Udaleko gizarte-zerbitzuek definitua, indarkeria sexistako kasuen aurrean koordinatzeko; eta, bestetik, **Barakaldo-Sestao ESIren Koordinazio Protokoloa, Buruko Nahasmendu Larriari arreta emateko (2016)**.

Lehenengoa eskatutako laguntza ematen duten erakunde eta/edo entitate sozial eta sanitarioek sinatu dute, hau da, Barakaldo-Sestao ESIak, Sestaoko Udaleko Gizarte Zerbitzuek eta Emakundek. ESIaren erreferente soziosanitarioak berretsi duenez, orduko alkateak (Josu Bergara) eta garai hartan ESIko kudeatzaile zenak (Julen Balletero) sinatu zuten. Horri dagokionez, esan behar da **prozeduraren berezitasunen ondorioz ez dela doi-doi egokitzen dokumentu horietarako definitutako forma-eskakizunetara**, eta hala ikusten da erreferentziazko profesionalen direktorioari dagokionez, ez baita direktorio bat ezartzen horretarako, baizik eta Bizkaiko eta Sestaoko baliabide interesgarrien zerrenda bat.

Eta bigarrena, berriz, honako erakunde hauek sinatu dute: Barakaldo-Sestao ESIak (San Eloy Ospitalea), Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareak (OMZ), Barakaldoko Udaleko Gizarte Zerbitzuek, Sestaoko Udaleko Gizarte Zerbitzuek, Bizkaiko Foru Aldundiko Mendekotasunaren Balorazio Zerbitzuak, Osasuneko Lurralde Ordezkaritzak, Bizkaiko Tutoretza Erakundeak (BTE), Ezkerraldea Eskualdeak (ezkerraldeko, Meatzaldeko eta Enkarterriko udalak barne) eta Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESIak (Gurutzetako Ospitalea).

Bigarren dokumentuari dagokionez, adierazi behar da **ez dela prozedura baten izaeraren ondorio**, baizik eta “Gizarte Laneko Taldearen Memoria” bat dela, adierazten den bezala, “lantalde bat sendotzea bilatzen duena, lankidetzeta-maila zabalagoetarantz aurrera egiteko”. Hala, Buruko Nahasmendu Larria (TMG) duten pertsonen arretari buruzkoak dagokion lurraldeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu, eta protokoloa egiteko osatutako lantaldean parte hartzen duten profesionalak jasotzen dira, baina **ez da harremanetarako daturik ematen**.

Bi prozeduren sinadurei dagokienez, lehen esan bezala, indarkeria sexistaren aurkako tokiko jarduerara bideratutakoa (2014) sinatuta dago. Hala ere, bigarren prozedura **ez dute sinatu** kasuan kasuko erakundeen ordezkaritza-organo juridikoki baliodunek. Horri dagokionez, erreferente soziosanitario berak adierazten du TMGren protokoloa 2017ko bera dela, eta talde eragilea ez dela aspalditik biltzen. Ildo horretan, adierazi du harremanetan jarriko dela Bizkaiko Gizarte Erantzukizuneko erreferente soziosanitarioarekin eta oinarrizko gizarte-zerbitzuen buruzagitzekin, hala badagokio, berriro ekiteko.

Prozeduraren **komunikazio**-dimentsioei eta **erabilgarritasunari** dagokienez, ez da inolako erantzunik eman. Ez eta **berrikuspenari** eta **eguneratzeari** buruzkoan ere. Hala ere, gai horietako batzuk aztertutako dokumentuan jasotzen dira.

Zehazki, batzorde teknikoko kideen aldaketak edo eguneratzeak **jakinarazteari** dagokionez, genero-indarkeriako prozedurarako jasotzen da “batzordeko kideren batek ezin badu bere lanpostua betetzen jarraitu, horren berri eman beharko diola Berdintasun Zerbitzuari, eta beste pertsona egoki bat izendatu beharko duela haren ordez, eta kontaktuen taula eguneratua bidali beharko diela gainerako Batzorde Teknikoari”.

Eta **berrikuspenari** eta **eguneratzeari** dagokionez, adierazten da “prozedura hau etengabe aldatzeko eta aurkezten den errealitatera egokitzeko sortu dela”, eta protokolo honek “iraupen mugagabea izango duela. Urtero berrikusi ahal izango da, baldin eta proposatutako helburuen lorpena hobetzeko aldaketa beharrezkotzat jotzen bada. Goragoko mailako lege- edo hitzarmen-arauren batek Protokolo honen edukiari eragiten badio, Protokoloa sinatzen duten pertsonak berehala egokitzeko konpromisoa hartzen dute. Protokolo honen xedea eta helburuak betetzeko, bi batzorde sortu dira, bata teknikoa eta bestea jarraipeneko. Prozeduraren jarraipena egiteko bileren egutegiari dagokionez, batzorde teknikoa hiru hilean behin edo lehenago bilduko dela jasotzen da, urgentziak hala eskatzen duenean. Jarraipen Batzordea urtero edo lehenago bilduko da, larrialdiak hala eskatzen duenean”. Informazio hori zehatza izan arren, prozedurak ez du berrikuspen-taularik.

Puntu horretan, bigarren prozedura ezin da oraindik berrikusi, eta zirriborro-fasean jarraitzen du; hala ere, eskuragarri dagoen dokumentuan jasotzen den bezala, lan handia egin zen berrikuspena egiteko: 2015ean hasitako “Gizarte Langintzako taldeak hiru hilean behin egin ditu bilerak gaur egun arte. Saio bakoitzak bi ordu eta erdiko iraupena izan du, gutxi gorabehera, eta bilera bakoitzaren akta egin da”.

Koordinazio-prozeduren **egungo egoerari** dagokionez, genero-indarkerian zentratzen denak martxan jarraitzen du, eta erreferente soziosanitarioak adierazten duen bezala, batzorde teknikoak bilerak egiten jarraitzen du aldizka (azkena 2022ko otsailean egin zen). Bigarren prozedura, TMGren arretari zuzendutakoa, gaur egun (2022ko ekaina), eguneratu gabe dago 2017tik.

Barrualde-Galdakaoko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunen arabera, Barrualde-Galdakao ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Osasun Saileko Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritza
- Arabako Foru Aldundia (lurreko koordinatzaile soziosanitarioa)
- Bizkaiko Foru Aldundia (lurreko koordinatzaile soziosanitarioa eta erreferente soziosanitarioa)
- Busturialdeko Mankomunitatearen erreferente soziosanitarioa
- Durangaldeko Mankomunitatearen erreferente soziosanitarioa
- Osasun Saileko Osasun Publikoko Zuzendaritza
- Arabako Osasuneko Lurreko Ordezkaritza. Osasun Saila
- Bizkaiko koordinatzaile soziosanitarioa eta Santa Marina Ospitaleko zuzendaria
- Orue egoitzako arduraduna
- Etxebarriko eta Arrigorriagako Farmazia Komunitarioa
- Galdakaoko Lehen Mailako Atentzioko unitateburua
- Barrualde-Galdakao ESIko gizarte-langilea
- Psikiatria/Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea
- Barrualde-Galdakao ESIko larrialdiak
- Barrualde-Galdakao ESIko farmazia
- Barrualde-Galdakao ESIko Erizaintzako Zuzendaritza
- Barrualde-Galdakao ESIko Arreta Integratuko Zuzendaritza (hiru ordezkari)

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **21 profesional** osatzen dute: 15 osasun-eremukoak eta 5 lehen mailako arretako gizarte-zerbitzuetakoak (Busturialdeko eta Durangaldeko mankomunitateek ordezkaturako udalak), bigarren mailakoak (Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiak) eta egoitza-eremukoak (Orue egoitza).

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Halaber, batzordearen bilkurak koordinazio

soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko eta Lurralde Plan Operatiboan eta/edo Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian eskualde mailan definitutako proiektuak garatzeko erabiltzen direla baieztatzen da. Saio horiek eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko ere erabiltzen dira. Hala ere, ez zaio erantzunik eman batzorde soziosanitarioan jarduketa-protokoloak eta -prozedurak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika bat zehaztu ote den galderari.

Eskualdeko batzordeko kideen lanaren ondorioz, **azpibatzerde teknikoak sortu dira** jarduera soziosanitarioko mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko. Azpibatzerde horietan, dokumentu estrategiko hauek landu dira: egoitzetatik Santa Marinara zuzenean bideratzeko protokoloa (2015), Premiazko kasuaren zirkuitua (2016) eta, oraintsuago, egoitza-zentroetako Aurretiazko Borondateen Dokumentua (2021).

Maiztasunari dagokionez, Barrualde-Galdakao ESIko batzorde soziosanitarioa **urtean bitan** biltzen da; azpibatzerdeek, berriz, ez dute maiztasun zehatzik, galdetegian adierazten den bezala, “ez baitira talde iraunkorrak”.

Azkenik, batzorde soziosanitarioari lotutako **oztopoei eta zailtasunei** dagokionez, testuinguru pandemikoa da zailtasun nagusia.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Barrualde-Galdakao ESIaren eragin-eremuko udalak biltzen dituen eskualdeak esparru-protokolo hau du:

Lehen mailako arreta soziosanitarioko taldeak koordinatzeko protokoloa (2015).

Osasunaren aldetik, Barrualde-Galdakao ESIk (Lehen Mailako Arreta, Galdakao Usansolo Ospitalea eta Gernika-Lumo Ospitalea) eta Osasun Sailak parte hartzen dute, eta, sindikatuen aldetik, Arrigorriagako Udalak; Zaratamo, Arrankudiaga; Ugao-Miravalles; Zeberio; Basauri; Durango; Iurreta; Izurza; Mañaria; Abadiño; Atxondo; Berriz; Elorrio; Garai; Zaldibar; Amorebieta; Markina; ZiortzaBolibar; Etxebarria; Ondarroa; Berriatua; Igorre; Artea; Bedia; Lemoa; Zeanuri; Arantzazu; Areatza; Etxebarri; Galdakao; Larrabetzu; Bermeo; Mundaka; Gernika; Busturia; Arratzua; Elantxobe; Ereño; Errigoiti; Forua; Gauteigiz de Arteaga; Ibarrangelu; Mendata; Morga; Munitibar; Murueta; Muxika; Gorozika; Ibarruri; Nabarniz; Amurrio; Artziniega; Luiando; Urduña; Arespaldintza; Baranbio; Laudio, Okondo; Orzoko; Dima; Arkotza; Sukarrieta; Busturia; Amoroto; Aulestia; EA; Ispaster; Lekeitio; Mendexa; Gizaburuaga; Bizkaiko Foru Aldundia (Gizarte Ongizateko Saila) eta Arabako Foru Aldundia (Gizarte Ongizateko Saila) eta Orue egoitza soziosanitarioa.

Galdetegian jasotzen denez, protokoloa ez dute parte hartzen duten erakunde guztiek sinatzen, eta **ez dute sinatzen** tartean dauden erakundeetako ordezkari-organismo baliokideak. Hala ere, eskualdeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu. Kontaktuen direktorioari dagokionez, protokoloak

“1. Eranskinen” lehen mailako arreta soziosanitarioko taldeen erreferentzia jasotzen du, **baina ez du erreferentziatzko profesionalen harremanetarako daturik** (bete gabeko txantiloia da).

Komunikazioari dagokionez, ez da **komunikazio**-planik edo hura zabaltzeko eta ezagutzeko ekintzarik jasotzen, nahiz eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean eremu soziosanitarioko profesionalen artean komunikatzen direla esaten den.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, koordinazio soziosanitariorako tresna baliagarritzat jotzen da, kasuen kudeaketa koordinatua eta eraginkorra errazten duena eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzen duena eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea ematen diena. Hala ere, alderdi sinatzaileen artean protokoloan jasotako konpromisoak betetzen ote diren galdetuta, emandako erantzunak ez du argitzen hori horrela den (NS/NC erantzuna).

Azkenik, esparru-protokoloa **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, ez da zehaztu horretarako prozesua eta maiztasuna, ezta aldaketak eta eguneratzeak kontrolatzeko taularik ere. Hala ere, ebaluazio-adierazleak ezartzen dira (prozesuarenak eta emaitzarenak), bai eta jarraipenerako batzorde soziosanitario bat ere, diziplina anitzeko organo gisa,” prestatzen diren protokoloak baliozkotzea eta horien jarraipena egitea helburu duena”. Era berean, ESIko erreferente soziosanitarioak emandako azken informazioaren arabera, gaur egun esparru-protokolo hori eguneratze-fasean dago.

Amaitzeko, osasunaren eta gizarte-zerbitzuen arteko koordinazioa gauzatzeko oztopo/zailtasun nagusitzat jotzen da kasuetarako “gizarte-baliabiderik eza (eskaria eskaintza baino gehiago)”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Barrualde eskualdeak Barrualde-Galdakao ESIa eta haren eragin-eremuko udalerriak biltzen ditu, eta koordinazio soziosanitarioko bi prozedura zehaztu ditu: egoitzekin jarduteko protokoloen **eskuliburua (2017) eta Arreta integratuko protokoloa (Gernikako UGI) (2017)**.

Era berean, azpibatzerde teknikoetan beste hiru koordinazio-prozedura egin dira (edo prestatzen ari dira): **egoitzetatik Santa Marinara zuzenean bideratzeko protokoloa (2015), premiazko kasuaren zirkuitua (2016)** eta, berriki, **egoitza-zentroetako Aurretiazko Borondateen Dokumentua (2021)**.

Koordinazio-prozeduren azterketa lehenengo bietan oinarrituko da, azken hiru horietatik ez baitago informaziorik.

Lehen prozedurari dagokionez, egoitzekiko koordinazioari buruzkoa, osasun-arloaren eta egoitzen arteko koordinazioan egin ohi diren jardueren eskuliburu gisa eratzen da (farmakoak, osasun-materiala, erauzketa eta lagin biologikoak, etxeko ospitalizazioa, etab. eskatzea). **Beraz, ez da ohiko koordinazio soziosanitarioko prozedura bat, ez dute gizarte-zerbitzuek esku hartzen, ez du sinadurarik edo**

komunikazio-planik hartzen, ezta hura berrikusteko eta eguneratzeko mekanismorik ere. Hala ere, esku-hartze espezifikoak definitzen ditu kasuak modu koordinatuan jorrazeko, eta jarduketa bakoitzaren ardura duten profesionalen erreferentzia eta harremanetarako datuak jasotzen ditu.

Azkenik, ez dago prozeduraren **erabilgarritasunari** buruzko informaziorik, ez eta prozedura abian jartzean aurkitutako **oztopoei** eta zailtasunei buruzko informaziorik ere.

Bigarren prozedurak, **Gizarte Zerbitzuetarako Arreta Integratuaren Protokoloa - UGI Gernika (2017)** izenekoak, eskatutako laguntza hornitzen duten erakunde guztiek sinatzen dute. Kasu honetan, **koordinazio-prozedura mugatu bat da**, eta bertan parte hartzen dute: Gernikaldeko Kudeaketa Integratuko Unitateak (Gernika, Gernikaldea, Bermeo eta Lekeitioko Lehen Mailako Atentzioko Unitateak barne hartzen ditu) eta Busturialdeko Mankomunitateko udalek.

Bertan, kasuak modu koordinatuan jorrazeko esku-hartze espezifikoak definitzen dira, zehazki, premia sozioantaria hautemateko, interkontsulta-eskaera egiteko, kasuaren balorazio bateratua egiteko eta zainketen plangintza eta horien jarraipena egiteko. Hala ere, inplikaturako erakundeetako zuzendaritzak, gerentziek edo zerbitzu-burutzek **ez dute sinatu**, eta **ez dago eremu, maila edo unitate** bakoitzeko erreferentziatzko profesionalen **kontaktu-direktoriorik**. Era berean, **ez du jasotzen haren komunikazio-eta hedapen-planik**, baina, galdetegian emandako erantzunen arabera, prozeduran egindako hobekuntzak edo eguneratzeak eremu soziosanitarioko profesionali jakinarazten zaizkie.

Aztertutako prozeduraren **erabilgarritasunari** dagokionez, galdetegian jasotako erantzunen arabera, eguneroko asistentzia-jardunerako eta xede-kolektibo soziosanitarioen premiei erantzuteko tresna operatibotzat hartzen da. Era berean, baieztatzen da prozeduran ezarritakoak gizarte- eta osasun-premiak dituzten pertsonen zaintzaren jarraitutasuna bermatzeko balio duela, eta prozedura horrek laguntzen duela artatutako pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzen.

Azkenik, prozedura **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, prozesua eta horretarako maiztasuna zehaztu direla adierazi da, eta **urtero** egiten dela. Era berean, dokumentuan ezartzen da protokoloa oro har koordinatzeko **sei hilean behin koordinazio-bilerak** deituko direla, bi erakundeen arteko “koordinazioa balioesteko, egindako koordinazioen erregistroaren jarraipena egiteko eta protokoloaren antolamendua hobetzeko proposamenak egiteko”.

Aztertutako koordinazio-prozeduren **egungo egoerari** dagokionez, biak funtzionatzen ari dira. *Egoitzekin jarduteko protokoloen eskuliburuaren (2017)* kasu zehatzean, egoitzekin jarduteko protokolo gehigarriren bat zabaltzeko lanean ari gara (oraindik zirriborroan). *Gizarte Zerbitzuen Arreta Integratuko Protokoloaren (UGI Gernika, 2017)* kasuan, jakinarazten da pandemiak eragindako “geldialdiaren” ondoren, gaur egun, hura berrartu eta berrikusteko dagoela.

Bilbo-Basurtuko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Emandako informazioaren arabera, Bilbo-Basurtu ESIaren eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Bilbo-Basurtu ESIko Asistentzia Integrazioko zuzendaria
- Bilbo-Basurtu ESIko Asistentzia Integrazioko zuzendariordea
- Bilbo-Basurtu ESIko Erizaintzako zuzendariordea
- Bilbo-Basurtu ESIko Gizarte Laneko Unitatearen arduraduna eta erreferente soziosanitarioa
- Santa Marina Ospitaleko zuzendari medikoa eta Bizkaiko Lurralde Historikoko koordinatzaile soziosanitarioa
- Santa Marina Ospitaleko Erizaintzako zuzendaria
- Bizkaiko Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako Plangintza, Ikerketa eta Ebaluazio Sanitarioko arduraduna
- Bizkaiko Foru Aldundiko Mendekotasunaren Balorazio eta Orientazio Zerbitzuko zuzendaria eta Bizkaiko Lurralde Historikoko koordinatzaile soziosanitarioa
- Mendekotasunaren Balorazio eta Orientazio Zerbitzuko arduraduna eta Bizkaiko Foru Aldundiko erreferente soziosanitarioa
- Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareko zuzendaritza medikoa
- Bizkaiko Osasun Mentaleko Sareko Bilboko eskualdeko zerbitziburua
- Bilboko Udaleko Berdintasun Arloko zuzendaria
- Bilboko Udaleko Berdintasun Arloko teknikaria
- Bilboko Udaleko Gizarte Zerbitzuetako zuzendariordea
- Bilboko Udaleko Gizarte Ekintzako zuzendaria
- Bilboko Udaleko Osasun Arloko zuzendaria
- Bilboko Udaleko Osasun Arloko zuzendariordea
- Osasun Saileko Osasun Publikoaren eta Adikzioen zuzendaria
- Farmazia komunitarioa
- Bilbo-Basurtu ESIko farmazia
- Administrazioko langileak (Bilbo-Basurtu ESIko Asistentzia Integratzeko Zuzendaritzako idazkaria)

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **21 profesional** osatzen dute: 13 osasun-arlokoak dira, eta 8 lehen mailako arretako (Bilboko Udala) eta bigarren mailako (Bizkaiko Foru Aldundia) gizarte-zerbitzuetakoak.

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari

lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Era berean, batzordearen bilkurak koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko erabiltzen direla baieztatzen da, eta horietarako gainbegiratzeko eta eguneratze-sistematika ere definitzen da. Saio horiek Lurralde Plan Operatiboan eta/edo Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian eskualde-mailan definitutako proiektuak garatzeko ere erabiltzen dira, baita eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko ere.

Eskualdeko batzordearen funtzionamendu onaren ondorioz, **lau azpibatzerde tekniko** sortu dira, jarduera soziosanitarioko mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko. Galdetegian adierazitakoaren arabera, honako hauek daude: osasun mentaleko azpibatzerde bat, Caixa Pro Infancia programa bultzatzeko beste bat (La Caixa Fundazioarena), genero-indarkeriaren arretari buruzko beste bat eta bizitzaren amaierako egoerei buruzko azken bat.

Azpibatzerdeen lanaren ondorioz, honako dokumentu estrategiko hauek egin dira:

- Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa Bilboko udalerrirako. Osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta horiek prebenitzeko erakunde arteko koordinaziorako lantaldea Bilboko udalerrian (2014)
- Bilboko zainketa aringarrien protokoloa (2016)
- Genero-indarkeriaren aurkako protokolo soziosanitarioa, Bilbo-Basurtu ESIrena, Bilboko Udalarena eta Alonsotegiko Udalarena (2019)
- La Caixa Fundazioaren Caixa Pro Infancia programa (2013an hasi zen).

Maiztasunari dagokionez, Bilbo-Basurtu ESIko batzerde soziosanitarioa **sei hilean behin** biltzen da; azpibatzerdeak, berriz, ” batzerde bakoitzean zehazten den aldizkakotasunarekin” biltzen dira.

Azkenik, batzerde soziosanitarioari lotutako **oztopoei eta zailtasunei** dagokienez, bi aipatzen dira: “agendak koordinatzea” eta “esku hartzen duten eragileak/profesionalak zehaztea”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Galdetegian jasotakoaren arabera, Bilbo-Basurtu ESIak, bere eragin-eremuko udalekin batera, **koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo bi** sinatu ditu, zehazki:

- Bilbo-Basurtu ESIaren eta Bilboko Udalaren arteko lankidetzaren protokoloa, 2015ean (2014) sortutako Batzerde Soziosanitarioaren barruan Bilboko udalerrian diagnostiko soziosanitarioa etengabe garatzeko.
- Bilboko udalerriko koordinazio soziosanitarioko protokoloa (2021)

Lehenengoa, 2014koa, Bilbo-Basurtu Erakunde Sanitario Integratuak (Lehen Mailako Arreta, Arreta Espezializatua eta Ospitale-arreta) eta Bilboko Udalak (Gizarte Ekintza, Osasun eta Kontsumo eta

Berdintasun, Lankidetzeta eta Herritartasun Arloak) sinatu dute. Bigarrena eta berriena (2021. urtea), Bilboko Udalerriko Erakundearteko Batzorde Soziosanitarioa osatzen duten instituzio eta erakundeek sinatzen dute, hau da, Osakidetzak (Bilbo Basurtu ESI, Santa Marina Ospitalea, Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea), Bizkaiko Osasuneko Lurralde Ordezkaritzak, Bilboko Udalak (Gizarte Ekintzako Arloa, Osasun eta Kontsumo Arloa, Berdintasun Arloa), Bizkaiko Foru Aldundiak (Gizarte Ekintza Saila: Mendekotasuna eta Desgaitasuna Baloratu eta Bideratzeko Zerbitzua) eta Bizkaiko Farmazialarien Elkargo Ofizialak.

Forma-betekizunei dagokienez, bi esparru-protokoloek koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen badituzte ere, aldeak daude gainerako forma-gaiei dagokienez. Hala, 2014ko esparru-protokoloa juridikoki baliozkoak diren ordezkaritza-organoek **sinatu dute** (orduko Osakidetzako zuzendari nagusiak eta Bilboko udal bikaineko alkateak), baina **ez dute eremu** bakoitzeko **erreferentziatzko profesionalen direktoriorik**. 2021eko esparru-protokoloari dagokionez, alderantzizkoa gertatzen da, hau da, esparru bakoitzeko erreferentziatzko profesionalen direktorio eguneratu bat jasotzen du, baina **ez ditu dagozkion sinadurak jasotzen**.

Puntu honetan, esan behar da 2014ko protokoloa **ez dela ohiko esparru-protokoloa**, haren egitura eta idazketa eredu konbentzionaletik urrun daudelako. Edukiak bi erakundeen arteko akordioa eta konpromisoa jasotzen ditu, baina ez du esku hartzeko ildo zehatzetan sakontzen. Kontrapuntu gisa, koordinazio soziosanitarioko eragiketarako ondo definitutako funtzioak dituzten lantaldeen multzoa antolatzen du.

Protokoloen **komunikazio- eta hedapen-**dimentsioari dagokionez, galdetegian adierazten da horiek hedatzeko eta ezagutzeko ekintzak egiten direla, eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak profesional soziosanitarioen artean zabaltzen direla. Aipatutako protokoloetako batean ere komunikazio-planik sartu ez arren, interpreta liteke ekintza horiek 2014ko esparru-protokoloaren “jarraipen-taldea” deritzona sortzearen bidez gauzatzen direla. Talde horrek “ekintza guztien jarraipena eta ebaluazioa egiteko ekintzak” ezarriko ditu. Bestalde, 2021eko esparru-protokoloak gehiago zehazten du jarraipen hori, eta gutxienez urtean behin egingo da, batzorde soziosanitarioaren esparruan.

Protokoloen **erabilgarritasunari** dagokionez, koordinazio soziosanitariorako tresna baliagarritzat jotzen dira, tartean dauden erakundeek jasotako konpromisoak betetzen dituzte eta kasuaren kudeaketa koordinatua eta eraginkorra errazten dute. Halaber, baieztatzen da protokoloak profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzeko balio duela, eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea emateko.

Azkenik, indarrean dauden esparru-protokoloak **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, **lau urteko indarraldia** definitu da, eta **bi urtean behin berrikuspen bat**, bai eta programak eta prozedurak betetzeko etengabeko ebaluazio bat ere.

Horri dagokionez, lehen adierazi den bezala, 2014ko protokoloan protokoloaren jarraipen-talde bat sortzen da. Bertan, “ekintzen jarraipena eta ebaluazioa egiteko ekintzak ezarriko dira, eta urteko memoria aurkeztuko

da, egiten bada”. 2021eko esparru-protokoloan, “Protokoloaren ebaluazioa eta jarraipena Bilboko Udalaren Erakundearteko Batzorde Soziosanitarioan egingo dute bertako kideek, gutxienez urtean behin, eta, beraz, erakunde arteko talde betearazle gisa eratuko da”.

Esparru-protokoloak berrikusteko eta eguneratzeko ekintza espezifikoak jaso arren, **bietako batean ere ez dago berrikuspen-taularik**, besteak beste, azken eguneratzearen data jasotzen duenik.

Amaitzeko, esparru-protokoloetan proposatutako koordinazio soziosanitarioa zailtzen duen **oztopo** gisa, ereduzko kasu zehatzen aurrean “erakunde bakoitzak aplikatu beharreko baliabideak argi eta garbi zehaztea eta definitzea aipatzen da”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Bilbo-Basurtu ESIa eta haren eragin-eremuko udalerriak biltzen dituen Bilboko eskualdeak abian dauden koordinazio soziosanitarioko programa eta prozedura ugari ditu. Ondoren, galdera-sortan adierazitakoak prestatze-urtearen arabera ordenatzen dira:

- La Caixa Fundazioaren Caixa Pro Infancia programa (2013)
- Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa Bilboko udalerrirako. Osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta horiek prebenitzeko erakunde arteko koordinaziorako lantaldea Bilboko udalerrian (2014)
- Bilbo-Basurtu ESIaren (Birjinetxe AE) eta MP egoitzen arteko koordinazio soziosanitarioko protokoloa. (2014)
- Emakumeen genitalen mutilazioa prebenitzeko protokoloa Bilbon (2015)
- Bilboko zainketa aringarrien protokoloa (2016)
- Jarduera Fisikoa Agindu Programa (2017)
- Bilboko paziente kroniko pluripatologikoentzako protokolo soziosanitarioa (2018)
- Genero-indarkeriaren aurkako protokolo soziosanitarioa, Bilbo-Basurtu ESIrena, Bilboko Udalarena eta Alonsotegiko Udalarena (2019)

Dokumentu bakoitzaren izaeraren arabera, koordinazio soziosanitarioko prozeduratzat har daitezke honako hauek: *osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta prebenitzeko erakunde arteko koordinaziorako protokoloa (2014), Bilbo-Basurtu ESIaren (Birjinetxe AE) eta MP egoitzen arteko koordinazio soziosanitarioko protokoloa (2014), (2014), EMGren prebentzioan oinarritutako protokoloa (2015), bizitzaren amaieran dauden pertsonen zuzendutakoa (2016), paziente kroniko pluripatologikoentzako protokolo soziosanitarioa (2018), eta Bilbo-Basurtu ESIren genero-indarkeriaren aurkako protokolo soziosanitarioa (2019).*

Deskribatutako prozeduren multzotik, lehenengoa (osasun mentala, 2014), laugarrena (zainketa aringarrietan zentratua, 2016) eta genero-indarkeriaren arretara bideratutakoa (2019) azpibatzerde tekniko soziosanitarioetan egindako lanaren emaitza izan dira.

Dokumentu bakoitzaren azterketari ekinez, Caixa Pro Infancia y Prescribe Actividad Física programa, bere eraketa-ezaugarriengatik, ezin dira koordinazio-prozeduratzat hartu, baizik eta garatzen ari diren proiektu edo programatzat. Horrela, bada, honako sei hauek aztertuko dira koordinazio soziosanitarioko prozedura gisa:

- Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa Bilboko udalerrirako. Osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta horiek prebenitzeko erakunde arteko koordinaziorako lantaldea Bilboko udalerrian (2014)
- Bilbo-Basurtu ESIaren (Birjinetxe AE) eta MP egoitzen arteko koordinazio soziosanitarioko protokoloa. (2014)
- Emakumeen genitalen mutilazioa prebenitzeko protokoloa Bilbon (2015)
- Bilboko zainketa aringarrien protokoloa (2016)
- Bilboko paziente kroniko pluripatologikoentzako protokolo soziosanitarioa (2018)
- Genero-indarkeriaren aurkako protokolo soziosanitarioa, Bilbo-Basurtu ESIrena, Bilboko Udalarena eta Alonsotegiko Udalarena (2019)

Horietatik, galdetegian **forma-betekizunei** emandako erantzunen arabera, esan daiteke eskatutako laguntza soziosanitarioa ematen duten erakunde eta/edo entitate sozialek sinatzen dituztela sei prozedurak, eta kasuak koordinatzeko esku-hartze espezifikoa definitzen dituztela. Horietako lauk eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorioa dute; hala ere, Bilboko udalerrirako koordinazio soziosanitarioko prozedura, osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta prebenitzeko (2014), eta Bilbo-Basurtu ESIaren (Birjinetxe AE eta MP egoitzak) arteko koordinazio soziosanitarioko prozedura. (2014), ez dute direktorio hori.

Sinaduraren irizpideari dagokionez, galdetegian adierazten da denak sinatuta daudela, baina sinadura onarpen gisa interpretatzen da (“SINADURA VS ONARPENA”). Eskuragarri dauden dokumentuetan sinadurak osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta prebenitzeko prozeduran (2014) eta paziente kroniko pluripatologikoentzako prozeduran (2017) baino ez dira ageri.

Prozeduren **komunikazioari eta hedapenari** dagokionez, galdetegian esaten da prozedura bat egiten eta berresten denean edo hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, komunikatu eta zabaldu egiten direla, profesionalak gehiago jakin dezaten: “ESIan” zehazten da, eta horrek pentsarazten du zeregin hori profesional sanitarioen artean bakarrik egiten dela.

Indarrean dauden koordinazio-prozeduren **erabilgarritasunaren** balorazioari dagokionez, erregistratutako erantzunen % 100 positiboak izan dira. Hau da, premia zehatzei erantzuteko edo xede-kolektibo jakin

batzuei arreta emateko tresna baliagarritzat jotzen dira, zainketen jarraitutasuna bermatzen eta hurbileko esku-hartzeak sustatzen laguntzen baitute.

Aztertutako prozedurak **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, “prozedura bakoitzean zehazten dira” prozedura horien prozesua eta maiztasuna. Hala ere, alderdi hori sei prozeduretatik bitan baino ez dago zehaztuta; zehazki, **osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku-egoerei aurre egiteko eta prebenitzeko prozeduran (2014)**. Prozedura horretan, jasota dagoen bezala, “protokoloaren jarraipen-talde bat sortzen da, eta hiru hilean behin bilera bat egiten da lehenengo urtean, ondoren beharrezkotzat jotzen den aldizkakotasunarekin”. Halaber, **Birjinetxerekin eta beste egoitza batzuekin sinatutako prozeduran (2014)**, protokoloaren “jarraipen-talde bat ezartzen da, izendatutako erakundeetako ordezkariak osatua. Sei hilean behin jarraipen-bilerak egingo dira lehenengo urtean, ondoren beharrezkotzat jotzen den aldizkakotasunarekin”.

Prozeduretan zehaztutako koordinazio soziosanitarioa aplikatzeko **oztopoei eta/edo zailtasunei** dagokienez, tartean dauden erakundeek (adibidez, La Caixa Pro-infancia) “*erritmo* desberdinak dituztela adierazi da hitzez hitz”.

Adierazitakoez gain, jasota dago berriki lankidetzaren protokolo bat sinatu dela, osasun-laguntza ez duten egoitza-zentroetan osasun-laguntza antolatzeke, zainketa-premiak dituzten adinekoentzako arreta pertsonalizatuz eta gizatiartuz, haien bizi-kalitate objektiboa eta subjektiboa handitzeko, besteak beste. Dokumentu horri **Osakidetzaren eta Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailaren arteko lankidetzarako Esparru-Protokoloa deritzo, osasun-sistemaren eta gizarte-zerbitzuen sistemaren arteko koordinazioa hobetzeko egoitza-zentroetan bizi diren pertsonen arretan (2021)**.

Protokolo gisa izendatu arren, irismena (egoitza-zentroetan, Osakidetzan eta Bizkaiko Foru Aldundian zentratutako koordinazioa) eta kolektibo oso zehatz baten arreta (Bilbo aldeko egoitza-zentroetako adineko egoiliarak) direla-eta, koordinazio soziosanitarioko prozedura gisa sailkatzen da, xede-kolektibo espezifiko bati zuzenduta eta tokiko/eskualdeko arreta-maila batean.

Prozedura hori galdetegian jasotzen ez denez, ezin da ezarritako dimentsioei buruzko baloraziorik eman; hala ere, zenbait datu eman daitezke Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritzak eskura duen informazioan oinarrituta. Eskatutako laguntza ematen duten erakunde eta entitate sozialek sinatu dute prozedura (zehazki: Bilbo-Basurtu ESIak eta inplikaturako Lehen Mailako Atentzioko Unitateek, Santa Marina Ospitaleak, Osasun Saileko Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritzak, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailak eta GOFEk, Birjinetxe egoitzek, GOFEn integratutako erreferentziako zentroak eta Birjinetxeko gizarte-zerbitzuen sektore berean kokatutako adinekoen egoitza-zentroek), eta inplikaturako erakundeetako gerentziek eta zuzendaritza-organoek **sinatu dute**.

Ez da ohiko koordinazio soziosanitarioko prozedura bat; izan ere, ez dute udaleko gizarte-zerbitzuek esku hartzen, ez du esku-hartze espezifikorik zehazten kasuak modu koordinatuan jorrazteko, eta ez du jasotzen jarduketa bakoitzaren ardura duten profesionalen erreferentzia edo harremanetarako datuak.

Komunikazio-planik ere ez du, baina adierazten da “eskalatzeko bokazioarekin sinatzen dela, eta aldeek beren gain hartzen dituztela ikaskuntzen hedapen- eta transferentzia-lanak, beste ESI batzuetara edo gizarte-zerbitzuen sektoreetara sendotuz doazenak”.

Hala ere, protokoloa **koordinatzeko eta jarraitzeko** mekanismoak zehazten ditu, eta adierazten du “alderdiek agintaritza koordinatzaile gisa izendatzen dituztela” Osasun Saileko Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritzako titularra eta Gizarte Ekintza Saileko Autonomia Pertsonala Sustatzeko Zuzendaritza Nagusiko titularra. **Iraupen-epea** “3 urtekoa izango da”, sinatzen denetik zenbatzen hasita; hala ere, “Berriazko eta idatzizko akordio baten bidez, aldeek urtero luzatu ahal izango dute lankidetzarako esparru-protokoloa, gehienez ere 3 urte gehiagoz”.

Amaitzeko, Bilboko eskualdeko koordinazio-prozeduren **egungo egoerari** dagokionez, nabarmendu behar da **guztiak indarrean daudela eta tokiko koordinazio soziosanitarioan aplikatzen direla, diseinatu ziren premiei erantzuteko**. Halaber, Bilbo-Basurtu ESiko erreferente soziosanitarioak jakinarazi digunez, horietako batzuk, hala nola paziente kroniko **pluripatologikoentzako prozedura (2018)**, gaur egun “berrikuspen-fasean dago, eta, segur aski, uda ostean eguneratuko da”. Halaber, **Caixa Pro-infancia (2013) programari** dagokionez, guztiz indarrean dagoena eta “Deustu-Arangoiti, San Frantzisko eta Irala auzoetara zabaltzeko Bilboko Mahai Estrategikoaren adostasunarekin”.

Edo, berriena, Osakidetzak eta Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailak sinatutako prozedura, **egoitza-zentroetan bizi diren pertsonen ematen zaien arretaren koordinazioa hobetzeko (2021)**. Horren sinadurak ezartzen du egoitza-eredu berri bat sustatzeko hasiera. Eredu hori, Bizkaiko Foru Aldundiak sustatuta eta gidatuta, hainbat urtez luzatuko da.

Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioaren hedapen-galdetegian bidalitako informazioa kontuan hartuta, Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESiko (ESI) eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Bizkaiko Osasuneko Lurralde Ordezkaritza. Osasun Saila
- Osasun Saileko Osasun Publikoko Zuzendaritza
- Bizkaiko Foru Aldundia (lurraldeko koordinatzaile soziosanitarioa eta/edo erreferente soziosanitarioa)
- Bizkaiko Osasun Mentaleko Sarea
- Euskadiko Udalen Elkarteko (EUDEL) ordezkaririk (bi)
- Bizkaiko Farmazialarien Elkargo Ofizialaren ordezkaririk (bi)
- Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESiko gizarte-langilea eta erreferente soziosanitarioa
- UGS eta Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESiko erreferente soziosanitarioa
- Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESiko Integrazio Zuzendaritza
- Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESiko Erizaintzako Zuzendariordetza

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **13 profesional** osatzen dute: 9 osasun-arlokoak dira, eta 4 gizarte-zerbitzuetakoak (EUDELek ordezkatzen ditu) eta bigarren mailakoak (Bizkaiko Foru Aldundia).

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Halaber, batzordearen bilkurak koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko eta Lurralde Plan Operatiboan eta/edo Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian eskualde mailan definitutako proiektuak garatzeko erabiltzen direla baieztatzen da. Saio horiek eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko ere erabiltzen dira. Hala ere, batzorde soziosanitarioan ez da zehaztu jarduteko protokoloak eta prozedurak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematarik.

Eskualdeko batzordeaz gain, **ez da azpibatzerde teknikorik sortu**, koordinazio soziosanitarioarekin zerikusia duten gaiak zuzenean lantzen baitira batzordearen bilkuretan.

Maiztasunari dagokionez, galdetegian adierazten denez, ESiko batzorde soziosanitarioa “sei hilean behin biltzen da 2020an eta 2021ean”.

Azkenik, ez dira identifikatzen batzorde soziosanitarioa abian jartzeko **oztopoak eta/edo zailtasunak**. Hitzez hitz, honako hau adierazten da: “Batzorde soziosanitarioa eratzeke eta bertan lan egiteke ez dago

inolako zailtasunik, eta honako hau gehitzen da: Ez da beharrezko proiektuen araberrako azpibatzerdik osatu, hasiera batean behintzat, ez delako zeregin zehatzik diseinatu”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Ezkerraldeko udalak eta Enkarterriko mankomunitatea biltzen dituen eskualdeak, EE- Gurutzeta ESIarekin batera, bi esparru-protokolo ditu: batetik, **Santurtziko Udalerriko Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (2016-2017)**, eta, bestetik, **Portugaleteko Udalerriko Koordinazio Soziosanitarioko Hitzarmena (2018)**.

Lehenengoa Eskerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESIak (Lehen Mailako Atentzioko Unitateak -UAP-), Santurtziko Udaleko Gizarte Ekintza eta Berdintasun Sailak eta Bizkaiko Foru Aldundiak sinatu dute. Bigarrena, berriz, Eskerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESIak (Lehen Mailako Atentzioko Unitateak -UAP-), Portugaleteko Udaleko Gizarte Zerbitzuek eta Bizkaiko Foru Aldundiak sinatu dute.

Forma-betekizunei dagokionez, bi esparru-protokoloek koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen dituzte, eta esparru bakoitzeko erreferentziako profesionalen direktorio bat jasotzen dute. Era berean, galdetegian adierazten denez, protokoloak kasuan kasuko erakundearen ordezkartza-organo juridikoek **sinatu dituzte**; hala ere, **sinadura horiek ez daude eskuragarri dauden dokumentuetan**.

Protokoloen **komunikazio- eta hedapen-**dimentsioari dagokionez, galdetegian adierazten da horiek hedatzeko eta ezagutzeko ekintzak egiten direla, eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak profesional soziosanitarioen artean zabaltzen direla. Ildo horretan, Santurtziko Udalararekin sinatutako esparru-protokoloan jasotzen denez, “aldizka, urtero, bi unitateen planak bateratuko dira, lankidetzara edo baterako esku-hartze guneak bilatzeko”.

Protokoloen **erabilgarritasunari** dagokionez, koordinazio soziosanitariorako tresna baliagarritzat jotzen dira, kasuen koordinazioaren eta kudeaketaren eraginkortasuna hobetzen dutenak eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzeko balio dutenak, eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea emateko balio dutenak. Hala ere, protokoloak ezartzeko baliagarritasuna baloratzean, adierazi da protokolo horiek ez dituztela betetzen alderdi sinatzaileek hartutako konpromisoak.

Azkenik, indarrean dauden esparru-protokoloak **berrikusteari** eta **eguneratzeari** dagokionez, bietan definitu dira horiek berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna. Prozesu hori bi batzorde eratzearen bidez gauzatzen da, bata erakundearen arteko batzordea eta bestea batzorde teknikoa. Santurtziko esparru-protokoloaren kasuan, adierazten da batzorde hori honako hauek osatuko dutela: “Santurtziko Udaleko Gizarte Ekintza eta Berdintasun Arloko zinegotziak, eta Osakidetzako Ezkerraldea Enkarterri Gurutzeta ESIko Integrazio Asistentzialeko zuzendariak eta/edo hark eskuordetzen duen pertsonak. Urtean behin bilduko da, printzipioz, aipatutako parte-hartzaileekin, eta aukera izango da beste parte-hartzaile

batzuk ere bilera puntualetan sartzeko, bileren edukien eta gai-zerrendaren arabera, edo gai zehatzetarako berariazko batzordeak sortzeko. Informazio orokorrari dagokionez (esate baterako, bi sareetako profesionalen zerrendak, arreta-zerbitzu, -programa edo -zentro berriak, harremanetarako zentrozen eta telefonoen zerrendak, informazioa biltzen duten liburuxkak), dagokion informazioa bidaliko da, idatzizko formatuan eta/edo artxiboen bidez, bi sareetako arduradunen artean, eta haiek helaraziko diete informazio hori dagozkien zerbitzu eta/edo teknikari egokiei eta jarraituari”; era berean, “jarraipenerako eta ebaluaziorako batzorde tekniko bat sortuko da, Santurtziko Udaleko Gizarte Ekintza eta Berdintasun Arloko zinegotziak eta Udal Gizarte Zerbitzuetako (OMZ) bi gizarte-langilek osatua, eta ESIk, berriz, Santurtziko Udalerriko LMAUetako LJUPek eta Erizaintzako arduradunek edo haiek eskuordetzen dituztenek, gizarte-langileak eta Integrazio Zuzendaritzak osatua. Normalean, 6 hilean behin bilduko da, eta ohiz kanpo, egoerak hala eskatzen duenean”.

Osaera desberdina bada ere, Portugaleteko esparru-protokoloan, Santurtziko protokoloaren antzera, jarraipenerako eta ebaluaziorako erakunde arteko batzorde bat sortu da. Honako hauek osatuko dute batzordea: “Portugaleteko Udaleko Gizarte Ongizateko zinegotzi ordezkariak eta/edo hark eskuordetutako pertsonak, eta Osakidetzako Ezkerraldea Enkarterri Gurutzeta Erakunde Sanitario Integratuko (ESI) Integrazio Asistentzialeko zuzendariak eta/edo hark eskuordetutako pertsonak. Batzorde hori urtean behin bilduko da, printzipioz aipatutako parte-hartzaileekin, eta beste parte-hartzaile batzuk bilera puntualetan sartzeko aukera izango du, bileren edukien eta gai-zerrendaren arabera, edo gai zehatzetarako batzorde espezifikoak sortzeko aukera”. Era berean, jarraipenerako eta ebaluaziorako batzorde teknikoa sortu da. Honako hauek osatuko dute: “Portugaleteko Udaleko Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritzak eta Gizarte Zerbitzuetako gizarte-langile batek Portugaleteko oinarrizko unitate bakoitzeko (4) eta, ESIn aldetik, Portugaleteko udalerriko LMAUetako LJUPek eta Erizaintzako arduradunek edo horiek eskuordetzen dituztenek, Lehen Mailako Arretako Gizarte Langileak (LAZ) eta Integrazio Zuzendaritzak. Normalean, 6 hilean behin bilduko da, eta ohiz kanpo, egoerak hala eskatzen duenean”.

Amaitzeko, koordinazio soziosanitarioa **oztopatzen duten oztopoak eta/edo zailtasunak** honako hauek dira: osasun-arloko gizarte-langileen eta udal-esparruko gizarte-langileen arteko barne-koordinazioa; Lehen Mailako Arretaren mailan gizarte-profesionalen eta osasun-profesionalen arteko koordinazioa kasuen jarraipena egiteko; “Lehen Mailako Arretako gizarte-langileen kopuru txikia”; eta “gizarte-ekintzak Lehen Mailako Arretako osasun-langileen artean txertatzeko zailtasunak”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Lurrean honetako koordinazio-prozedurak baloratzeko emandako erantzunak ezin dira kontuan hartu azterketa honetan, ez baitira interpretatu koordinazio soziosanitarioko prozedurak deiturikoen definizioaren arabera (horien definizioa eta izaera kontsulta ditzakezu txosten honen esparru teorikoan).

Horrez gain, EEC ESIaren erreferente soziosanitarioarekin baieztatu da orain arte (2022ko ekaina) **ez dela koordinazio-prozedura** sektorialik edo xede-kolektibo zehatzei zuzendutakorik **zehaztu**. Hala ere, kolektibo jakin batzuei (adibidez, desgaitasuna) arreta ematen dieten beste gizarte-erakunde batzuekiko harremana estua dela jakinarazten da. ESIko erreferente soziosanitarioaren hitzetan, “adimen-urritasuna duten zentroekin, gehienbat Gorabiderekin, urtean behin egiten ditugu bilerak zentro bakoitzarekin, baina ez dugu jarduera-protokolorik zehaztu”.

Uribeko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunen arabera, Uribe ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Uribeko ESIko zuzendari kudeatzailea
- Uribeko ESIko erizaintzako zuzendaria
- Uribeko ESIko larrialdietako zerbitziburua
- Sopelako Osasun Zentroko Lehen Mailako Atentzioko unitateburua
- Urdulizko Ospitaleko gizarte-langilea
- Uribeko ESIko erizaintzako albokoa
- Osasun Mentaleko zuzendari medikoa
- Argaluzako egoitzako medikua
- Getxoko Udal Egoitzako erizaina
- Gornizko Ospitaleko medikua
- Bizkaiko Farmazialarien Elkargoko presidentea (Farmazia Komunitarioa)
- Farmazialarien elkargoa (Farmazia komunitarioa)
- Leioako Udaleko gizarte-langilea (EUDEL)
- Uribe Kostako Mankomunitateko gizarte-langilea (EUDEL)
- Osasun Saileko Plangintza, Ikerketa eta Ebaluazio Sanitarioko teknikari arduraduna
- Osasun Saileko Osasun Publikoko zuzendariordea
- Bizkaiko Foru Aldundiko Gizartekintza Saileko koordinatzaile soziosanitarioa
- Bizkaiko Foru Aldundiko Gizartekintza Saileko erreferente soziosanitarioa

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **18 profesional** osatzen dute: 12 osasun-arlokoak dira, 4 gizarte-zerbitzuetakoak eta bigarren mailakoak (Bizkaiko Foru Aldundia), eta 2 egoitza-eremukoak.

Funtzionamenduari dagokionez, berretsi da eskualdeko batzorde soziosanitarioak koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela, eta koordinazioari lotutako erabaki teknikoak hartzen direla bertan. Halaber, batzordearen bilkurak koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko, protokolo edo prozedura horiek gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematikari ekiteko eta eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak definitzeko erabiltzen direla baieztatzen da. Hala ere, ez da informazio eztabaidagarririk ematen batzordearen esparruan Lurralde Plan Operatiboan eta Arreta Soziosanitarioko Estrategian eskualde mailan definituta dauden proiektuak garatzen diren ala ez argitzeko.

Galdetegian adierazten denez, Uribe eskualdean **“ez dago” azpibatzerde teknikorik**, baina batzordearen bileren **maiztasun** handiak azal dezake ez dela beharrezkoa azpibatzerde espezifikokoak eratzea. Zehazki,

galdetegian jasotzen den bezala, batzorde soziosanitarioa **“pandemiara arte biltzen zen, lau hilabetean behin”**.

Azkenik, zehazten da “gure batzordea, 100/2018 Dekretuaren arabera, pandemiaren aurretik osatu zela. Bi bilera baino ez ziren izan, egiturarena eta beste bat laburragoa”.

Batzorde soziosanitarioa abian jartzeko **oztopoei eta/edo zailtasunei** dagokienez, honako hauek adierazten dira hitzez hitz: “Batzordeko kideen aldaketak” eta “Osasun-zentroetako asistentzia-presio handia”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Uribe ESIak, bere eragin-eremuko udalekin batera, koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo bi ditu; alde batetik, **Uribe eskualdeko jarduera soziosanitarioko protokoloa, ohiko bizileku-ingurunean adinekoei zuzendua (2013)**, eta, bestetik, **Uribe eskualdeko jarduera soziosanitarioko protokoloa, ohiko bizileku-ingurunean adinekoei zuzendua (egoitza-zentroak) (2014)**.

Lehenengoa Osasun Sailak eta Osakidetzak (Uribeko ESIko eta Gurutzetako Unibertsitate Ospitaleko lehen mailako arretako taldeak), Uribeko Eskualdeko 24 udalek (lehen mailako arreta jasotzeko ardura duen oinarritzko gizarte-zerbitzua) eta Gizarte Ekintza Sailak (autonomia pertsonala sustatzeko eta mendetasunari arreta emateko zuzendaritza) sinatu dute. Bizkaiko Foru Aldundiaren balorazio eta orientazio zerbitzua). Bigarrena, berriz, Uribeko ESIko osasun-zentroek, Gorlizko Ospitaleak, Gurutzetako Unibertsitate Ospitaleko Larrialdietako Zerbitzuak eta Etxeko Ospitalizazioko Zerbitzuak, Uribe Eskualdeko EAGk, Uribe-Kostako Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateak, Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailak (Balorazio eta Orientazio Zerbitzuko Zentroen Zerbitzuko eta Arlo Soziosanitarioko Prestazio Espezializatuen Arloa) eta Uribe Eskualdeko udalerrietako egoitza geriatrikoek sinatzen dute.

Forma-betekizunei dagokienez, bi esparru-protokoloek koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen dituzte, eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorio bat jasotzen dute. Direktorio hori, galdetegian adierazitakoaren arabera, “eguneratuta dago azken berrikuspenaren datan (2018. eta 2019. urteak)”. **Sinadurari** dagokionez, galdetegian adierazten denaren arabera, **protokolo biak** juridikoki baliozkoak diren kasuan kasuko erakundeen ordezkari-organoei **sinatu dituzte**, baina **sinadura horiek ez daude eskuragarri dauden dokumentuetan**. Informazio hori ESIko erreferente soziosanitarioekin kontrastatzean, egiaztatu da **Uribe eskualdeko jarduera soziosanitarioko protokolorako, ohiko bizileku-ingurunean dauden adinekoentzako protokolorako (2013)**, ekitaldi instituzional bat egin zela sinatzeko, eta sinadura horiek paperean jasotzen direla. Era berean, protokoloaren bertsio eguneratua (2018. urteko bertsioa) jasotzen den bezala, “Gure erakundean, Uribe Erakunde Sanitario Integratuan (aurrerantzean, Uribe ESI) lankidetzaz soziosanitario horren garapenak mugarri bat

ezarri zuen 2013an, Osakidetzako Zuzendaritza Nagusiak, eskualdeko 24 udaletako alkateek eta Bizkaiko Foru Aldundiak sinatutako Lankidetzako Soziosanitarioko protokolo bat lantzearekin”.

Ez zen hala gertatu egoitza-zentroetako adinekoei zuzendutako protokolorako (2014). Izan ere, kontsultatutako iturrien arabera, aurrekoaren “hankatzat” hartu zen, eta, horregatik, ez dago sinatuta, eta ez zen horretarako inolako ekitaldi instituzionalik egin. Hala ere, ziurtatzen da zerikusia duten udalerrietako oinarritzko gizarte-zerbitzuek ezagutzen dutela eta batzorde soziosanitarioaren esparruan egiten diren berrikuspenetan parte hartzen dutela.

Protokoloen **komunikazio- eta hedapen-**dimentsioari dagokionez, galdetegian baieztatzen da horiek zabaltzeko eta ezagutzeko ekintzak egiten direla, “oro har eta kronogramaren bidez”, eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak profesional soziosanitarioen artean zabaltzen direla.

Protokoloen **erabilgarritasunari** dagokionez, koordinazio soziosanitariorako tresna erabilgarritzat jotzen dira, “baliabideei eta kontaktuei buruz ematen duen informazioari dagokionez”. Era berean, baieztatzen da jasotako konpromisoak tartean dauden erakundeek betetzen dituztela eta protokoloek kasu-kudeaketa koordinatua eta eraginkorra bultzatzen dutela. Puntu horretan, erantzuna zehaztu da, “eta gaineratu da gure esperientzian modulatu eta ordenatu egiten dela, baina ez dela orokortua LMAU guztietan; kudeaketa zailtasun handiz egin da”. Azkenik, protokoloak profesionalen arteko koordinazioa hobetzeko eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea emateko balio duela ere esaten da. Horri gehitu behar zaio: “Bai, antolatu eta bermatu emanaldia. Bestela, profesionalen borondate onaren menpe geratzen da”.

Azkenik, indarrean dauden esparru-protokoloak **berrikusteari** eta **eguneratzeari** dagokionez, bietan definitu dira horiek berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna. Horri dagokionez, galdetegian adierazten da “Lehen protokoloa 2013ko urrian sortu zela. 2014ko urrian, adinekoaren protokoloa berrikusi zen ohiko bizilekuan, eta adinekoaren protokoloa sortu zen egoitza-zentroan (2014). Hurrengo berrikuspenak 2018ko irailean egin ziren. 2019an batzorde soziosanitarioa sortu zen 100/2018 Dekretuaren arabera, eta ordura arte talde zuzentzailea zen”.

Zehazki, beren ohiko bizilekuko pertsonen zuzendutako protokolo markoan (2013) jasotzen denez, “Protokoloaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko Talde Errektore bat jarriko da abian, lehenengo urtean hiru hilean behin bilera bat egingo da, eta, ondoren, beharrezkotzat jotzen den aldizkakotasunarekin, protokoloaren ardura duten profesionalen bilera”. Egoitza-zentroetako adinekoei zuzendutako protokoloan (2014), berrikuspen eta eguneratze bat aipatzen da. Berrikuspen eta eguneratze hori egin eta urtebetera egin zen, hau da, 2015ean. Galdetegian, datu hori errepikatzen da, eta 2018an berrikuspen bat egingo dela adierazten da. Jarraipen-bilerei dagokienez, berriz, “Bi bilera mota jasotzen dira: LMAko taldearen eta eremu bereko egoitzetako profesionalen arteko hasierako bilera, lankidetzako oinarriak ezartzeko; eta profesional horien arteko aldizkakako bilerak, gai jakin batzuei heltzeko, hala nola bizitzaren amaierako zainketen diseinua”.

Protokoloak berrikusteko eta eguneratzeko zehaztutako ekintzak zehatzak izan arren, bietako batean ere ez da berrikuspen-taula bat jasotzen azken eguneratzearen data jasotzen duena.

Amaitzeko, esparru-protokoloen barruan dagoen koordinazio soziosanitarioa oztopatzen duten **oztopoak eta/edo zailtasunak** honako hauek dira: “baliabideen desberdintasuna eta udal-antolamendua”, “partekatuta ez dauden informatika-sistemak”, “kanpo-sistema partekatuan sartzeko beharra zuen RAI ebaluazio-sistema bihurtzea, eta horrek lankidetzara eta koordinazioa seko geldiarazi zuen, zailtasun eta denbora gehiago, sarbide-baimenak eta abar direla-eta”; “eremu guztietako arduradun eta profesionalen aldaketen maiztasun handia”, bai eta COVID-19aren pandemiak eragindako osasun-krisiaren eta krisi soziosanitarioaren ondoriozko egoera ere: “Gaur egun, jakina, osasun-larrialdiko egoeraren ondorioak, eskura dauden baliabideei, denborari eta arretaren lehentasunari dagokienez”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Eskualde honetako eta ESiko koordinazio-prozedurak baloratzeko emandako erantzunak ezin dira kontuan hartu azterketa honetan, ez baitira interpretatu koordinazio soziosanitarioko prozedurak deiturikoen definizioaren arabera (horien definizioa eta izaera kontsulta ditzakezu txosten honen esparru teorikoan).

Ildo horretan, dauden koordinazio-prozedura edo -prozedurak baloratzean, emandako erantzunak adierazten du esparru-protokoloan deskribatutako metodologia dela; hitzez hitz: “Ez du izenbururik, protokoloa ESKU-HARTZEAREN METODOLOGIA gisa sartuta dago”. Sinadurari buruzko beste gai batzuetan, adibidez, erantzun gisa ematen da sinadurarik ez dagoela, sinadura hori esparru-protokoloan sartuta baitago (“Ez, zehazki, sinadura hasierako protokoloan dago”).

Bat ez etortze hori dela eta, Uribe ESiko erreferente soziosanitarioekin harremanetan jarri gara. Horiek, bidezko azalpenak eman ondoren, adierazi dute orain arte (2022ko ekaina) **ez dela koordinazio sektorialeko prozedurarik** edo xede-kolektibo zehatzei zuzendutakorik **zehaztu**. Hala ere, galdetegian jasotzen den bezala, “Adierazi dute beste kolektibo batzuetara zabaltzea berrikuspenean egin zela eta oraindik ez duela ibilbide handirik izan, ez daukadala daturik”.

Azken batean, koordinazio soziosanitarioaren aplikazio praktikoari lotutako **oztopo eta zailtasun** batzuk aipatzen dira. Zehazki, honako hauek aipatzen dira: “Koordinaziorako tresna komunik ez izatea, hizkuntza desberdina izatea gizartearen eta osasunaren artean, esku hartzeko denbora (dira) oso desberdinak izatea bi eremuen artean, eta emaitza soziosanitarioak neurtzen dituzten adierazleak”.

Gipuzkoako Lurralde Historikoa

Bidasoko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Bidasoko Erakunde Sanitario Integratuak, Irun eta Hondarribiko udalekin batera, besteak beste, Bidasoa eskualdeko batzorde soziosanitarioa osatzen dute. Koordinazio soziosanitarioan tradizio luzea duen arren, gaur egun Bidasoko ESIak dituen zailtasunek, COVID-19ak eragindako osasun-larrialdiaren astinduarekin batera, batzordearen deialdien erritmoa geldiarazi dute; izan ere, jakinarazten denez, 2018tik ez da biltzen.

Ez dago informazio gehigarririk; izan ere, 2022ko ekainean ez da jaso eskualdeko arreta soziosanitarioaren hedapenaren berri izateko galdera-sortaren erantzunik.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Koordinazio soziosanitarioko esparru-protokoloari dagokionez, ESIaren erreferente soziosanitarioaren bidez jakinarazi da zirriborro bat egin zela 2017-2018 aldian, eta ESIaren batzorde soziosanitarioetako bat itxi eta berretsi behar zela, baina geroago ez zenez bat bera ere deitu, protokoloa ez dago onartuta, sinatuta eta zabaldua.

Era berean, ez dago zirriborro hori, eta horregatik ezin da kontuan hartu txosten honetan.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Galdera-sorta horri erantzun ez izanak ezin du koordinazio soziosanitarioko tresna hori baloratu. Hala ere, ESIaren erreferente soziosanitarioak adierazten duenez, emakumeen aurkako genero-indarkeriaren egoerei arreta emateko prozedura bat lantzen ari dira toki-mailan.

Debabarreneko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian emandako erantzunen arabera, Debabarrena ESiko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Debabarrena ESiko Zuzendaritza Medikoa
- Debabarrena ESiko Erizaintzako Zuzendaritza
- Farmaziako teknikaria
- Farmazia komunitarioa
- Farmazia komunitarioa
- Debabarrena ESiko Kudeaketa Sanitarioko Unitatea
- Debabarrena ESiko erizaintzako integrazioaren koordinazioa
- Erreferente soziosanitarioa eta Elgoibarko udalerriko EUDELen ordezkaria
- Bizkaiko Foru Aldundiko Lurraldeko Koordinatzaile Soziosanitarioa
- Gipuzkoako Foru Aldundiko Lurraldeko Koordinatzaile Soziosanitarioa
- Erreferente soziosanitarioa eta Eibarko udalerriko EUDELen ordezkaria
- Medikuntzaren integrazioa koordinatzea

Batzorde soziosanitarioa, guztira, **12 profesional**ek osatzen dute: 8 osasun-arlokoak dira, eta 4 lehen mailako arretako (Elgoibarko eta Eibarko udalak) eta bigarren mailako (Bizkaiko eta Gipuzkoako Foru Aldundiak) gizarte-zerbitzuetakoak.

Funtzionamenduari dagokionez, batzorde soziosanitarioak eskualdeko koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela berretsi da. Bertan, erabaki teknikoak hartzen dira eta eragileen arteko ekintzak eta koordinazio-mekanismoak gainbegiratzen dira. Hala ere, emandako erantzunen arabera, ez dakigu horren esparruan koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak egiten diren, protokolo edo prozedura horiek gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika zehaztu den edo Lurralde Plan Operatiboan eta Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian jasotako proiektuak garatzen diren.

Azpibatzerde teknikoei dagokienez, Debabarreneko eskualdean (Debabarrena) **ez da azpibatzerde soziosanitariorik sortu.**

Maiztasunari dagokionez, batzorde soziosanitarioa urtean bitan biltzen da, Osakidetza-Euskal osasun zerbitzua ente publikoaren erakunde sanitario integratuei buruzko uztailaren 3ko 100/2018 Dekretuaren jarraibideen arabera.

Azkenik, **oztopoei eta zailtasunei** dagokionez, batzorde soziosanitarioa egiteko agendak antolatzea da zailtasun nagusia. Hitzez hitz: “Deitutako kideen agendak bateratzeko zailtasuna”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Debarrena eskualdeak esparru-protokolo soziosanitario bat du, **Debarrena koordinazio soziosanitarioko hitzarmena izenekoa (2018)**. Osasunaren aldetik, Debarrena ESIak (Lehen Mailako Atentzioko Unitateak eta Ospitalea), Ospitalez Kanpoko Osasun Mentaleko Sareak, Donostia Ospitaleak eta Larrialdiek hartzen dute parte; eta, gizartearen aldetik, Deba, Eibar, Elgoibar, Ermua, Mallabia, Mendaro, Mutriku eta Soralezeko udaletako oinarrizko gizarte-zerbitzuek, bai eta Bizkaiko eta Gipuzkoako foru-aldundietako gizarte-zerbitzu espezializatuek eta beste eragile batzuek ere, besteak beste, lanbide-elkarteek, enpresek eta hirugarren sektoreko erakundeek.

Galdetegian jasotakoaren arabera, esparru-protokoloa “berritzeko zain dago”, ESIko erreferenteetako batek jakinarazi duenez, “esparru-protokoloaren indarraldia 2022an amaituko baita”: Hala ere, indarrean dagoen protokoloa erreferentziatzen hartuta, egiaztatu da **eskatutako laguntza hornitzen duten erakunde guztiek sinatu dutela, eta** kasuan kasuko erakundeetako ordezkari-organoko baliadunek **sinatu dutela**. Halaber, protokoloak eskualdeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu.

Kontaktuen direktorioari dagokionez, protokoloak **ez du jasotzen** inplikaturako erakunde edo sistema bakoitzeko **erreferentziako profesionalen erreferentzia**.

Komunikazioari dagokionez, galdetegian adierazten da protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean jakinarazi egiten direla, baina ez da komunikazio-planik jasotzen, eta ez da zehazten esku-hartzearen ardura duten erreferentziako profesionalen arteko komunikazio-ekintzarik. Beste eragile batzuekin komunikatu behar izanez gero, “esku-hartzeari elkarrekin aurre egiteko beharrezkoak diren zerbitzuetako erreferentziako profesionalekin komunikatzeko baimena duen erabiltzailearen edo ahaidearen baimenarekin jokatu da”.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, erantzun guztiak positiboak izan dira, hau da, koordinazio soziosanitariorako tresna baliagarritzat jotzen da, eta bertan alderdi sinatzaileen artean jasotako konpromisoak betetzen dira; kasuen kudeaketa koordinatua eta eraginkorra errazten du, eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzen du, eta, ondorioz, behar soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea ematea.

Azkenik, esparru-protokoloa **berrikusteari** eta **eguneratzeari** dagokionez, ez dago berrikuspen-taularik, baina horretarako prozesua eta maiztasuna zehaztu dira, eta “lau urtean behin parte-hartzaileen berrikuspenera eta sinadura ezarri da”. Gainera, adierazten da "Hitzarmenaren funtzionamendu onaren, berrikuspeneraren eta doikuntzaren bermea ESIko Zuzendaritza Taldeari edo Batzorde Soziosanitarioari dagokiola. Batzorde

hori inplikaturako instituzio eta erakundeetako arduradun nagusiek edo horretarako izendatzen dituztenek osatuko dute. Talde errektorea, beraz, erakunde arteko talde betearazlea da”.

Amaitzeko, protokolo honen aplikazioan identifikaturako **oztopoen/zailtasunen** artean aipatzen dira, batetik, “erakunde desberdinen arteko harremanari dagozkionak”, eta, bestetik, “jorratu beharreko gaien lehentasun desberdinak”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Debabarreneko ESIko erreferente soziosanitarioek koordinazio soziosanitarioko hiru prozedura deskribatzen dituzte:

- Zentro Soziosanitarioetatik (CSS) Etxean Ospitaleratzeko Protokoloa (HaD), (2016).
- Arreta Soziosanitarioko Programa (PASS), (2018).
- COVID Gripearen Kontingentzia Plana, egoitza-zentroei laguntzeko (2020).

Galdetegian **forma-betekizunei** emandako erantzunen arabera, esan daiteke eskatutako laguntza soziosanitarioa ematen duten erakunde eta/edo entitate sozial guztiek sinatzen dituztela hiru prozedurak, kasuak koordinatzeko esku-hartze espezifikoak definitzen dituztela eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorioa dutela. Hala ere, **horietako bat ere ez dago** dagokion organoak sinatuta.

Prozeduren **komunikazioari eta hedapenari** dagokionez, prozeduraren testuan ekintza zehatzik aipatzen ez bada ere, galdetegian adierazten da prozedura bat egiten eta berresten denean komunikatu eta zabaldu egiten dela, kasu soziosanitarioen koordinazioan inplikaturako profesionalek horren berri izan dezaten. Era berean, hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean ere jakinarazi egiten dira.

Indarrean dauden koordinazio-prozeduren **erabilgarritasuna** balioestea ere positibotzat jotzen da. Hala, tresna baliagarritzat jotzen da premia zehatzei erantzuteko edo xede-kolektibo jakin batzuei arreta emateko; tresna horretan, kasuak kudeatzeko eta horiei aurre egiteko irizpide komunak ezartzen dira, zainketen jarraitutasuna bermatzen da eta hurbileko esku-hartzeak sustatzen laguntzen du.

Aztertutako prozedurak **berrikusteari** eta **eguneratzeari** dagokionez, aldeak ikusten dira batzuen eta besteen artean. 2016ko **Zentro Soziosanitarioetatik Etxean Ospitaleratzeko Protokoloaren kasuan (EO)**, ez du hura berrikusteko eta/edo eguneratzeko elementurik ezartzen, nahiz eta, ESIko erreferenteetako baten hitzetan, “Une honetan HaDren kargura ospitaleratzaren diren pazienteek dituzten eta CSS batzuk ez dituzten salbuespeneko kasuetan baino ez dagoen erabilgarri”.

2018ko **Arreta Soziosanitarioko Programaren (PASS)** kasuan, nahiz eta hura berrikusteko eta eguneratzeko bilera-sistematikarik ere ez ezarri, berrikuspen bat egin da 2019an, eta berrikuspen-taula bat sartu da, aldaketan data eta historia adierazita.

Azkenik, prozedurarik berriena, **Debarrena ESIko egoitza-zentro soziosanitarioei laguntzeko 2020an egindako -COVID Gripearean Kontingentzia Plana**, ez da oraindik berrikusi, baina OSIren RSSren hitzetan “COVID-19 Gripearean Kontingentzia Plana 2020an egin zen, eta egoera epidemiologikoaren arabera egoerak aktibatu dira”.

Koordinazio soziosanitarioa praktikan aplikatzea zailtzen duten **oztopo**ei dagokienez, bi aipatzen dira: “profesional sanitarioen defizita, medikuntzako zein erizaintzako”, eta “gizarte-mailako baliabideen gabezia”.

Debarrena eskualdeko koordinazio-prozeduren **egungo egoerari** dagokionez, nabarmendu behar da guztiak indarrean daudela eta tokiko koordinazio soziosanitarioan aplikatzen direla, diseinatu ziren premiei erantzuteko. Hala ere, adierazi den bezala, lehenengoa (2016) eta hirugarrena (2020) aplikazio mugatukoak dira, pertsonak duen kasuistikaren edo egoera epidemiologiko jakin baten arabera.

Debagoieneko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta soziosanitarioa hedatzeko galdera-sortaren arabera, Debagoiena ESiko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan honako eragile hauek parte hartzen dute:

- Debagoiena ESiko zuzendari gerentea
- Debagoiena ESiko zuzendari medikoa eta Batzordeko presidentea
- Debagoiena ESiko Erizaintzako zuzendaria
- Debagoiena ESiko koordinatzaile soziosanitarioa eta erreferente soziosanitarioa
- Etxeko ospitalizazioko doktorea
- Debagoieneko Ospitaleko Kirurgia Unitateko gainbegiralea
- Debagoieneko Ospitaleko Unitate Medikoko gainbegiralea
- Oñatiko Osasun Zentroko erizaina
- Eskoriatza eta Oñatiko egoitzetako doktorea
- Arrasateko anbulatorioko erizaina
- Bergarako anbulatorioko doktorea
- Leniz Ibarreko Lehen Mailako Atentzioko Unitateko burua
- Barne Medikuntzako doktore espezialista
- Aretxabaletako Udaleko gizarte-langilea
- Arrasateko Udaleko gizarte-langilea
- Bergarako Udaleko gizarte-langilea
- Oñatiko Udaleko gizarte-langilea
- Bideberri Gizarte Zerbitzuen Mankomunitateko teknikaria
- Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilea
- GSR Aretxabaleta egoitzako gizarte-langilea
- Gipuzkoako Foru Aldundiko lurraldeko koordinatzaile soziosanitarioa
- Aita-Menni eguneko egoitza eta zentroetako arduraduna
- San Juan de Dios eguneko ospitaleko gizarte-langilea
- Debagoieneko Farmazia Komunitarioko ordezkaria
- Debagoieneko Farmazia Komunitarioko ordezkaria
- Gipuzkoako Farmaziako Elkargo Ofizialeko teknikaria
- Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako Plangintza eta Ebaluazioko teknikaria
- Bergarako erizaina eta Komunitateko Osasuneko arduraduna
- Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako Debako Osasun Publikoko Eskualdeko koordinatzailea

Debagoieneko eskualdeko batzorde soziosanitarioak profesional ugari biltzen ditu. Guztira, **29 profesional** dira, hainbat osasun-esparrutakoak (ESIko eta osasun-zentroetako arduradunak, etxeko ospitalizazioko arduradunak, ospitaleetako, farmaziako eta farmaziako espezialistak, besteak beste), gizarte-zerbitzuetakoak (udaletakoak, foruetakoak eta mankomunatuetoak) eta egoitza-eremukoak. Honela banatzen dira: 20 osasun-profesional, 6 lehen eta bigarren mailako arretako gizarte-zerbitzuen eremukoak eta 3 egoitza-eremukoak. Horrenbestez, **Euskadiko batzorde soziosanitario ugariena** da, baina osasun-arloaren gehiegizko ordezkari du.

Emandako erantzunen arabera, batzorde soziosanitarioaren **funtzionamendua** oso positiboa da. Eskualdeko koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela ziurtatzen da; bertan, erabaki teknikoak hartzen dira, protokolo edo prozedura berriak egiten dira eta eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzen edo definitzen dira. Halaber, horiek gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika definitu da, eta Lurralde Plan Operatiboan eta Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian jasotako proiektuak ere garatu dira.

Azpibatzerde teknikoei dagokionez, Debabarrena eskualdean **ez da azpibatzerde soziosanitariorik sortu**.

Maiztasunari dagokionez, ESIaren erreferente soziosanitarioak jakinarazi duenez, batzorde soziosanitarioa “lau hilean behin” biltzen da, hau da, **urtean hiru aldiz**.

Azkenik, ez dira identifikatu, edo, behintzat, ez zaie erantzunik eman eskualdeko batzorde soziosanitarioa egiteko dauden **oztopoei eta/edo zailtasunei**.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Debagoiena ESIak eta haren eragin-eremuko udalek koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo bat dute, izenburu honekin: **Debagoieneko Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (2015)**. Protokolo horretan, honako hauek hartzen dute parte: alde sanitarioak, Debagoieneko ESIak (Lehen Mailako Atentzioko eta Ospitaleko Unitateak), Ospitalez Kanpoko Osasun Mentaleko Sareak eta Larrialdiek; eta, alderdi sozialak, tartean diren udaletako oinarrizko gizarte-zerbitzuek, Gipuzkoako Foru Aldundiko gizarte-zerbitzu espezializatuekin eta beste eragile batzuekin batera (horien artean daude elkarte profesionalak, enpresak eta hirugarren sektoreko erakundeak).

Galdetegian adierazitakoaren arabera, **zehaztutako baldintza** guztiak betetzen ditu, hau da, eskatutako arreta ematen duten erakunde guztiek sinatzen dute, eskualdeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu eta inplikaturako arreta-sistema edo -eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen harremanetarako direktorio bat jasotzen du. Sinadurari dagokionez, eskuragarri dagoen dokumentuan ikusgai ez dagoen arren, protokolo hori kasuan kasuko erakundeen ordezkari-organismo juridikoei sinatu dutela mantentzen da.

Komunikazioari dagokionez, ez da komunikazio-planik zehaztu hura zabaltzeko eta ezagutzeko, baina galdetegian adierazten da protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, horiek eskualdeko arreta soziosanitarioko erreferenteen eta profesionalen artean komunikatzen direla.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, erregistratutako erantzunen % 100 positiboak izan dira, hau da, protokolo hori tresna baliagarritzat jotzen da koordinazio soziosanitariorako, non alderdi sinatzaileen artean jasotako konpromisoak betetzen diren, kasuen kudeaketa koordinatua eta eraginkorra errazten duen eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzen duen eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonentzako arreta hobea bermatzen duen.

Esparru-protokoloa **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, “hiru urtez behin” berrikusteko maiztasuna definitu da. Protokoloan, egindako aldaketen erregistroa eta aldaketa horiek noiz egin diren jasotzen duen taula bat dago. Azkena 2016koa da, baina ESIaren erreferente soziosanitarioak jakinarazi du 2022. urterako esparru-protokoloaren berrikuspena programatuta dagoela.

Era berean, protokolo horretan jasotzen den bezala, “protokoloa berrikustea eta doitzea ESIko Talde Errektoreari edo Batzorde Soziosanitarioari egokituko zaio. Batzorde hori inplikaturako instituzio eta erakundeetako arduradun nagusiek edo horretarako izendatzen dituztenek osatuko dute”. Eta, jarraian, “zuzendaritza-taldea lau hilean behin bilduko da ohiko bileratan, eta ohiz kanpoko bileratan, baldin eta taldekideren batek hala eskatzen badu”. Mikro mailan adierazten da “lehen mailako arretako taldeak, normalean, 2 hilean behin bilduko direla, eta ohiz kanpo, egoerak hala eskatzen duenean”. Ospitale mailan, berriz, “Ospitaleko Talde Soziosanitarioak, maila medikoko eta kirurgikoko solairuetako ikuskatzaileek, PEAZek eta arlo medikoko ordezkariak osatua, bi hilean behin egingo ditu bilerak, helburu berarekin”.

Eskualdeko batzorde soziosanitarioaren balorazioan gertatzen zen bezala, Debagoiena ESIn ez dira zehazten esparru-protokoloari lotutako **oztopoak eta/edo zailtasunak**.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Galdetegian emandako erantzunen arabera, Debagoieneko ESIak koordinazio soziosanitarioko bi prozedura ditu:

- Buruko Nahaste Larriaren Protokolo Soziosanitarioa (2021).
- Egoitzekin koordinatzeko protokoloa (zehaztu gabeko urtea).

Koordinazio-prozeduren azterketa lehenengoan bakarrik egingo da; izan ere, bigarrenari dagokionez (egoitzekiko koordinazio-protokoloa), ez dago dokumenturik.

Lehenengoari erreparatuta, **forma-betekizunei** buruzko erantzunen arabera, berretsi egiten da eskatutako laguntza soziosanitarioa hornitzen duten erakunde eta/edo entitate guztiek sinatu dutela (Debagoiena ESIn Lehen Mailako Arretako Zentroak, Arrasateko Osasun Mentaleko Zentroa, Donostia Ospitalea,

Debagoiena Eskualdeko Udaletako Oinarrizko Gizarte Zerbitzuak eta inplikaturako beste eragile batzuk – epaileak, auzitegiko medikuak eta ertzainak, eta abar –); kasuak koordinatzeko esku-hartze espezifikoak definitzen ditu, eta eremu bakoitzeko erreferentziatzko profesionalen direktorioa du. Hala ere, adierazi da kasuan kasuko organoek **ez dutela sinatu**, agian egin berri dutelako.

Prozeduraren **komunikazioari eta hedapenari** dagokionez, nahiz eta haren idazketan ekintza zehatzik adierazi ez, galdetegian baieztatzen da prozedura bat egiten eta berresten denean komunikatu eta zabaldu egiten dela, kasu soziosanitarioen koordinazioan inplikaturako profesionalak horren berri izan dezaten. Era berean, hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean ere jakinarazi egiten dira. Horri dagokionez, “Prozeduraren zabalkundearekin eta sinadurarekin lotuta, jasotzen da Debagoieneko ESIko Batzorde Soziosanitarioak protokoloa onartu ondoren, eta inplikaturako zerbitzuetako arduradunek akordioa sinatu ondoren, unitate eta zerbitzu sanitario eta sozialetan zabaldu eta aurkeztuko dela, abian jartzeko”.

Nahasmendu Mental Larrirako koordinazio-prozeduraren **baliagarritasuna** positibotzat jotzen da. Ildo horretan, prozedura tresna baliagarritzat jotzen da premia zehatzei erantzuteko edo xede-kolektibo jakin batzuei arreta emateko, eta irizpide komunak ezartzen dira kasu soziosanitarioak kudeatzeko eta horiei aurre egiteko. Halaber, kontuan hartzen da zainketen jarraitutasuna bermatzen duela eta artatutako pertsonen ohiko bizilekutik gertuko esku-hartzeak sustatzen edo errazten dituela.

Berrikuspenari eta eguneratzeari dagokienez, hiru urtez behin egiten den berrikuspen-prozesua eta maiztasuna deskribatzen dira. Era berean, protokoloaren jarraipenari dagokionez, ezartzen da “Batzorde Soziosanitarioak protokoloaren jarraipena egingo duela, egokitzat jotzen diren hobekuntza-ekintzak ebaluatzeko eta ezartzeko”, eta azken orrian berrikuspen-taula bat erantsi da, egindako aldaketak eta horien datak adierazita.

Azkenik, bi **oztopo edo zailtasun** aipatzen dira prozeduran jasotakoa aplikatzean: alde batetik, “Gizarte Zerbitzuen eta Lehen Mailako Arretaren arteko komunikazioa, LEHEN MAILAKO ARRETAN medikuak etengabe aldatzen direlako edo ORDEZKAPENIK EZ dagoelako”; eta, bestetik, “gizarte-mailako baliabiderik eza”.

Debagoieneko eskualdean Buruko Nahasmendu Larriari arreta emateko prozeduraren **egungo egoerari** dagokionez, 2022ko apirilean programatuta zegoen eskualdeko batzorde soziosanitarioaren erantzukizuneko organoek baliozkotzea eta sinatzea. Gaur egun, 2022ko uztailean, ez dakigu lan horiek egin ahal izan diren. Hala ere, azpimarratu behar da dokumentua berrikusteko taulan jasotzen denez, prozedura horren hasierako abiarazpena 2017ko urrian egiten zela, eta, ondoren, aldaketak egin zirela bertan (2019ko martxoan), eta 2021eko azaroan dokumentua berrikusi eta eguneratu zela, aipaturako eskualdeko batzorde soziosanitarioan aurkezteko.

Donostialdeko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Galdetegian adierazten den bezala, "Donostialdea ESIak Donostiako udalerriaz gain, Oarsoladea eskualdea eta Buruntzaldea eta Urola Kosta eskualdeen zati bat hartzen ditu". Irismen geografikoa mugatuta, Arreta Soziosanitarioa hedatzeko galdetegian zehaztutako eskualdeko batzorde soziosanitarioaren egitura aurkezten da jarraian. Zehazki, honako estamentu eta eragile hauek bereizten dira:

Batzordearen egitura eta funtzionamendua:

Zuzendaritza Batzordea: Batzorde Teknikoaren proposamenei buruzko erabakiak eta erabakiak hartzeko "politika/kudeaketa" organo gisa proposatzen da. **Urtean behin** biltzen da, ohiko moduan, ekitaldia ixteko eta datorren urteko helburuak onartzeko.

Batzorde Tekniko Soziosanitarioa: Bere egitekoa da koordinazio-prozesuak bermatzea (protokoloak prestatzea); lehendik dauden koordinazio- eta lankidetzajardunbide egokiak finkatzea eta zabaltzea; lehen mailako arreta soziosanitarioaren garapena bultzatzea; azterlanak egitea, beharrak antzematea eta hobekuntzak proposatzea.

Lantaldeak: Zuzendaritza Batzordearen ekimenez sortu da, Batzorde Teknikoak egindako proposamenetan oinarrituta. Diziplinarteko talde gisa planteatzen dira (Batzordeko kideez gain, aztertu beharreko gailu adituak diren profesionalak egongo dira), eta aldi baterako funtzionamendua izango dute, diseinatu diren eginkizun zehatzari lotuta

Donostialdea ESiko Batzorde Soziosanitarioaren osaera:

- Batzordeko presidentea: Integrazio Asistentzialeko zuzendaria
- Donostialdea ESiko (OSID) ordezkaririk:
- Erizaintzako zuzendaria
- Onarpen Zerbitzuko burua
- OSIDen erreferente soziosanitarioa eta Batzordearen idazkaritza

Zuzendaritza Batzordearen osaera:

- Gipuzkoako koordinatzaile soziosanitarioa. Gipuzkoako Foru Aldundia.
- Osasun Publikoa. Gipuzkoako Osasun Publikoaren eta Adikzioen zuzendariordea
- Gipuzkoako Osasuneko Lurralde Ordezkaritza. Ordezkaririk
- Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sarea. Zuzendari kudeatzailea
- Farmazia komunitarioa: 2 ordezkaririk
- Matia Fundazioa. Zuzendari kudeatzailea

- San Juan de Dios ospitalea. Zuzendari medikoa
- Usurbilgo erietxea. Zuzendari medikoa
- Gipuzkoako Foru Aldundia. Mendekotasuna Babesteko eta Artatzeko zuzendari nagusia
- Udal ordezkari politikoak: Donostiako Udala. Gizarte Politikako zinegotzi ordezkaria
- Udalerrien urteko txandaketa: Oarsoaldea, Buruntzaldea, Urola Kosta

Batzorde Teknikoaren osaera:

Aipatutako erakundeetako teknikariek osatzen dute.

Batzordeak oinarritzat hartuta, esan daiteke ESIko batzorde soziosanitarioaren osaketa osoki osasun-arloko profesionalak osatzen duten arren, zuzendaritza-batzordeak **banaketa paritarioa** aurkezten duela gizarte-eta osasun-arloko kideen artean; **EAE osoko ESI bakarra da bi sektoreetako profesionalak ekitatez biltzea lortzen duena.**

Zuzendaritza-batzordean lortutako parekotasuna positiboa bada ere, azpimarratzekoa da ESIaren batzorde soziosanitarioan gizarte-esparruak duen ordezkariarik eza, are gehiago erabakiak eta akordioak hartzeko organoa izanik.

Kuantitatiboki, lehen batzordeak zuzendaritza-profiletako **4 profesional** biltzen ditu guztira (Asistentzia Integratioko zuzendaria, Erizaintzako zuzendaria, Harrera Zerbitzuko burua eta OSIDeko erreferente soziosanitarioa). Bigarren batzordeak (zuzendaritza batzordea), bestalde, **14 kide** ditu, horietatik 11 egonkorak dira eta 3 txandakakoak, Oarsoaldea, Buruntzaldea eta Urola Kostako udalerrien artean. Sektoreka, profesionalen 7 osasun-esparrukoak dira, eta gainerako 7ak, berriz, udal-mailako eta foru-mailako gizarte-zerbitzuen esparrukoak, bai eta Matia Fundaziokoak ere.

Batzorde teknikoari dagokionez, ez da kideen xehetasunik eman, baina adierazi da Zuzendaritza Batzordearen osaera profil teknikoetatik abiatuta errepikatzen dela. Hitzez hitz adierazten da batzorde teknikoa “erakunde horietako teknikariek osatzen dutela”.

Donostialdeko batzorde soziosanitarioaren **funtzionamendua** positibotzat jo da. Eskualdeko koordinazio soziosanitarioan antzemandako beharrak planteatzeko, erabaki teknikoak hartzeko, protokolo edo prozedura berriak egiteko eta eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak ikuskatzeko edo definitzeko foro gisa funtzionatzen duela ziurtatzen da. Halaber, horiek gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika definitu da, eta lurralde-plan operatiboan eta Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian jasotako proiektuak ere garatu dira.

Azpibatzerde teknikoei dagokienez, “Batzordea sortu zenetik 3 lantalde eratu dira”:

- Ospitaleratzeak eta arretaren jarraitutasuna

- Erakundeen arteko koordinazioa eta esku-hartzea hobetzea gizarte-bazterkeriako egoeran dauden pertsonentzako arreta soziosanitarioan: etxerik gabeko bazterkeria-egoeran dauden eta arreta soziosanitarioko premiak dituzten pertsonentzako eskakizun txikiko zerbitzu bat sortzeko proposamena.
- Premia soziosanitarioen azterketa eta etxean bizi diren 65 urtetik beherako gizarte-bazterkeriako arriskuan edo egoeran dauden pertsonen arreta hobetzeko proposamen bat egitea: etxean babesgabetasuneko/bazterkeriako arriskuan edo egoeran dauden pertsonen zuzendutako arreta-mailen (sanitarioa eta soziala) arteko komunikazio-prozedura.

Maiztasunari dagokionez, batzorde soziosanitarioan aldeak daude komisio-motaren arabera. Horrela, galdetegian jasotzen den bezala, “Zuzendaritza Batzordea urtean behin biltzen da ohiko aldiari (ez pandemian), eta Batzorde Teknikoa urtean bitan”. Azpibatzaordeen bilera-maiztasuna gauzatu “beharreko proiektuaren arabera zehazten da”.

Azkenik, eskualdeko batzorde soziosanitarioa egiteari lotutako **oztopoei eta/edo zailtasunei** dagokienez, ESIaren eragin-eremu geografikoarekin lotutako zailtasunak aipatu dira, bai eta hainbat mekanismo eratzeko beharra ere (lurralde- eta toki-batzordeak), koordinazio soziosanitarioa gehiago legitimatzeko. Hitzez hitz, honako hau adierazten da:

“Donostialdeko ESIaren eremu geografikoak, adierazi dugun bezala, hainbat eskualde hartzen ditu bere baitan, eta horietako bi ez osorik. Horrek desitxuratu egiten du adostutako prozedurak abian jartzearen ordezkari eta bideragarritasuna, eta batzordea osatzen duten pertsonen motibazioa galtzea dakar.”

“Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte-zerbitzuen artikulazioa kontuan hartuta, Lurralde Mailako Gizarte Zerbitzuen Batzorde bat eta tokiko batzordeak izatearen aldekoak izango ginateke. Horrela, koordinazio soziosanitario horren legitimazio handiagoa egongo litzateke”.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Donostialdea ESIak, bere eragin-eremuko udalekin batera, koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo bat du, **DONOSTIALDEA** izeneko. **Koordinazio soziosanitarioko oinarritzko protokoloa: kasuen kudeaketa (2003).**

Galdetegian adierazten denez, “Hori da esparru-protokoloa. Donostia, Lezo, Lasarte eta Zarautzen sinatutako protokoloak daude. Donostialdeko ESIko gainerako udalerrietan sinatzeko zain, hainbat arrazoi direla medio. Honako galdera hauei emandako erantzunak sinatutako protokoloari buruzkoak dira”.

Hala ere, esparru teorikoan deskribatutako sailkapenaren arabera, adierazitako esparru-protokoloa hartuko da esparru-protokolotzat, eta koordinazio-prozeduratzat, berriz, udalerririk horiekin toki-mailan sinatutakoak.

Ildo horretan, aipatutako prozedurei emandako balorazioa aintzat hartuko da koordinazio soziosanitarioko prozedurei buruzko atala ebaluatzeko.

Horrela, **forma-betekizunei** eta **komunikazio**-gaiei dagokienez, Donostialdeko esparru-protokoloak balorazio positiboak aurkezten ditu ezarritako item guztietan. Xehetasunari helduz, eskatutako arreta hornitzen duten erakunde guztiek sinatu dute, tartean diren erakundeen ordezkari-organoko juridikoek sinatu dute, koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbildu ditu eta inplikaturako arreta-sistema edo -eremu bakoitzeko erreferentziako profesionalen harremanetarako direktorio bat du.

Komunikazioaren arloan, protokoloak komunikazio-plan bat zehazten duela baieztatzen da, hura zabaltzeko eta ezagutzeko, eta protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, horiek eskualdeko arreta soziosanitarioko erreferenteen eta profesionalen artean komunikatzen direla.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, ez zaie galdera-sortan planteatutako balorazio-iteki erantzunik ematen. Hala ere, erantzun gisa adierazten denez, “Protokoloa sinatuta duten udalerrietan protokolo horren jarraipen-batzorde bat sortzen da, lan koordinatua monitorizatzeko eta hobekuntzak ezartzeko aukera ematen duena. Bestalde, egia da osasun-zentroetako eta, oro har, gizarte-zerbitzuetako zentroetako taldeen arteko koordinazioa estua dela sinatutako protokolorik ez duten udalerririk gehienetan, bai kasuen kudeaketan, bai hainbat programatan parte hartzean”.

Esparru-protokoloa **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, galdetegian adierazten da ez dela berrikuspen- eta eguneratze-maiztasunik zehaztu. Hala eta guztiz ere, protokoloaren jarraipenari dagokionez, jarraipen-batzorde bat eratzen da, eta “hiru hilean behin bilduko da lehenengo urtean, protokoloaren ardura duten profesionalak beharrezkotzat jotzen duten aldizkakotasunarekin”. Era berean, jasotzen da “Gutxienez urtero bilera bat egingo dutela LMAUko profesionalak beren eremu geografikoko Gizarte Zerbitzuetako Zentroekin. Beharrezkoa denean, bi erakundeetan gertatzen diren antolamendu- eta profesional-aldaketan berri emango da, gizarte-zerbitzu pribatuei, ELZri eta abarri buruzko informazio eguneratua trukatzu”.

Amaitzeko, esparru-protokoloan zehaztutako koordinazio soziosanitarioa oztokatzen duten **oztopoen eta zailtasunen** artean, lan-denbora eta -erritmo desberdinetara jotzen dute, eremu bakoitzeko erantzukizunak hartzeko zailtasunetara eta asistentzia-maila desberdinen arteko koordinaziora. Hitzez hitz: “Kasuen kudeaketari dagokionez, zailtasun handienak denboretatik datoz, lan-erritmoetatik, bakoitzaren zereginak eta erantzukizunak ulertzeko modutik eta esku-hartze maila desberdinekiko koordinaziotik, bai maila sozialean bai sanitarioan”.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Koordinazio-prozeduren balorazioari dagokionez, ez da inolako erantzunik erregistratu, ezta baloraziorik adierazi ere. Informazio hori ez edukitzeak tresna horiek aztertzea eragozten du. Hala ere, ziur aski guztiz eguneratuta ez dagoen arren, eskualde horretan dauden koordinazio-prozedurak zerrendatzeko eta formabaldintza batzuk zehazteko nahikoa informazio dago.

Alde horretatik, Donostialdean **koordinazio soziosanitarioko 8 prozedura** daude:

- Arreta Soziosanitario Komunitariorako edo ingurunerako Koordinazio Protokoloa. Zarauzko Udala - Osakidetza (2008).
- Lasarte-Oriako udalerriko koordinazio soziosanitarioko protokoloa (2011).
- Donostiako koordinazio soziosanitarioko protokoloa (2012).
- Genero-indarkeriaren eta tratu txarren egoeran dauden emakumeei arreta eta laguntza emateko erakundeen arteko jarduera-protokoloa. Zarauzko Udala (2012)
- Komunitatean edo inguruan arreta soziosanitarioa emateko koordinazioa. Lezoko Udala - Osakidetza. Gipuzkoako Eskualdea (2013).
- Genero-indarkeria edo sexu-erasoak jasaten dituzten emakume biktimei laguntza hobea emateko erakundeen arteko jarduera-protokoloa eta koordinazioa. Errenteriako Udala (2016).
- Erakundeen arteko jarduketa-protokoloa eta koordinazioa, indarkeria matxistako egoerei aurre egiten dieten emakume biktimen arreta hobetzeko. Hernaniko Udala (2016).
- Genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeei arreta hobea emateko udal-protokoloa. Usurbilgo Udala (urte ezezaguna).

Galdesortan adierazitakoaren arabera, udalerrri hauetako prozedurak daude sinatuta: Zarautz (2008), Lasarte (2011), Donostia (2012) eta Lezo (2013).

Horrez gain, eskualdeaz gaindiko maila batean, haurrak eta nerabeak suntsitzeko egoerei arreta emateko, *osasan-zerbitzuen eta gizarte-zerbitzuen artean haurrak eta nerabeak babesik gabe dauden egoeretan jarduteko protokoloa erabiltzen da (jakinarazpena eta abordatzea)* (2014).

Deskribatutako prozedura guztiak **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, jarraipen- eta ebaluazio-mekanismoak zehazten dira, jarraipen-mahaiak edo -batzordeak eratzen direnetik eta bileren maiztasuna eta aldizkakotasuna ezartzen denetik abiatuta.

Aipatutako prozeduren **egungo egoerari** dagokionez, prozedura horien indarraldiari eta eraginkortasunari buruzko informaziorik ez dagoenez, ezinezkoa da prozedura horiek zer egoeratan dauden deskribatzea; hala ere, horietako askoren “antzinatasuna” berrikusi eta/edo eguneratu ahal izango da oraingo honetan.

Goierri-Urola Garaiko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioaren hedapen-galdetegian emandako erantzunetatik abiatuta, Goierri Urola Garaiko ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan, eragile hauek parte hartzen:

- Zuzendari medikoa
- Erizaintzako zuzendaria
- ESIko Integrazioko arduraduna
- ESIko Erizaintzako Zuzendaritzari atxikia
- Larrialdietako zerbitziburua
- Etxeko Ospitalizazio Zerbitzuko burua
- Erreferente soziosanitarioa Legazpiko LMAU (medikua)
- Beasaingo LMAU erreferente soziosanitarioa (erizaina)
- Zumarragako LMAUko erreferente soziosanitarioa (medikua)
- Azkoitiko LMAU erreferente soziosanitarioa (erizaina)
- Azkoitiko Udaleko erreferente soziosanitarioa (gizarte-langilea)
- Beasaingo Udaleko erreferente soziosanitarioa (gizarte-langilea)
- Zumarragako Udaleko erreferente soziosanitarioa (gizarte-langilea)
- Legazpiko Udaleko erreferente soziosanitarioa (gizarte-langilea)
- Lurraldeko koordinatzaile soziosanitarioa. Gipuzkoako Foru Aldundia
- Gipuzkoako Foru Aldundiko medikua
- Gipuzkoako Foru Aldundiko gizarte-langilea
- Gipuzkoako Osasun Publikoko arduraduna
- Farmazia komunitarioa (Zumarraga)
- Farmazia komunitarioa (Ordizia)
- Zentro soziosanitarioetako eta egoitzetako erizaina (Matia)
- Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sareko gizarte-langilea
- Donostialdea ESIko Oheak Kudeatzeko Mediku Ataleko burua

Goierriko eskualdeko batzorde soziosanitarioa 24 profesionalak osatzen dute, eta horietatik 16 osasun-arlokoak dira (ESIko arduradunak eta osasun-zentroetako erreferenteak, bai eta etxeko ospitalizaziokoak, osasun publikokoak, farmazia komunitariokoak, etab.), 7 gizarte-zerbitzuetakoak (udal- eta foru-zerbitzuetakoak) eta 1 egoitza-eremukoak.

Galdetegian emandako erantzunetatik abiatuta, batzorde soziosanitarioaren **funtzionamenduari** dagokionez, egiaztatu da foro gisa funtzionatzen duela eskualdeko koordinazio soziosanitarioan

hautemandako beharrak planteatzeko, erabaki teknikoak hartzeko, koordinazio-protokolo edo -prozedura berriak definitzeko eta eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko. Hala ere, batzorde soziosanitarioan ez da protokoloak eta prozedurak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika zehaztu, eta ez dakigu batzorde soziosanitarioaren esparruan lurralde-plan operatiboan eta/edo Euskadiko Arreta Soziosanitarioko Estrategian jasotako proiektuak garatzen diren.

Azpibatzerde teknikoei dagokionez, **hiru azpibatzerde tekniko** sortu dira: genero-indarkeriarako azpibatzerdea, adinekoen tratu txarrei heltzeko azpibatzerdea eta haurren babesgabetasun-egoeretarako azpibatzerdea.

Maiztasunari dagokionez, ESIaren erreferente soziosanitarioak jakinarazi duenez, batzorde soziosanitarioa **“6 hilean behin”** biltzen da, eta azpibatzerdeek, berriz, maiztasun txikiagoarekin, **“3 hilabete behin”**.

Azkenik, eskualdeko batzorde soziosanitarioa egiteko bi **oztopo eta/edo zailtasun** nagusi aipatu dira. Batetik, COVID-19a eta, bestetik, aurrez aurreko bilerak egiteko zailtasuna.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Erakunde bakoitzean dauden esparru-protokoloak identifikatzera bideratutako galderaren aurrean, Goierri Urola Garaiko ESIan “Partekatutako agenda” igortzen da, baina gerora erreferente soziosanitarioetako batekin izandako elkarriketetan gai hori argitzen da, eta jakinarazten da erantzuna zela Osakidetzan aurkezpen bat egin zitzaiela osasun-langileei proiektuaren berri emateko, baina ildo horretan ez dela protokolo berririk egin.

Horrela, emandako informazioan oinarrituta, esan daiteke Goierri Garaia Urola ESIk eta haren eragin-eremuko udalek koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo bat dutela: **Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (2015)**. Protokolo horretan parte hartzen dute Goierri Garaia ESIk (Lehen Mailako Arreta eta Zumarragako Ospitalea), Donostia Unibertsitate Ospitaleak, Gipuzkoako Ospitalez Kanpoko Osasun Mentalak, Gipuzkoako Osasun Lurralde Ordezkaritzak, Gipuzkoako Foru Aldundiko Gizarte Politikako Departamentuak eta zerikusia duten udalerrietako Oinarrizko Gizarte Zerbitzuek.

Forma-betekizunetarako galdetegian adierazitakoa oinarri hartuta, esparru-protokoloa eskatutako laguntza hornitzen duten erakunde guztiek sinatzen dute, tartean dauden erakundeen ordezkaritza-organo juridikoek sinatzen dute, eskualdeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu eta sistema bakoitzeko erreferentziatzeko profesionalen harremanetarako direktorio bat jasotzen du. Gai horri dagokionez, ohar bat gehitu da, eta, horren arabera, direktorioa eguneratuta dago “Goierri-Urola Garaiko ESIko Lehen Mailako Arretako mediku eta erizain guztientzat, erreferentzia gisa LMAU bakoitzaren erreferente soziosanitarioak hartuta”.

Komunikazioari dagokionez, protokoloa zabaltzeko eta ezagutzeko ekintzak egiten direla baieztatzen da, eta hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean eskualdeko arreta soziosanitarioko profesionalen eta erreferenteen artean komunikatzen direla.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, erregistratutako erantzun guztiak positiboak izan dira, baina ñabardurekin. Horrela, protokoloa tresna baliagarritzat jotzen da koordinazio soziosanitariorako, baina tresna erabilgarria gehitzen zaio, bai, baina maila desberdinetan, non alderdi sinatzaileen artean jasotako konpromisoak betetzen diren (“saiatzen dira”), kasuen kudeaketa koordinatua eta eraginkorra errazten duen (“saiatzen dira”), eta profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzen duen eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonentzako arreta hobea bermatzen duen; “hala ere, batzuetan erakundeen denborek zaildu egiten dute prozesua”.

Esparru-protokoloa **berrikusteari eta eguneratzeari** dagokionez, ez da berrikuspen-maiztasunik zehaztu, eta gai hori hobetzeko arlo garrantzitsua da.

Azkenik, esparru-protokoloari lotutako **oztopoei eta/edo zailtasunei** dagokienez, honako bi hauek aipatzen dira: alde batetik, arreta soziosanitarioaren mikro mailan esku-hartze bizkorragoak garatzen laguntzea, eta, bestetik, arreta horretan inplikaturako erakundeen arteko komunikazioari lotutako zailtasunak. Hitzez hitz:

- Nire ustez, mikro mailan jarduera azkarragoa erraztu beharko litzateke hainbeste oztopo jarri gabe, eta ospitaleko egonaldia edo etxeko altak atzeratu beharko lirateke baliabidearen zain, jakinda ez direla beharrezko zaintzak beteko edo bermatuko.
- Komunikaziorik EZ LITZATEKE egon behar erakundeen artean. Adibide argia COVID prozesuan.

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Galdetegian emandako erantzunen arabera, Goierri eskualdeak koordinazio soziosanitarioko bi prozedura ditu:

- Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (2015).
- Egoitzen koordinazio soziosanitarioko protokoloa (2021).

Hala ere, koordinazio-tresnetarako ezarritako sailkapenaren arabera, bigarrenak bakarrik erantzuten die koordinazio soziosanitarioko prozeduretarako definitutako irizpideei (lehenengoa aurrez aztertutako esparru-protokolo soziosanitarioa da). Ildo horretan, aurrerantzean 2021eko egoitzekiko koordinazio-prozedura soilik hartuko da kontuan.

Horrela, **forma-betekizun**etarako emandako erantzunak kontuan hartuta, esan daiteke eskatutako laguntza soziosanitarioa ematen duten erakunde eta entitate guztiek sinatu dutela prozedura, zehazki, honako hauek: Goierri AU ESIk (Zumarragako Ospitalea, Etxeko Ospitalizazioa, Larrialdiak, Larrialdi Zerbitzua, Farmazia Zerbitzua, Dermatologia, Traumatologia, Erradiologia, Hematologia, Neurologia, Oftalmologia, Etxeko Ospitalizazioa, Paliatiboak), Gipuzkoako Osasun Mentaleko Sareak eta ESIaren eragin-eremuko egoitzek (San Jose Egoitza, R. San Martín, R. Arangoiti, Sanitas Residencial Txindoki, R. Santa Cruz, R. San José, R. San Juan eta Magdalena, Lamourous Argixao Gerontologia Zentroa).

Era berean, prozedurak kasuak koordinatzeko esku-hartze espezifikoa zehazten ditu, eta eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen direktorioa du. Sinadurari dagokionez, dokumentuan ez da ezaugarri hori ikusten, baina galdetegian adierazten da kasuan kasuko zuzendaritza-organismoek edo gerentziek **sinatu dutela**.

Prozeduraren **komunikazioari eta hedapenari** dagokionez, nahiz eta haren idazketan ekintza zehatzik adierazi ez, galdetegian baieztatzen da prozedura bat egiten eta berresten denean komunikatu eta zabaldu egiten dela, kasu soziosanitarioen koordinazioan inplikatutako profesionalek horren berri izan dezaten. Era berean, hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean ere jakinarazi egiten dira.

Egoitzekiko koordinazio soziosanitarioaren prozedura (2021) COVID-19ak eragindako larrialdi soziosanitarioaren ondoren garatzen da, eskualdeko egoitzekiko koordinazioa hobetzeko helburuarekin, komunikazio-zirkuituak, ibilbideak eta proiektuak, bileren egutegia eta direktorioak jorratzen dituen prozedura definituz.

Testuinguru horretan, tresna oso **erabilgarria** da xede-kolektibo jakin batzuei arreta emateko, eta irizpide komunak ezartzen dira kasu soziosanitarioak kudeatzeko eta horiei aurre egiteko. Halaber, uste da zainketen jarraitutasuna bermatzen duela eta artatutako pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzen edo errazten dituela.

Galdetegian adierazten den **berrikuspenari eta eguneratzeari** dagokionez, ez da berrikuspenerako maiztasuna zehazten, baina prozeduran ezartzen da urtean **gutxienez 2 bilera deituko direla, sei hilean behin**.

Amaitzeko, prozedura aplikatzeko bi **oztopo edo zailtasun** aipatzen dira: “eremu bakoitzeko denborak” eta “kasuaren presaren ikuspegi desberdina”.

Galdetegian emandako erantzunen osagarri gisa, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumei arreta emateko beste prozedura bat ere badagoela jakin da:

- Urola Garaiko Mankomunitatearen erakundearteko koordinazio-protokoloa, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumei laguntza hobea emateko (2012)

Urola Garaia Mankomunitateko Berdintasun Sailak, Ezkio-Itsasoko, Legazpiko, Urretxuko eta Zumarragako udalek, Ertzaintzak eta Osakidetzak sinatutako toki-mailako prozedura da.

Dokumentu horren **forma-baldintza** batzuk aztertuta, itxuraz, prozedura **ez dago sinatuta** edo ez dira sinadura horiek eskuragarri dagoen dokumentuan ikusten. Hala ere, direktorio eguneratu bat du, eta jarraipen-mahai bat zehazten du. Bertan zehazten denez, “Mahaia sei hilean behin bilduko da aldizka, eta ezohiko bilera egingo da premiazko kasu batengatik beharrezkoa den bakoitzean. Deialdia egiteko, nahikoa izango da kide diren erakundeetako baten eskaera”.

Aztertutako prozeduren **gaur egungo** egoerari dagokionez, lehenengoa, egungoa, indarrean eta operatibo dago. Bigarrenari dagokionez, emakumeen aurkako indarkeria-egoeretan oinarritzen da, eta ez dago haren egungo aplikazioari buruzko informaziorik. Hala ere, gai horren garrantzia kontuan hartuta, pentsatzekoa da indarrean jarraituko duela edo eguneratu egingo dela.

Tolosaldeko ESI

Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioa

Arreta Soziosanitarioaren hedapen-galdetegian emandako erantzunen arabera, Tolosaldea ESiko eskualdeko batzorde soziosanitarioan eta haren eragin-eremuko udalerrietan eragile hauek parte hartzen dute:

- Plangintza eta ebaluazioko arduraduna. Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritza
- Tolosaldea-Goierriko Osasun Publikoko eskualdeko koordinatzailea
- Andoaingo Udaleko gizarte-langilea
- Tolosako Lehen Mailako Atentzioko Unitateko gizarte-langileak
- Asuncion klinikako erizaina
- Villabonako Lehen Mailako Atentzioko Unitateko erizaina
- Tolosako Lehen Mailako Atentzioko unitateburua
- Andoaingo Osasun Mentaleko Zentroko gizarte-langilea
- Gipuzkoako lurralde-koordinatzailea. Gipuzkoako Foru Aldundia
- Egonaldi Ertaineko Ospitaleko Matia
- Tolosako Udaleko gizarte-langileak
- Lehen mailako arretako gainbegiralea eta erizaintzako albokoa
- Tolosaldeko Kudeaketa Klinikoko Unitateko burua
- Ibarako Osasun Zentroko erizaina
- Andoaingo Lehen Mailako Atentzioko Unitateko doktorea
- Alegiako gizarte-langilea
- Ibarako gizarte-langilea
- Villabonako gizarte-langileak
- Alegiako Lehen Mailako Atentzioko Unitateko erizaina
- Villabonako farmaziako farmazia
- Tolosako Farmaziako Farmazia
- Gipuzkoako Farmaziako Elkargo Ofiziala

Tolosaldeko eskualdeko batzorde soziosanitarioa **25 profesional**ek osatzen dute, 16 osasun-eremuak dira eta 9 gizarte-zerbitzuetakoak (udal- eta foru-zerbitzuetakoak).

Eskualdeko batzorde soziosanitarioaren **funtzionamenduari** dagokionez, emandako erantzunetan oinarrituta, berretsi da batzorde horrek eskualdeko koordinazio soziosanitarioan hautemandako beharrak planteatzeko foro gisa funtzionatzen duela. Bertan, erabaki teknikoak hartzen dira, protokolo edo prozedura berriak zehazten dira eta eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta -mekanismoak gainbegiratzen edo definitzen dira. Batzordearen esparruan ere, Lurralde Plan Operatiboan eta Euskadiko Arreta

Soziosanitarioko Estrategian jasotako proiektuak bultzatu edo garatzen dira. Hala ere, ez da erabiltzen protokoloak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematika zehazten duen foro gisa.

Azpibatzerde teknikoei dagokienez, Tolosaldean **ez da azpibatzerde soziosanitariorik sortu**

Bilera **maiztasunari** dagokionez, Tolosaldeko batzerde soziosanitarioa **“urtean bitan”** biltzen da. Azkenik, ez dira identifikatu edo ez zaie erantzunik eman eskualdeko batzerde soziosanitarioa egiteari lotutako **oztopo eta/edo zailtasunci**.

Esparru Soziosanitarioko Protokoloa

Tolosaldea ESIak eta haren eragin-eremuko udalek koordinazio soziosanitarioko esparru-protokolo hau dute: **Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa: kasuen kudeaketa. Tolosaldea (urte ezezaguna)**. Osasun-arloan parte hartzen dute Alegiako, Tolosako, Ibarako, Villabonako eta Andoaingo Lehen Mailako Arretako Unitateek, Tolosako Etengabeko Arretako Guneak, Tolosaldeko Osasun Mentaleko Zentroak (Andoain-Tolosa), Donostiako Unibertsitate Ospitaleak eta Asunciongo Andre Maria Zinikoak. Langileen aldetik, Gipuzkoako Foru Aldundiak (Gizarte Politikako Departamentua) eta Abaltzisketa, Albiztur, Alegia, Altzo, Amezketza, Baliarrain, Beizama, Bidania-Goiaz, Ikaztegieta, Legorreta, Orendain, Andoain, Tolosa, Belauntza, Berastegi, Berrobi, Elduain, Gaztelu, Ibarra, Leaburu, Lizartza, Oresa, Aduna, Alkiza, Anoeta, Asteasu, Hernialde, Irura, Larraul, Villabona, Zizurkil udalek sinatu dute protokolo hau.

Galdetegian adierazitakoaren arabera, **zehaztutako baldintza** guztiak betetzen ditu, hau da, eskatutako laguntza ematen duten erakunde guztiek sinatzen dute, eskualdeko koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak laburbiltzen ditu eta inplikaturako arreta-sistema edo -eremu bakoitzeko erreferentziazko profesionalen harremanetarako direktorio bat jasotzen du. **Sinadurari** dagokionez, eskuragarri dagoen dokumentuan ikusgai ez dagoen arren, protokolo hori kasuan kasuko erakundearen ordezkari-organoko juridikoei sinatu dutela baieztatzen da.

Esparru-protokoloarekin **lotutako alderdiak** jakinarazteari dagokionez, ez da komunikazio-planik zehaztu hura zabaltzeko eta ezagutzeko, baina galdetegian esaten da protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, horiek eskualdeko esparru soziosanitarioko profesionalen artean komunikatzen direla. Ildo horretan, jarraipen-lanei dagokienez, honako hau adierazten da: “LMAUko profesionalak urtean behin gutxienez bilera bat egingo dute bere eremu geografikoko Gizarte Zerbitzuetako Zentroekin”, eta bilera horretan dagozkion hobekuntzak edo eguneratzeak jakinaraziko direla interpreta daiteke.

Esparru-protokoloaren **erabilgarritasunari** dagokionez, erregistraturako erantzunen % 100 positiboak izan dira, hau da, protokolo hori tresna baliagarritzat jotzen da koordinazio soziosanitariorako. Bertan, alderdi sinatzaileen artean jasotako konpromisoak betetzen dira eta kasuen kudeaketa koordinatua eta eraginkorra

bultzatzen da, profesionalen arteko koordinazio hobea bermatuz eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea eskainiz.

Azkenik, esparru-protokoloaren jarraipenari eta hobekuntzari dagokionez, ez da zehaztu hura **berrikusteko eta eguneratzeko** maiztasuna, baina galdetegian adierazten da eguneratzeak egin direla 2017an eta 2019an. Horren harira, protokoloan jasotzen da protokoloaren jarraipena egiteko batzorde bat sortzen dela, eta ezartzen da “hiru hilean behin bilera bat egingo dela lehenengo urtean, protokoloaren ardura duten

Amaitzeko, Tolosaldea ESIko esparru-protokoloari lotutako **oztopoen eta/edo zailtasunen** artean, eragile guztiak deitutako bileretara joatearekin lotutako zailtasunak aipatzen dira. Erreferentearen hitzetan: “Udaleko gizarte-langile guztiak bertaratzeko zailtasuna...”

Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak

Koordinazio-prozedurak baloratzeko emandako erantzunak ezin dira kontuan hartu azterketa honetan, ez baitira interpretatu koordinazio soziosanitarioko prozeduren definizioaren arabera (horren definizioa txosten honen esparru teorikoan kontsulta dezakezu).

Tolosaldean dauden koordinazio-prozedura edo -prozedurak baloratzean, adierazten da esparru-protokoloan sartuta daudela; hitzez hitz: “Prozedurak gure esparru-protokoloaren kapitulu gisa sartuta daude, guztiek sinatuta”.

Horrela, eskainitako balorazioek ez dute baliorik, ez baitiote prozeduren izaerari erantzuten, baizik eta esparru-protokoloaren erreferentzia bati. Hala ere, jasota dago badagoela koordinazio soziosanitarioko prozedura bat, gutxienez, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeen arreta emateko:

- Erakunde arteko I. koordinazio-protokoloa, Tolosako Udalarena, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeen laguntza hobea emateko (2013).

Dokumentu horren **forma-baldintzak** aztertuta, toki-mailako prozedura bat da, Tolosako Udalak, Tolosako Ertzainetxeak, Osakidetzak, Asuncion Klinikak eta tokiko agenteek (Eukal Herriko Bilgune Feminista eta Tolosaldea Garatzen elkarteak, bai eta Tolosako emakume kaltetuak ere) sinatua. Itxuraz, prozedura **ez dago sinatuta** edo ez daude sinatuta, eta ezin dira ikusi eskura dagoen dokumentuan.

2013an onartutako prozeduraren **egungo egoerari** dagokionez, ez dakigu zer aldaketa egin diren, baina, gai horren garrantzia kontuan hartuta, aurreragoko aldaketak edo eguneratzeak egitea aurreikus daiteke.

Ondorioak

Diagnostiko orokorra

Oro har, **eskualde eta erakunde sanitario integratu guztiek dituzte eskualdeko batzorde soziosanitarioak**, eta, kasu batzuetan, azpibatzerde teknikoak eratu dituzte identifikatutako premia soziosanitarioak bultzatzeko eta kudeatzeko. Eskualde gehienetan, batzordeak sei hilean behin deitzen dira, eta urtean gutxienez bi bilera egiten dira.

Hala ere, batzordeen **maiztasunean** eragin handia izan du COVID-19aren pandemiak. Berehalako osasun-beharren kudeaketak, birusari eusteko prebentzio-neurriekin batera, oztopo handia izan dira birusaren garapenerako. Hala, erakunde askok batzorde soziosanitarioak atzeratu behar izan dituzte, eta, une honetan (2022), bileren dinamikari ekin diote berriro. Hala eta guztiz ere, erakunde batzuek ez dute batzorde soziosanitarioirik egin 2020tik edo lehenagotik.

Osaerari dagokionez, **batzorde gehienetan osasun-arloa da nagusi gizarte-arloaren aldean**, eta desoreka sistemikoa eta osasun-arloko profesionalen gehiegizko ordezkariak eragiten ditu. Kuantitatiboki, batzordeetan parte hartzea aldakorra da, eta Errioxa ESiko kide diren eskualdeko 7 kideen eta Debagoiena eskualdeko (Euskadiko eskualde jendetsuena) 29 kideen artean dago. Nolanahi ere, **batez besteko parte-hartzea hogeit hamar profesional ingurukoa da**; horietatik heren bat udal- eta foru-mailako gizarte-zerbitzuek ordezkatzeko dute, eta bi heren osasun-sektoreak.

Bi eskualde baino ez dira nabarmentzen batzorde soziosanitarioetako kideen artean osaera parekidea dutelako; alde batetik, Errioxa ESia eta, bestetik, Donostialdea ESiko Batzorde Teknikoa, zazpi eta hamalau kideekin, hurrenez hurren. Ez dago ebidentzia nahikorik baieztapen hau egiaztatzeko, baina, bitxia bada ere, bi batzorde soziosanitarioak txikiak dira. Hau da, ondoriozta daiteke zenbat eta kide gutxiago izan, orduan eta errazagoa izan daitekeela inplikaturako sistemen parte-hartze paritarioa.

Asistentzia-sektore nagusien (soziala eta sanitarioa) parte-hartzearen arteko desberdintasunak **ondorio kaltegarriak izan ditzake kasuen koordinazioan eta kudeaketan**; izan ere, sektore baten eta bestearen arteko harremanak urruntzen dira eta “bestearekiko” ezjakintasunaren edo mesfidantzaren sentimendua areagotzen da. Ildo horretan, maiz esaten dute osasun arloko erreferente soziosanitarioek gizarte-baliabiderik ezari, gizarte-zerbitzuetako profesionalik ezari edo sektore horretako beharrak kudeatzeko eta konpontzeko eritmo desberdinei buruz; gai horiek, neurri batean, haien parte-hartze txikiagoatik edo gizarte-eremuarekiko koordinazioa estutzeko beharretatik azal daitezke.

Batzordeetan parte hartzen duten profesionalak aztertuta, **askotariko profilak daude**. Osasunaren arloan, ohikoa da figura hauek aurkitzea: ESiko zuzendaritza medikoak, gerentziak eta erizaintzako zuzendaritzak, ESiko erreferente soziosanitarioak, Lehen Mailako Atentzioko unitateetako buruak, ESiko osasun-zentroetako lehen mailako arretako erizaintzako profesionalak, hainbat zerbitzu edo unitateetako

espezialistak (adibidez: etxeko ospitalizazioa, barne-medikuntza, unitate kirurgikoa, larrialdiak, etab.), Farmazia Komunitarioko, Osasun Publikoko eta dagokion Osasuneko Lurralde Ordezkaritzako ordezkarriak, eta, neurri txikiagoan, Eusko Jaurlaritzako Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritza, dagokion lurralde historikoko lurraldeko koordinatzaile soziosanitarioa edo Osakidetzakoak ez diren klinika edo ospitaleetako gerentziak.

Langileen aldetik, kasuan kasuko ESIaren eragin-eremuko udaletako eta/edo mankomunitateetako oinarrizko gizarte-zerbitzuen ordezkapen murriztua joaten da batzordeetara, oro har, gizarte-langileen eta erreferente soziosanitarioen profilekin; baita dagokion foru-aldundiko ordezkarriak ere, oro har, dagokion lurralde historikoko lurralde-koordinatzaile soziosanitarioa eta/edo foru-erakundearen erreferente soziosanitarioa.

Neurri txikiagoan, batzorde soziosanitario batzuetan egoitza-sektorea ere ordezkatuta dago, erakunde horietako gerentzia edo zuzendaritza medikoa buru dela. Beste sektore batzuei dagokienez, batzorde bakar batean (Arabako ESIko eskualdeko batzorde soziosanitarioan) sartu da Hezkuntza parte hartzen duten eragileen artean.

Adierazitako profilen sexuaren aldagaiari erreparatuta, **batzorde soziosanitarioetako ordezkaritza nagusia emakumeena da.**

Esparru-protokolei eta koordinazio-prozedurei dagokienez, osasun-eskualde eta -erakunde guztiek dute, gutxienez, esparru-protokolo soziosanitario bat; hala ere, baieztapen hori ezin zaie aplikatu koordinazio-prozedurei, zenbait erakundetan ez baita egin tokiko koordinazio soziosanitarioko berariazko prozedurarik. Zehazki, ez dute koordinazio soziosanitarioko prozedurarik Errioxa ESIak, Eskerralde-Enkarterri-Gurutzeta ESIak, Uribe ESIak eta Bidasoa ESIak.

Guztira, EAEk **15 esparru-protokolo ditu**, hiru lurralde historikoetan banatuta. Arabak protokolo bakarra du, Bizkaiak 8 eta Gipuzkoak 6.

Formari dagokionez, **15 esparru-protokoloetatik erdia baino gutxiago daude sinatuta.** Zehazki, 15 protokoloetatik 6 baino ez daude juridikoki baliozkoak diren inplikaturako erakundeen ordezkaritza-organoek sinatuta. Hau da, **protokolo gehienak ez dituzte sinatu tartean dauden erakundeek.** Horrek protokoloetako betekizunen **defizit larria** dakar; izan ere, **sinatzeak berekin dakar aldeek hartutako konpromisoa berrestea eta dokumentu hori legitimatzea, eta, ondorioz, bertan ezarritako koordinazioa.**

Protokoloak **eguneratzea** beste gai garrantzitsu bat da; izan ere, **dokumentuaren erabilera-mailaren berri ematen du, baita dokumentua urteetan zehar arreta soziosanitarioan sortu diren beharrian eta aldaketetara egokitzearen berri ere.** Ildo horretan, aurreko epigrafearen antzera, eskuragarri dauden datuekin esan daiteke 15 esparru-protokoloetatik 6 bakarrik eguneratu direla. Datu horrek **hobekuntza-**

arlo bat islatzen du; izan ere, erakunde bakoitzaren barne-aldaketek eta azken urteetan gizartean gertatu diren faktore exogenoek protokoloetan jasotako prozesuak eta profesionalak berrikustea eta, beharbada, eguneratzea eskatzen dute.

Ildo horretan, inflexio-puntu gisa **2020. urtea** jarrita, COVID-19aren pandemiak markatutako urtea; bereizi egin dira 2020 baino lehen egindako protokoloak eta 2020an edo urte honen ondoren egindakoak. Horrela, eskuragarri dauden datuetatik abiatuta⁶, 15 esparru-protokoloetatik 11 2020a baino lehenagokoak dira, eta 2 protokoloa baino lehenagokoak. Gertakari hori esanguratsua da, **pandemiak koordinazio soziosanitarioko tresna berriak egiteko izan duen oztopoaren berri ematen baitu**, tresna horiek pandemiaren esparruan ere kasuak kudeatzeko mekanismo gisa duten garrantzia gorabehera.

Koordinazio-prozedurei dagokienez, **guztira 35 prozedura sailkatu dira EAE osoan**, honela banatuta: 5 Araban, 14 Bizkaian eta 16 Gipuzkoan.

Sinadurei dagokienez, egiazta daiteke koordinazio-prozedurek ere sinatuta joan behar dutela, baina organo sinatzaileen eskakizun-maila txikiagoa da izapidea errazteko eta inplikaturako erakunde eta/edo entitate sozialetara egokitzeko. Ildo horretan, 35 prozedura soziosanitarioetatik 10ek soilik dute sinadura (% 28,5), hau da, eskuragarri dauden **prozedura gehienak (% 70 baino gehiago) ez daude sinatuta**.

Datu horiek larriagotu egiten dira **prozedura eguneratuen kopurua** adieraztean. Zehazki, eskura ditugun datuen arabera, **prozeduren % 11k soilik (35etik 4k) dute eguneratzeren bat edo berrikuspenen bat**. Puntu honetan, aipatzekoa da litekeena dela horretarako sortutako ebaluazio- eta jarraipen-batzordeek inoiz berrikusi dituzten prozedurak egotea; hala ere, datu horri buruzko ebidentziarik ez dagoenez (berrikuspen-taula edo dagokion indikazioa), ezinezkoa da prozedura horiek kuantifikatzea.

Azkenik, tresna horiek egin ziren urteetan arreta jarrita, eskuragarri dauden datuetatik abiatuta egiaztatu da **35 prozeduretatik 26 2020a baino lehenagokoak direla**, eta horietatik 7 2020an edo geroago egin direla.

Protokoloekin ez bezala, 2020tik aurrerako ekoizpena handiagoa da, eta prozedura berrietako batzuk pandemiaren kudeaketatik sortutako beharrei erantzutera bideratzen dira espezifikoki. Hori gertatzen da Debabarrena ESIko egoitza-zentro soziosanitarioei laguntzeko COVID Gripearekin Kontingentzia Planarekin (2020) edo Urola Garaiko Goierri eskualdeak 2021ean egindako Egoitzen koordinazio soziosanitarioko protokoloarekin.

Ildo horretan, esan daiteke koordinazioaren oinarriak finkatzen dituen esparru-dokumentuan ez dela protokolo berririk egin ildo horretan, **baina prozeduren kasuan, izaera lokalagoa eta operatiboagoa**

---

⁶ Eskuragarri dauden datuei egiten zaie erreferentzia, batzuetan ez daudelako dokumentu guztiak, edo, bestela, ez dagoelako dokumentu hori egin den urteari buruzko daturik

dutenetan, sortzen ari diren premiei aurre egitera eta kudeatzera bideratutako prozedura berriak identifikatzen dira, kasu honetan COVID-19aren pandemiaren ondoriozkoak.

Diagnostikoa lurralde historikoaren arabera

Eskualdeetako batzorde soziosanitarioak abiapuntutzat hartuta, Arabako Lurralde Historikoa (LH) bi erakunde sanitario integratuk osatzen dute: Arabako ESIak eta Errioxako ESIak. Erakunde horiek, beren eragin-eremuko udalerriekin batera, eskualdeko bi batzorde soziosanitario osatzen dituzte. Hala ere, Arabako landa-eremuak populazio-pisu txikia duenez, eta Arabako Errioxako osasun-erakundearekiko mendekotasun organiko handia duenez, **eredu hibridoan** Errioxa ESIak Arabako ESIaren batzorde soziosanitarioan kide bat gehiago bezala parte hartzen du; azken horri lurralde-batzorde izaera ematen dio, eskualdekoa baino gehiago.

Horrela, Araba ESIak hiri- eta landa-eremuko gizarte-erakunde guztiak biltzen ditu batzordean, bai eta Arabako lurraldeko bi erakunde sanitario integratuak ere, beste erakunde batzuekin batera. Berezitasun horiek bereizi egiten dute Araba beste lurralde eta eskualde batzuetatik, eta, neurri batean, Arabako hiriburuaren inguruko biztanleriaren kontzentrazioagatik eta, ondorioz, landa-ingurunekeo biztanleria-dentsitate txikiagatik azaltzen dira. Biztanleriaren banaketa berezi horrek ondorioak ditu baliabideen eta zerbitzuen arretan eta horniduran, bai eta aldi berean gizarte- eta osasun-arreta behar duten kasuetan ere; horietako asko hiri-ingurunean (Vitoria-Gasteiz) biltzen dira, eta, ondorioz, Arabako Erakunde Sanitario Integratuak eta Vitoria-Gasteizko Udalak artatzen dituzte.

Horren ondorioz, erakundeek koordinazio- eta kudeaketa-mekanismoak garatzen eta sofistikatzen dituzte, egungo, sortzen ari diren eta etorkizunean sortuko diren premiei erantzuteko, eta bilakaera desberdina eragiten dute lurralde historiko bereko erakundeen artean.

Termino kuantitatiboetan, Arabak **bi batzorde soziosanitario ditu: azpibatzerde soziosanitario bat** (Arabako eskualdea), **esparru-protokolo bat** (komuna lurralde osorako), **eta koordinazio soziosanitarioko 5 prozedura** (horietako lau Araba ESIk garatuak eta bat Errioxa ESIak).

Arabako **esparru-protokoloari** dagokionez (**2021**), tokiko eta eskualdeko gizarte-erakundeek modu independentean sinatutako bi protokoloren bat-egitearen emaitza da (udalak 2013an eta GOFEk 2014an). Arabako erakunde guztiek adostutako protokolo bakar bat egitea **jauzi kualitatibo garrantzitsua da**, aurrekoak bildu, sinplifikatu eta integratzen baititu, eta, aldi berean, indargabetu egiten baititu ondorio operatiboetarako.

Horrela, **bi abiaduraz** hitz egin daiteke Arabako koordinazio soziosanitarioari dagokionez. Alde batetik, Araba ESIaren eta Vitoria-Gasteizko Udalaren kokagune estrategikoa nabarmentzen da, koordinazio soziosanitarioaren garapen-maila nabarmena ezaugarritzat duena batzordeak egitean, lantaldeak eta

azpibatzerdeak sortzean eta koordinazio-prozedura berriak eguneratzean eta ugaritzean. Eta, bestetik, landa-ingurunea, Errioxa (edo Arabako Errioxa) ESIak eta haren eragin-eremuko udalerriek ordezkatzeko dutena; erantzuteko gaitasun txikiagoa duena eta Arabako ESIarekiko mendekotasun handia duena.

Bizkaiko Lurralde Historikoari dagokionez, **eskualdeko 5 batzorde soziosanitario ditu**, bat 5 erakunde sanitario integratuetako bakoitzeko eta horien eraginpeko eremuetako udalerririk eta/edo mankomunitateetako. 5 horietatik, 3k azpibatzerde teknikoak jarri dituzte martxan eskualdeko interes soziosanitarioeko alderdiei heltzeko. Horixe da Barrualde, Bilbo eta Enkarterri-Gurutzeta eskualdeen kasua. Batzorde horiek oso ugariak dira, eta jarduera soziosanitario garrantzitsua dute. Horri esker, koordinazio-protokolo eta -prozedura ugari garatu ahal izan dira; zehazki, **8 esparru-protokolo** eta **koordinazio soziosanitarioko 14 prozedura**. Horiei esker, Bizkaia da Euskadiko esparru-protokolo gehien dituen lurraldea.

Koordinazio-tresna horiek modu berezian banatzen dira, Bizkaiko eskualde bakoitzeko koordinazio soziosanitarioaren berezitasunetan oinarrituta. Horrela, ezarritako sailkapenaren arabera, **Bizkaiko erakunde guztiek esparru-protokolo bat dute, baita bi ere**, hala nola Bilboko eskualdeetan, Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzeta eta Uribe. Aldi baterako, lurralde honetan sinatutako lehen esparru-protokoloa Uribe eskualdekoa da, 2013koa, eta ondoren egindako beste askoren enbrioia. Alderantziz, berriena Bilboko eskualdean dago (2021. urtea), eta eskualde horretako egoitza-zentroetan bizi diren biztanleek dituzten premia soziosanitarioak koordinatzeko da.

Koordinazio-prozedurei dagokienez, lurralde-banaketa ez dator bat protokoloetarako adierazitakoarekin; izan ere, prozedura-jarduera garrantzitsua badago ere, Bizkaiko eskualde guztiek ez dituzte horrelako tresnak garatu. Zehazki, adierazitako 14 prozeduretatik erdiak Bilboko eskualdeak egin ditu, 5 Barrualdeko eskualdeak eta 2 Barakaldo-Sestaoko eskualdeak; beste muturrean, berriz, Enkarterri eta Uribeko eskualdeek ez dute koordinazio soziosanitarioko prozedurarik garatu orain arte.

Ez dago deskribatutako datuak azal ditzakeen ebidentziarik, baina azpimarratzekoa da Bilboko ESIak bere ingurunekeo premia soziosanitarioei erantzuteko prozedura ugari definitu eta abian jartzeko duen antolaketa-gaitasuna.

Gipuzkoako Lurralde Historikoak, bere aldetik, **eskualdeko 6 batzorde soziosanitario** ditu, bat 6 erakunde sanitario integratuetako bakoitzeko eta bakoitzaren eragin-eremuko udalerririk eta/edo mankomunitateetako. Bidasoaldean izan ezik, non ez dagoen informaziorik, oso batzorde aktiboak eta tradizio luzekoak dira. Gipuzkoako 6 batzorde soziosanitarioetatik, 4 **azpibatzerde tekniko** eratu dira, ikerketa-prozedurak eta -dokumentuak aztertzekeo eta garatzeko. Horiek bat datoz Debabarrena, Donostialdea, Goierri Urola Garaia eta Tolosaldea eskualdeekin.

Koordinazio-tresnei dagokienez, Gipuzkoako lurraldean **6 esparru-protokolo** eta koordinazio soziosanitarioko **16** prozedura daude.

Bizkaiko lurralde historikoaren antzera, **Gipuzkoako erakunde guztiek esparru-protokolo bat dute**. Lurralde horretan sinatutako lehena 2003koa da, eta Donostialdea eskualdeak egin zuen. Euskadiko zaharrena da. Berrienen artean daude Bidasoa eskualdeko koordinazio soziosanitarioko protokoloa (zirriborro fasean oraindik) eta Debarrena koordinazio soziosanitarioko hitzarmena, biak 2018koak.

Prozedurei dagokienez, Gipuzkoa nabarmentzen da Euskadin koordinazio-prozedura gehien dituen lurraldea delako. Bidasoak izan ezik, non ez dagoen daturik, eskualde guztiek dokumentuak garatu dituzte tokiko eta/edo eskualdeko entitate eta erakundeekin koordinatzeko prozedura ezartzeko. Debarrenaren kasuan, 3 prozedura egin dira: Debagoienan 2, Donostialdean 8, Goierri eskualdean 2 eta, azkenik, Tolosaldean 1.

Datu horietatik ezin da ondorio handirik atera; hala ere, azpimarratzekoa da Donostialdeko jarduera soziosanitario handia, inguruko udalerriekin koordinatzeko prozedura ugari eratu eta abian jarri baitira.

Azkenik, garrantzitsua da galdesortan parte hartu zuten profesionalak **koordinazio soziosanitariorako** adierazitako **zailtasunak** islatzea. Laburbilduz, honako hauek dira:

- COVID-19aren pandemiak eragin handia izan du jarduera soziosanitarioan, bereziki eskualdeko batzordeak egiteko.
- Testuinguru horretan, komisioak modu ez-presentzialean egiteari lotutako zailtasunak.
- Lan asistentzialaren karga handia (koordinazio soziosanitarioko protokolo eta prozedura berriak planteatzea eta garatzea zailtzen du).
- Presio asistentzial handia lehen mailako arretan (batzordeko kideak ospatzea eta/edo bertaratzea zailtzen du).
- Eskualdeko batzorde soziosanitarioko kideen aldaketak.
- Bertaratutako kideen arteko agendak bateratzeko zailtasunak.
- ESIaren eragin-eremu geografikoarekin lotutako zailtasunak (hainbat eskualdetako udalerriekin).
- Hainbat mekanismo eratzeko beharra (lurralde- eta toki-batzordeak), koordinazio soziosanitarioko ekimenak abian jartzea eta parte hartzen duten eragileen inplikazio handiagoa errazteko.
- Eremu bakoitzeko erantzukizunak bere gain hartzeko zailtasunak, bai eta kasu soziosanitarioak kudeatzeko asistentzia-maila desberdinen artean egindako koordinazioa ere.
- Kasu mota jakin batzuen aurrean erakunde bakoitzak aplikatu beharreko baliabideen zehaztasunik/argitasunik eza.
- Ez dago sistema informatiko partekaturik, eta horrek zaildu egiten du lankidetzeta, eta inbertsio handiagoa eskatzen du koordinazio-denboran.

Identifikatutako hobekuntza-arloak

Aurretik egindako analisi diagnostikotik abiatuta, aztertutako koordinazio-tresnei aplikatu dakizkiekeen hobekuntza-arlo batzuk zerrendatu daitezke.

Eskualdeetako batzorde soziosanitarioei dagokienez:

- Osasun-arloaren gehiegizko ordezkartza batzorde soziosanitarioetan.
- Gizarte-eremuaren ordezkartza txikia, bereziki lehen mailako gizarte-arretarena (udal-oinarriko gizarte-zerbitzuak).
- Landa-eremuaren ordezkartza txikia (eskualde desberdinetako udal-erri gutxi bertaratu dira).
- Funtzionamenduari dagokionez, batzordearen bilkurak gutxi erabiltzen dira koordinazio-protokolo edo -prozedura berriak egiteko edo daudenak gainbegiratzeko edo eguneratzeko lan-esparru gisa.
- Ildo horretan ere, gutxi erabiltzen dira batzordeak lurralde- edo autonomia-proiektuak abian jartzeko egiten dituen saioak (ez dira ezagutzen maila meso-makro batean kokatutako proiektu estrategikoak).
- Profil soziosanitario eskasa duten eragileen parte-hartzea.
- Batzorde soziosanitarioek ahalmen gutxi dute ekimen berriak abian jartzeko.
- Antolakuntzako eta betearazpeneko mendekotasun handia erakunde txikiekiko, handiagoak direnekiko.
- Gizartearen ordezkartza handiagoa behar da erabakiak hartzeko ere
- Esparru-protokoloak eta koordinazio-prozedurei dagokienez:
- Protokoloen eta prozeduren sinadurak ez aurkeztea.
- Administrazio-oztopoak eta horiek sinatzeko denbora luzatzea, batez ere protokoloen kasuan.
- Erreferentziako profesionalen harremanetarako datuen erreferentzia espliziturik eza (kontaktuen direktorioa).
- Dokumentuak zein urtetan egin diren eta noiz berrikusi diren ez adieraztea.
- Protokoloetan eta prozeduretan egindako aldaketen edo tresna berrien onarpenaren komunikazio eta hedapen eskasa.
- Ekintza horien komunikazio ahula eta mugatua (osasun-profesionalentzat bakarrik, adibidez).
- Protokoloak eta prozedurak berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna ez dira behar bezala zehazten (helburu horretarako jarraipen- eta ebaluazio-batzordeak sortzen dira, baina ez da sistematikoki deitzen, eta ez da agerian uzten horietan egindako lana).
- Jarraipen- eta emaitza-adierazleak ez ustiatzea.
- Heterogenotasuna eta dispersioa esparru-protokoloen egiturari eta edukiari dagokienez (batzuk formatu juridikoan aurkezten dira, edo lantaldeetan egindako planteamenduaren emaitza gisa).
- Inplikazio handiagoa behar dute tartean dauden erakundeek (protokolo batzuk ez dituzte sinatu arreta soziosanitarioan parte hartzen duten erakunde guztiek).

Gomendioak

Egindako diagnostikoan oinarrituta eta identifikatutako hobekuntza-arlo nagusiak kontuan hartuta, gomendioen zerrenda bat aurkezten da jarraian. Gomendio horiek gauzatzeak erakundeetan indarrean dauden koordinazio soziosanitarioko mekanismoak hobetzen eta, hedaduraz, koordinazioa bera hobetzen lagun dezake.

- Agente minoritarioek batzorde soziosanitarioetan (oinarrizko gizarte-zerbitzuak) parte-hartze aktiboa izan dezaten sustatzea, kideen parekotasuna bilatuz.
- Batzorde soziosanitarioak egin izana aitortzea eta balioestea, bai bileren maiztasuna bermatzeari dagokionez, bai bileretan landutako edukiei dagokienez.
- Profilak eta parte-hartzaileak meso eta mikro mailatan asistentzia-koordinazioko jardueraren benetako beharretara egokitzen saiatzea.
- Koordinazio-tresna guztiak berrikustea eta eguneratzea (esparru-protokoloak eta koordinazio-prozedurak), batez ere zaharrenak.
- Ezarritako forma-baldintzetara egokitzea, zehazki: dokumentua egiteko data sartzeta, sinadurak aurkeztea, berrikuspen-taula sartzeta, egindako azken eguneratzea eta aldaketa esanguratsuenak adierazita, erreferentziatzko profesionalen harremanetarako datuak sartzeta (kontaktuen direktorioa), etab.
- Dokumentuak sinatzeko zeregin juridiko-administratiboak erraztea, bereziki protokoloen kasuan.
- Komunikazio- eta hedapen-ekintza jakin komunak planifikatzea eta garatzea arreta soziosanitarioan inplikaturako profesional guztientzat.
- Protokoloak eta prozedurak berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna zehaztea.
- Protokoloak eta prozedurak ebaluatzeko eta eguneratzeko bilerak egin direla adieraztea (jarraipen- eta ebaluazio-batzordeak).
- Esparru-protokoloen egitura eta forma homogeneizatzea.
- Hizkera ez-sexista berrikustea eta egokitzea.
- Protokoloetan eta prozeduretan jasotako helburuak eta xedeak betetzen direla ziurtatzea.
- Jarraipen- eta emaitza-adierazleen ustiapen sistematikoa.
- Tokiko koordinazio-prozedura berriak sor daitezten bultzatzea.

Eranskinak

1. eranskina. Koordinazio soziosanitarioko tresnei buruzko laburpena

EAEko Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioak

Eskualde Batzorde Soziosanitarioa	Parte-hartzaileak	Arloaren arabera	Bileraren maiztasuna	Azpibatzerdeak sortzea
Arabako ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	19	- Osasuna: 14 -Gizarte Zerbitzuak: 4 - Hezkuntza: 1	Hiru hilean behin	Bai
Arabako Errioxako ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	7	- Osasuna: 4 -Gizarte Zerbitzuak: 2 - Egoitzak: 1	Sei hilean behin	Ez
Barakaldo-Sestaoko ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	14	- Osasuna: 10 -Gizarte Zerbitzuak: 4	Lau hilean behin (pandemia baino lehen. 2020az geroztik, ez da beste deialdirik egin)	Ez
Barrualde-Galdakaoko ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	21	- Osasuna: 15 -Gizarte Zerbitzuak: 5 - Egoitzak: 1	Sei hilean behin	Bai
Bilbo-Basurtuko ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	21	- Osasuna: 13 -Gizarte Zerbitzuak: 8	Sei hilean behin	Bai
Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako ESiko eta bere eragin-eremuko udalerriak	13	- Osasuna: 9 -Gizarte Zerbitzuak: 4	Sei hilean behin	Ez
Uribeko ESia eta bere eragin-eremuko udalerriak	18	- Osasuna: 12 -Gizarte Zerbitzuak: 4 - Egoitzak: 2	Lau hilean behin (pandemiara arte)	Ez

Bidasoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	-	-	-	-
Debabarreneko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	12	- Osasuna: 8 -Gizarte Zerbitzuak: 4	Sei hilean behin	Ez
Debagoieneko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	29	- Osasuna: 20 -Gizarte Zerbitzuak: 6 - Egoitzak: 3	Lau hilean behin	Ez
Donostialdeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	4 (Donostialdeko ESiko Batzorde Soziosanitarioa) 14 (Zuzendaritza Batzordea) 14 (Batzorde teknikoa)	Donostialdeko ESiko Batzorde Soziosanitarioa: - Osasuna: 4 Zuzendaritza-Batzordea: - Osasuna: 7 -Gizarte Zerbitzuak: 6 - Matia F.: 1 Batzorde Teknikoa (Ez da kideen profilik zehaztu)	Urtean behin (Zuzendaritza Batzordea) Sei hilean behin (Batzorde Teknikoa) Ohiko aldian (pandemian ez)	Bai
Goierri-Urola Garaiko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	24	- Osasuna: 16 -Gizarte Zerbitzuak: 7 - Egoitzak: 1	Sei hilean behin (Batzorde Soziosanitarioa) Hiru hilean behin (azpibatzen)	Bai
Tolosaldeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	25	- Osasuna: 16 -Gizarte Zerbitzuak: 9	Sei hilean behin	Ez

Arabako Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak

Koordinazio Soziosanitarioko Esparru-Protokoloa	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Lankidetzaren eta koordinazio-Protokoloa, Gasteizko Udaleko Gizarte Zerbitzuen, Gizarte Ongizaterako Foru Erakundearen eta Arabako Erakunde Sanitario Integratuaren artean	2021	Arabako ESIa Arabako Errioxako ESIa eta bere eragin-eremuetako udalerrriak	Ez	Bai	Bai	Ez dagokio
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Arabako Unibertsitate Ospitaleko arreta oftalmologikorako Plana Etxebidea egoitzan bizi diren pertsonentzat	2015	Arabako ESIa eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ez	Bai	Bai	2019
Jarduera-ibilbideak. 65 urtetik gorakoentzako osasun mentaleko lantaldea	2016	Arabako ESIa eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ez	Bai	Bai	2022/06
Jarduera-ibilbideak. Desgaitasun eta Osasun Mentaleko Lantaldea	2022	Arabako ESIa eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Bai	Bai	Bai	Ez dagokio ⁷
Jarduera-ibilbideak. Lan-taldea: Osasun mentaleko arazoak dituzten eta kalteberatasun-, arrisku- edo babesgabezia-egoeran dauden haurrak eta nerabeak	2022	Arabako ESIa eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Bai	Bai	Bai	Ez dagokio
Arabako Errioxako indarkeria matxistaren biktimei ematen zaien arreta hobetzeko koordinazio instituzionalerako I. Protokoloa	2019	Arabako Errioxako ESIa eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Autonomia-erkidegoko beste Protokolo/Prozedura batzuk	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
EAEko adinduekin lotutako tratu txar fisiko eta ekonomikoak prebenitzeko eta hautemateko Prozedura	2015	Arabako ESIa eta bere eragin-	Ez	Ez	Bai	Ez

⁷ Ez da beharrezkoa adierazitako agiriak eguneratzea, berriki sortu direlako.

		eremuko udalerriak				
--	--	--------------------	--	--	--	--

Bizkaiko Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak

Koordinazio Soziosanitarioko Esparru-Protokoloa	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Barakaldo-Sestaoko Koordinazio Soziosanitarioko Hitzarmena/Protokoloa	-	Barakaldo-Sestaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Lehen mailako arreta soziosanitarioko ekipoak koordinatzeko Protokoloa	2015	Barrualde-Galdakaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Ez	Bai	Ez
Bilbo-Basurtuko ESIaren eta Bilboko Udalaren arteko lankidetzeta-Protokoloa, diagnostiko soziosanitario bat egiteko Bilboko udalerrian 2015ean sortutako Batzorde Soziosanitarioaren barruan	2014	Bilbo-Basurtuko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Bai	Ez	Bai	Ez
Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (Bilboko udalerria)	2021	Bilbo-Basurtuko ESIA eta Bilboko Udala	Ez	Bai	Bai	2021/04
Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa (Santurtziko udalerria)	2016	Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako ESIA eta Santurtziko udalerria	Ez	Bai	Bai	2017
Koordinazio Soziosanitarioko Hitzarmena (Portugaleteko udalerria)	2018	Ezkerralde-Enkarterri-Gurutzetako ESIA eta Portugaleteko udalerria	Ez	Ez	Bai	Ez
Uribe eskualdeko jarduera soziosanitarioko protokoloa, beren ohiko bizilekuan dauden adinekoentzako	2013	Uribeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Bai	Bai	Bai	2018-2019

Uribe eskualdeko jarduera soziosanitarioko protokoloa, ohiko bizileku-ingurunean dauden adinekoentzat (egoitzak)	2014	Uribeko ESIA eta eskualdeko udalekuetako egoitza geriatrikoak	Bai	Bai	Bai	2018-2019
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Indarkeria Sexistaren aurrean Jarduteko eta Koordinatzeko Tokiko I. Protokoloa	2014	Barakaldo-Sestaoko ESIA eta Sestaoko udalerria	Bai	Ez	Bai	Ez
Barakaldo-Sestaoko ESIA koordinatzeko Protokoloa, Buru-Nahaste Larriari arreta emateko	2016	Barakaldo-Sestaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Egoitzetatik Santa Marinara zuzenean bideratzeko Protokoloa	2015	Barrualde-Galdakaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Premiazko kasuaren zirkuitua	2016	Barrualde-Galdakaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Arreta integratuko protokoloa Gizarte Zerbitzuen eta Gernika KIUaren artean	2017	Gernikaldeko Kudeaketa Integratuko Unitatea (Gernikako, Gernikaldeko, Bermeoko eta Lekeitioko LMAUak) eta Busturialdeko Mankomunitateko udalak	Ez	Ez	Bai	Ez
Egoitzekin jarduteko protokoloen Eskuliburua	2017	Barrualde-Galdakaoko ESIA eta bere eragin-eremuaren egoitzak	Ez	Bai	Bai	Ez

Aurretiazko Borondateen Dokumentua egoitzetan	2021	Barrualde-Galdakaoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa Bilboko udalerrirako. Osasun mentaleko arazo larriekin lotutako arrisku egoerei heltzeko eta egoera horiek prebenitzeko erakunde arteko koordinaziorako Bilboko lantaldea	2014	Bilbo-Basurtuko ESIA eta Bilboko Udala	Bai	Ez	Bai	Ez
Birjinetxe Egoitza Unitate Soziosanitarioan osasun- eta gizarte-premiak dituzten pertsonen arreta integratua eta etengabea emateko sektoreen arteko koordinaziorako Protokoloa	2014	Bilbo-Basurtuko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ez	Ez	Bai	Ez
Bilbon emakumeen genitalen mutilazioa prebenitzeko Protokoloa	2015	Bilbo-Basurtuko ESIA eta Bilboko Udala	Ez	Bai	Bai	Ez
Bilboko Zainketa Aringarri Soziosanitarioen Protokoloa	2016	Bilbo-Basurtuko ESIA eta Bilboko Udala	Ez	Bai	Bai	Ez
Bilboko paziente kroniko pluripatologikoentzako protokolo soziosanitarioa	2017	Bilbo-Basurtuko ESIA, Santa Marina Ospitalea eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Bai	Bai	Bai	2018 eta aurreikusia 2022/09rako
Bilbo-Basurtuko ESIn, Bilboko Udalaren eta Alonsotegiko Udalaren genero-indarkeriaren aurkako protokolo soziosanitarioa	2019	Bilbo-Basurtuko ESIA eta Bilboko eta Alonsotegiko udalerrriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Osakidetzaren eta Bizkaiko Foru Aldundiko Gizarte Ekintza Sailaren arteko lankidetzarako esparru-Protokoloa, osasun-sistemaren eta gizarte-zerbitzuen sistemaren arteko koordinazioa hobetzeko egoitzetan bizi diren pertsonen arretari dagokionez	2021	Bilbo-Basurtuko ESIA, Santa Marina Ospitalea eta bere eragin-eremuko egoitzak	Bai	Ez	Bai	Ez
Autonomia-erkidegoko beste Protokolo/Prozedura batzuk	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Beharrian Bereziak dituzten Haurren Arreta Integraturako Prozesua (BBHAIP). 2013ko Gida	2013	EAE. Bilbo-Basurtuko ESIn aplikatua	Ez	Bai	Bai	2022
EAEko adinduekin lotutako tratu txar fisiko eta ekonomikoak prebenitzeko eta hautemateko Prozedura	2015	EAE. Bilbo-Basurtuko ESIn aplikatua	Ez	Ez	Bai	Ez

Gipuzkoako Lurralde Historikoko Protokoloak eta Prozedurak

Koordinazio Soziosanitarioko Esparru-Protokoloa	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Koordinazio soziosanitarioko Protokoloa	2018	Bidasoko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Debabarreneko koordinazio soziosanitarioko hitzarmena	2018	Debabarreneko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Bai	Ez	Bai	Ez
Debagoieneko ESiko Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa	2015	Debagoieneko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	2022/09rako aurreikusia
DONOSTIALDEA. Koordinazio soziosanitarioko oinarri-protokoloa: kasuen kudeaketa	2003	Donostialdeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Bai	Bai	Bai	Ez
Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa	2015	Goierri-Urola Garaiko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Bai	Bai	Bai	Ez
Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa: kasuen kudeaketa. Tolosaldea	-	Tolosaldeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	2017 eta 2019
Koordinazio Soziosanitarioko Prozedurak	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Zentro Soziosanitarioetatik Etxeko Ospitaleratzean (EO) zuzenean ingresatzeko Protokoloa	2016	Debabarreneko ESIA eta zentro soziosanitarioak	Ez	Bai	Bai	Ez
Arreta Soziosanitarioko Programa	2018	Debabarreneko ESIA, bere eragin-eremuko	Ez	Bai	Bai	2019

		udalerrriak eta Bizkaiko eta Gipuzkoako egoitza-unitate soziosanitarioak				
Gripe-COVIDaren kontingentzia-plana Debabarreneko ESiko egoitza-zentro soziosanitarioei laguntzeko	2020	Debabarreneko ESia, bere eragin-eremuko udalerrriak eta egoitzak	Ez	Bai	Bai	Ez
Buruko Nahasmendu Larrirako Protokolo Soziosanitarioa	2021	Debagoieneko ESia eta bere eragin-eremuko udalerrriak	Ez	Ez	Bai	2022/09rako aurreikusia
Egoitzekin koordinatzeko Protokoloa	-	Debagoieneko ESia eta bere eragin-eremuko egoitzak	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)	Ezezaguna (dokumentua ez dago eskuragarri)
Komunitateko edo Inguruneko Arreta Soziosanitariorako Koordinazio-Protokoloa. Zarauzko Udala - Osakidetza	2008	Donostialdeko ESia eta Zarauzko udalerrria	Bai	Bai	Bai	Ez
Lasarte-Oriako udalerriko Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa	2011	Donostialdeko ESia eta Lasarte-Oriako udalerrria	Bai	Bai	Bai	Ez
Donostiako Koordinazio Soziosanitarioko Protokoloa	2012	Donostialdeko ESia eta Donostiako udalerrria	Bai	Bai	Bai	Ez
Genero-indarkeria eta tratu txar egoeran dauden emakumeei arreta eta laguntza emateko erakundeen arteko jardueraren Protokoloa. Zarauzko Udala	2012	Donostialdeko ESia eta Zarauzko udalerrria	Ez	Bai	Bai	Ez
Komunitateko edo inguruneko arreta soziosanitariorako koordinazioa. Lezoko Udala - Osakidetza. Gipuzkoa Eskualdea	2013	Donostialdeko ESia eta Lezoko udalerrria	Bai	Bai	Bai	Ez
Erakundeen arteko jarduerarako eta koordinaziorako Protokoloa, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktimak diren emakumeei arreta hobea emateko. Errenteriako Udala	2016	Donostialdeko ESia eta Errenteriako udalerrria	Ez	Bai	Bai	Ez
Erakundeen arteko arretarako eta koordinaziorako Protokoloa, indarkeria matxistaren biktimak diren emakumeei arreta hobea emateko. Hernaniko Udala	2016	Donostialdeko ESia eta	Ez	Ez	Bai	Ez

		Hernaniko udalerria				
Genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeei arreta hobea emateko I. Udal-Protokoloa. Usurbilgo Udala	-	Donostialdeko ESIA eta Usurbilgo udalerria	Ez	Bai	Bai	Ez
Urola Garaiko Mankomunitatearen erakundearteko koordinazio-Protokoloa, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeei arreta hobea emateko	2012	Goierri-Urola Garaiko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Egoitzen koordinazio soziosanitarioko Protokoloa	2021	Goierri-Urola Garaiko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Tolosako Udalaren I. erakundearteko koordinazio-protokoloa, genero-indarkeriaren eta sexu-erasoen biktima diren emakumeei arreta hobea emateko	2013	Tolosaldeko ESIA eta bere eragin-eremuko udalerriak	Ez	Bai	Bai	Ez
Erkidegoko beste Protokolo/Prozedura batzuk	Urtea	Jarduera-esparrua	Sinatuta	Harremanen direktorioa	Indarrean	Eguneratua
Beharrian Bereziak dituzten Haurren Arreta Integraturako Prozesua (BBHAIP). 2013ko Gida	2013	EAE. Goierri-Urola Garaiko ESIA aplikatua	Ez	Bai	Bai	2022
Haur eta nerabeak babesgabe daudenean osasun-zerbitzuen eta gizarte-zerbitzuen artean jarduteko protokoloa (jakinaraztea eta ekitea)	2014	EAE. Donostialdeko ESIA, Goierri-Urola Garaiko ESIA eta Tolosaldeko ESIA aplikatua	Ez	Bai	Bai	Ez
EAEko adinduekin lotutako tratu txar fisiko eta ekonomikoak prebenitzeko eta haitemateko prozedura	2015	EAE. Goierri-Urola Garaiko ESIA aplikatua	Ez	Ez	Bai	Ez

2. eranskina. Udalerrien zerrenda Erakunde Sanitario Integratuaren eta Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremuaren arabera

Arabako Lurralde Historikoa

1 ARABAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Agurain	Agurain erdigunea
2 Asparrena	Agurain iparraldea
3 Barrundia	Agurain iparraldea
4 Donemiliaga	Agurain iparraldea
5 Zalduondo	Agurain iparraldea
6 Dulantzi	Agurain hegoaldea
7 Burgelu	Agurain hegoaldea
8 Iruiaiz-Gauna	Agurain hegoaldea
9 Urkabustaiz	Zuia A eremua
10 Zigoitia	Zuia A eremua
11 Zuia	Zuia A eremua
12 Legutio	Zuia A eremua
13 Arratzua-Ubarrundia	Zuia A eremua
14 Armiñon	Añana erdialdea
15 Berantevilla	Añana erdialdea
16 Erriberagoitia	Añana erdialdea
17 Erriberabeitia	Añana erdialdea
18 Zanbrana	Añana erdialdea
19 Añana	Añana mendebaldea
20 Lantaron	Añana mendebaldea
21 Gaubea	Añana mendebaldea
22 Kuartango	Añana ekialdea
23 Iruña Oka	Añana ekialdea
24 Arraia-Maeztu	Kanpezu
25 Bernedo	Kanpezu
26 Kanpezu	Kanpezu
27 Harana	Kanpezu
28 Lagran	Kanpezu
29 Urizaharra	Kanpezu
30 Vitoria-Gasteiz	Ariznabarra
Vitoria-Gasteiz	Lakua
Vitoria-Gasteiz	Landatxo
Vitoria-Gasteiz	Aldabe
Vitoria-Gasteiz	Arana
Vitoria-Gasteiz	Pilar
Vitoria-Gasteiz	Iparraldea
Vitoria-Gasteiz	Ibaiondo
Vitoria-Gasteiz	Arriaga
Vitoria-Gasteiz	Abetxuku
Vitoria-Gasteiz	Judimendi
Vitoria-Gasteiz	Salburua
Vitoria-Gasteiz	Hegoaldea

2 ARABAKO ERRIOXAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Bilar	Errioxa hegoaldea
2 Kripan	Errioxa hegoaldea
3 Lapuebla de Labarca	Errioxa hegoaldea
4 Oion	Errioxa hegoaldea
5 Guardia	Errioxa erdigunea
6 Leza	Errioxa erdigunea
7 Navaridas	Errioxa erdigunea
8 Samaniego	Errioxa erdigunea
9 Eskuernaga	Errioxa erdigunea
10 Lantziego	Errioxa ekialdea
11 Moreda Araba	Errioxa ekialdea
12 Oion	Errioxa ekialdea
13 Iekora	Errioxa ekialdea
14 Mañueta	Errioxa mendebaldea
15 Eltziego	Errioxa mendebaldea
16 Bastida	Errioxa mendebaldea

3 BARRUALDE-GALDAKAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Amurrio	Amurrio
2 Laudio	Laudio
3 Artziniega	Aiara
4 Aiara	Aiara
5 Okondo	Aiara

4 DEBAGOIENKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Aramaio	Zuia B eremua

Bizkaiko Lurralde Historikoa

1 BARAKALDO-SESTAOKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Barakaldo	Batzar Nagusietako Oinarrizko GLU
Barakaldo	San Bizenteko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Barakaldo	Beurkoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Barakaldo	Gurutzetako Oinarrizko Gizarte Unitatea
Barakaldo	Retuertoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Barakaldo	Bidegorriko oinarrizko GLU
Barakaldo	Poligonoko oinarrizko GLU
Barakaldo	Zuhatzuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Sestao	Sestaoko 1. Oinarrizko Gizarte Unitatea
Sestao	Sestaoko 2. Oinarrizko Gizarte Unitatea

3 BILBO-BASURTUKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Alonsotegi	Alonsotegiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Bilbo	Deustu eta San Ignazioko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	San Frantzisko - Abusuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Errekaldeberri - Peñaskaleko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Zorrozako Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Uribarri - Zurbarango Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Erdialdea - Indaubuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Otxarkoaga - Txurdinagako Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Irala - San Adriango Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Santutxu - Boluetako Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Basurtu - Altamirako Oinarrizko Gizarte Unitatea
Bilbo	Alde Zaharreko Oinarrizko Gizarte Unitatea

4 EZKERRALDEA-ENKARTERRI-GURUTZETAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Abanto-Zierbena	Abanto-Zierbenako Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Muskiz	Muskizko Oinarrizko Gizarte Unitatea
3 Ortuella	Ortuellako Oinarrizko Gizarte Unitatea
4 Portugalete	Portugaleteko Oinarrizko Gizarte Unitatea
5 Santurtzi	Santurtziko Oinarrizko Gizarte Unitatea
6 Trapagaran	Trapagarango Oinarrizko Gizarte Unitatea
7 Zierbena	Zierbenako Oinarrizko Gizarte Unitatea
8 Artzentales	Enkarterriko Mankomunitatea
9 Balmaseda	Enkarterriko Mankomunitatea
10 Galdames	Enkarterriko Mankomunitatea
11 Gordexola	Enkarterriko Mankomunitatea
12 Gueñes	Enkarterriko Mankomunitatea
13 Karrantza Harana	Enkarterriko Mankomunitatea
14 Lanestosa	Enkarterriko Mankomunitatea
15 Sopuerta	Enkarterriko Mankomunitatea
16 Turtzioz	Enkarterriko Mankomunitatea
17 Zalla	Enkarterriko Mankomunitatea

2 BARRUALDE-GALDAKAOKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Arakaldo	Arakaldoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Arantzazu	Arratiako Mankomunitatea
3 Areatza	Arratiako Mankomunitatea
4 Arrankudiaga	Arrankudiagako Oinarrizko Gizarte Unitatea
5 Artea	Arratiako Mankomunitatea
6 Dima	Arratiako Mankomunitatea
7 Igorre	Arratiako Mankomunitatea
8 Orozko	Orozko Oinarrizko Gizarte Unitatea
9 Ugao	Ugaoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
10 Urduña	Urduñako Oinarrizko Gizarte Unitatea
11 Zeanuri	Arratiako Mankomunitatea
12 Zeberio	Zeberio Oinarrizko Gizarte Unitatea
13 Arrigorriaga	Arrigorriagako Oinarrizko Gizarte Unitatea
14 Basauri	Basauriko Oinarrizko Gizarte Unitatea
15 Etxebarri	Etxebarriko Oinarrizko Gizarte Unitatea
16 Galdakao	Galdakako Oinarrizko Gizarte Unitatea
17 Larrabetzu	Txorierriko Mankomunitatea
18 Zaratamo	Zaratamoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
19 Abadiño	Durungaldeko Mankomunitatea
20 Zornotza	Zornotzako Oinarrizko Gizarte Unitatea
21 Atxondu	Durungaldeko Mankomunitatea
22 Bedia	Arratiako Mankomunitatea
23 Berriz	Durungaldeko Mankomunitatea
24 Durango	Durungaldeko Mankomunitatea
25 Elorrio	Durungaldeko Mankomunitatea
26 Garai	Durungaldeko Mankomunitatea
27 Iurreta	Durungaldeko Mankomunitatea
28 Izurtza	Durungaldeko Mankomunitatea
29 Lemoa	Arratiako Mankomunitatea
30 Mañaria	Durungaldeko Mankomunitatea
31 Zaldibar	Durungaldeko Mankomunitatea
32 Ajangiz	Ajangizko Oinarrizko Gizarte Unitatea
33 Arratzu	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
34 Bermeo	Bermeoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
35 Busturia	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
36 Ea	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
37 Elantxobe	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
38 Ereño	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
39 Errigoiti	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
40 Forua	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
41 Gautegiz Arteaga	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
42 Gernika-Lumo	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
43 Ibarregelu	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
44 Kortezubi	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
45 Mendata	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
46 Morga	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
47 Mundaka	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
48 Murueta	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
49 Muxika	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
50 Nabarniz	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
51 Sukarrieta	Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mankomunitatea
52 Amoroto	Lea Ibarako Udal Mankomunitatea
53 Aulesti	Lea Ibarako Udal Mankomunitatea
54 Berriatua	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
55 Etxebarria	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
56 Gizaburuaga	Lea Ibarako Udal Mankomunitatea
57 Ispaster	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
58 Lekeitio	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
59 Markina-Xemein	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
60 Mendexa	Lea Ibarako Udal Mankomunitatea
61 Munitibar-Arbatzegi Ge	Lea Ibarako Udal Mankomunitatea
62 Ondarroa	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea
63 Ziortza-Bolibar	Lea-Artibaiko Zerbitzu Mankomunitatea

5 URIBEKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA		
	Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1	Berango	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
2	Derio	Txorierriko Mankomunitatea
3	Erandio	Erandioko Oinarrizko Gizarte Unitatea
4	Getxo	Algorta-Neguriko Oinarrizko Gizarte Unitatea
	Getxo	Itzubaltzeta eta Areetako Oinarrizko Gizarte Unitatea
	Getxo	Andra Mariko Oinarrizko Gizarte Unitatea
5	Leioa	Leioako Oinarrizko Gizarte Unitatea
6	Lezama	Txorierriko Mankomunitatea
7	Loiu	Txorierriko Mankomunitatea
8	Sondika	Txorierriko Mankomunitatea
9	Zamudio	Txorierriko Mankomunitatea
10	Arrieta	Mungialdeko Mankomunitatea
11	Bakio	Mungialdeko Mankomunitatea
12	Barrika	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
13	Fruiz	Mungialdeko Mankomunitatea
14	Gamiz-Fika	Mungialdeko Mankomunitatea
15	Gatika	Gatikako Oinarrizko Gizarte Unitatea
16	Gorliz	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
17	Laukiz	Mungialdeko Mankomunitatea
18	Lemoiz	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
19	Maruri-Jatabe	Maruri-Jatabeko Oinarrizko Gizarte Unitatea
20	Meñaka	Mungialdeko Mankomunitatea
21	Mungia	Mungialdeko Mankomunitatea
22	Plentzia	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
23	Sopela	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea
24	Urduliz	Uribe Kostako Zerbitzu Mankomunitatea

6 ARABAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA		
	Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1	Otxandio	Otxandioko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2	Ubide	Arratiako Mankomunitatea

7 DEBABARRENEKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA		
	Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1	Ermua	Ermuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2	Mallabia	Mallabiko Oinarrizko Gizarte Unitatea

Gipuzkoako Lurralde Historikoa

1 BIDASOKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Hondarribia	Hondarribiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Irun	Irungo Oinarrizko Gizarte Unitatea

2 DEBABARRENEKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Eibar	Eibarko Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Soraluze	Soraluzeko Oinarrizko Gizarte Unitatea
3 Deba	Debako Oinarrizko Gizarte Unitatea
4 Elgoibar	Elgoibarko Oinarrizko Gizarte Unitatea
5 Mendaro	Mendarako Oinarrizko Gizarte Unitatea
6 Mutriku	Mutrikuko Oinarrizko Gizarte Unitatea

3 DEBAGOIENEN ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Antzuola	Bideberri Mankomunitatea
2 Aretxabaleta	Aretxabaletako Oinarrizko Gizarte Unitatea
3 Arrasate	Arrasateko Oinarrizko Gizarte Unitatea
4 Bergara	Bergarako Oinarrizko Gizarte Unitatea
5 Elgeta	Bideberri Mankomunitatea
6 Eskoriatza	Eskoriatzako Oinarrizko Gizarte Unitatea
7 Leintz-Gatzaga	Bideberri Mankomunitatea
8 Oñati	Oñatiko Oinarrizko Gizarte Unitatea

5 GOIERRI - UROLAKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Altzaga	Altzagako Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Arama	Aramako Oinarrizko Gizarte Unitatea
9 Ataun	Ataungo Oinarrizko Gizarte Unitatea
10 Beasain	Beasaingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
11 Gabiria	Gabiriako Oinarrizko Gizarte Unitatea
12 Gaintza	Gaintzako Oinarrizko Gizarte Unitatea
13 Idiazabal	Idiazabaleko Oinarrizko Gizarte Unitatea
14 Itsasondo	Itsasondoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
15 Lazkao	Lazkaoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
16 Mutiloa	Mutiloako Oinarrizko Gizarte Unitatea
17 Olaberria	Olaberriko Oinarrizko Gizarte Unitatea
18 Ordizia	Ordiziako Oinarrizko Gizarte Unitatea
19 Ormaiztegi	Ormaiztegiako Oinarrizko Gizarte Unitatea
20 Segura	Segurako Oinarrizko Gizarte Unitatea
21 Zaldibia	Zaldibiako Oinarrizko Gizarte Unitatea
22 Zegama	Zegamako Oinarrizko Gizarte Unitatea
23 Zerain	Zeraingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
24 Ezkio-Itsaso	Ezkio-Itsasoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
25 Legazpi	Legazpiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
26 Urrebu	Urretxuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
27 Zumarraga	Zumarragako Oinarrizko Gizarte Unitatea
28 Azkoitia	Azkoitiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
29 Azpeitia	Azpeitiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
30 Errezil	Saiaz Mankomunitatea

4 DONOSTIALDEKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Astigarraga	Astigarragako Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Hernani	Hernaniko Oinarrizko Gizarte Unitatea
3 Lasarte-Oria	Lasarte-Oriako Oinarrizko Gizarte Unitatea
4 Umietea	Umietako Oinarrizko Gizarte Unitatea
5 Usurbil	Usurbilgo Oinarrizko Gizarte Unitatea
6 Donostia	OGU_GZZ 1: Alde Zaharra, Erdialdea, Amara Zaharra
Donostia	OGU_GZZ 2: Amara Berri, Loiola, Martutene
Donostia	OGU_GZZ 3: Larraxo, Altza
Donostia	OGU_GZZ 4: Gros, Egia
Donostia	OGU_GZZ 5: Antiguoa, Ibaeta, Igeldo, Añorga, Aiete, Zubieta
Donostia	OGU_GZZ 6: Erriberak, Loiola, Martutene
Donostia	OGU_GZZ 7: Intxaurren
Donostia	OGU_GZZ 8: Bidebieta-Herrera
7 Errenteria	Errenteriako Oinarrizko Gizarte Unitatea
8 Lezo	Lezoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
9 Oiartzun	Oiartzungo Oinarrizko Gizarte Unitatea
10 Pasaia	Pasaiaiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
11 Aizarnazabal	Aizarnazabalgo Oinarrizko Gizarte Unitatea
12 Zestoa	Zestoako Oinarrizko Gizarte Unitatea
13 Aia	Aiaiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
14 Getaria	Getariako Oinarrizko Gizarte Unitatea
15 Orio	Orioko Oinarrizko Gizarte Unitatea
16 Zarautz	Zarauzko Oinarrizko Gizarte Unitatea
17 Zumaia	Zumaiaiko Oinarrizko Gizarte Unitatea

6 TOLOSALDEKO ERAKUNDE SANITARIO INTEGRATUA	
Udalerrriak	Mankomunitatea / Gizarte Zerbitzuen Oinarrizko Eremua
1 Andoain	Andoaingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
2 Legorreta	Legorretako Oinarrizko Gizarte Unitatea
9 Abaltzisketa	Abaltzisketako Oinarrizko Gizarte Unitatea
10 Aduna	Aiztondo Zerbitzuen Mankomunitatea
11 Albiztur	Saiaz Mankomunitatea
12 Alegia	Alegiako Oinarrizko Gizarte Unitatea
13 Alkiza	Aiztondo Zerbitzuen Mankomunitatea
14 Altzo	Altzoko Oinarrizko Gizarte Unitatea
15 Amezketako	Amezketako Oinarrizko Gizarte Unitatea
16 Anoeta	Anoetako Oinarrizko Gizarte Unitatea
17 Asteasu	Asteasuko Oinarrizko Gizarte Unitatea
18 Balarraín	Balarraingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
19 Belauntza	Uli Mankomunitatea
20 Berastegi	Berastegiako Oinarrizko Gizarte Unitatea
21 Berrobi	Berrobiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
22 Bidania-Goiatz	Saiaz Mankomunitatea
23 Elduaín	Elduaingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
24 Gaztelu	Uli Mankomunitatea
25 Hernialde	Hernialdeko Oinarrizko Gizarte Unitatea
26 Ibarra	Ibarako Oinarrizko Gizarte Unitatea
27 Ikaztegieta	Ikaztegietaiko Oinarrizko Gizarte Unitatea
28 Irura	Irurako Oinarrizko Gizarte Unitatea
29 Larraul	Aiztondo Zerbitzuen Mankomunitatea
30 Leaburu	Uli Mankomunitatea
31 Lizartza	Lizartzako Oinarrizko Gizarte Unitatea
32 Orendain	Orendaingo Oinarrizko Gizarte Unitatea
33 Oresa	Uli Mankomunitatea
34 Tolosa	Tolosako Oinarrizko Gizarte Unitatea
35 Billabona	Billabonako Oinarrizko Gizarte Unitatea
36 Zizurkil	Aiztondo Zerbitzuen Mankomunitatea
37 Beizama	Saiaz Mankomunitatea

3. eranskina. Arreta soziosanitaria Hedatzeko galdetegia

ESKUALDEKO BATZORDE SOZIOSANITARIOA

Eskualde Batzorde Soziosanitaria da koordinazio soziosanitarioko organoa, eta bertan parte hartzen dute Osakidetza/Euskal Osasun Zerbitzuko erakunde sanitario integratuek (aurrerantzean, ESI) eta ESIaren eragin-eremu geografikoko udalerriek (eskualdea). Erakunde bakoitzaren arreta soziosanitarioaren antolaketaren eta laguntzaren kudeaketa-mailako profesionaleri aholkularitza eta partaidetzarako aukera ematen die.

PARTE-HARTZEA

1.	Nork hartzen du parte Eskualdeko Batzorde Soziosanitarioan? Zerrendatu parte-hartzaileak. (Oharra: tokiko beste erakunde batzuen parte-hartzea aurreikusten bada, adierazi, mesedez, horiek ere).
	- ...
	- ...
	- ...

FUNTZIONAMENDUA

2.	Ba al du fororik eskualdeko Batzorde Soziosanitarioak Koordinazio soziosanitarioan antzemandako beharrak planteatzeko?	BAI	EZ	ED/EE
3.	Hartzen dira koordinazioarekin lotutako erabaki teknikoak?	BAI	EZ	ED/EE
4.	Erabiltzen al dira Batzordearen bilkurak koordinazio soziosanitarioko protokolo edo prozedura berriak definitzeko?	BAI	EZ	ED/EE
5.	Horiei dagokienez, definitu da protokoloak eta prozedurak gainbegiratzeko eta eguneratzeko sistematikarik Batzordean?	BAI	EZ	ED/EE
6.	Batzordearen esparruan, garatzen dira Lurralde-Plan Operatiboan eta Estrategia Soziosanitarioan eskualde-mailan definituta dauden proiektuak?	BAI	EZ	ED/EE
7.	Azkenik, balio du batzordeak eskualdeko eragileen arteko koordinazio-ekintzak eta mekanismoak gainbegiratzeko edo definitzeko?	BAI	EZ	ED/EE

AZPIBATZORDEAK

8.	Eratu da azpibatzerde tekniko espezifikorik jarduera-mekanismoak antolatzeko eta ebaluatzeko?	BAI	EZ	ED/EE
9.	Erantzuna baiezkoa bada, adierazi dagokion espazio zurian.	- ...	- ...	- ...

MAIZTASUNA

10.	Zenbatean behin biltzen da Batzordea? Erantzun espazio zurian.	
11.	Eta azpibatzerdeak? Erantzun espazio zurian.	

OZTOPOAK ETA ZAILTASUNAK

12.	Zer oztopo edo zailtasun daude Batzordeak abian jartzeko? Mesedez, adierazi jarraian nagusiak. - ... - ... - ...
------------	---

ESPARRU-PROTOKOLO SOZIOSANITARIOA

Esparru-dokumentu horretan, erakunde sinatzaileen arteko lankidetzaren hitzarmena jasotzen da, baita koordinazio soziosanitarioaren oinarriko alderdien formalizazioa ere. Esparru-protokoloak garatzearen eta sinatzearen bitartez, erakunde sinatzaileek konpromisoa hartzen dute beren erantzukizun-eremuan pertsonen arreta-premiei erantzuteko, dagozkien zerbitzu-zorroren bidez esku hartuz, kasua kudeatzeko eta bi sistemen arteko komunikazio-oztopoak gainditzeko metodologiarekin, bikoiztasunak eta asistentzia-hutsuneak saihestuz.

IDENTIFIKAZIOA

1.	Aurreko definizioaren arabera, adierazi, mesedez, zure erakundearen dauden Esparru-Protokoloen izenburua. - ... - ...
-----------	---

FORMA-BETEKIZUNAK

2.	Aurreko galderan aipatutako Protokoloari dagokionez, sinatu dute eskatutako laguntza ematen duten gizarte- eta osasun-erakunde guztiek?	BAI	EZ	ED/EE
3.	Sinatu al dute ukitutako erakundeetan <i>juridikoki baliozkoak diren ordezkari-tza-organoeak</i> ? (Osasun-arloan, Osakidetzako zuzendariak eta, gizarte-arloan, udalerrietako alkateek edo osoko bilkurek)	BAI	EZ	ED/EE
4.	Laburbiltzen ditu lurralde edo eskualde baterako koordinazio soziosanitarioaren funtsezko alderdiak?	BAI	EZ	ED/EE
5.	Barne hartzen du arlo bakoitzeko erreferentziako profesionalen direktorio eguneraturik?	BAI	EZ	ED/EE

KOMUNIKAZIOA ETA HEDAPENA

6.	Komunikazioari dagokionez, jasotzen da protokoloan komunikazio-planik edo ekintzarik, arreta soziosanitarioan inplikaturiko profesionalen horren berri izan dezaten?	BAI	EZ	ED/EE
7.	Protokoloaren hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, komunikatzen dira esparru soziosanitarioko profesionalen artean?	BAI	EZ	ED/EE

ERABILGARRITASUNA

8.	Askotan, biztanleek dituzten premiek gainditu egiten dute Esparru-Protokoloan arreta emateko eta koordinatzeko zehaztutakoa. Alde horretatik, baliagarria da koordinazio soziosanitariorako tresna gisa?	BAI	EZ	ED/EE
9.	Betetzen dituzte Protokoloan jasotako konpromisoak alderdi sinatzaileek?	BAI	EZ	ED/EE
10.	Laguntzen du Protokoloak kasuaren kudeaketa koordinatua eta eraginkorra egiten?	BAI	EZ	ED/EE
11.	Zure esperientziaren arabera, balio du Protokoloak profesionalen arteko koordinazio hobea bermatzeko eta, ondorioz, premia soziosanitarioak dituzten pertsonen arreta hobea emateko?	BAI	EZ	ED/EE

BERRIKUSI ETA EGUNERATZEA

12.	Zehaztu dira Protokoloa berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna?	BAI	EZ	ED/EE
13.	Erantzuna baiezkoa bada, adierazi, mesedez, espazio zurian, berrikuspenerako ezarritako prozesua eta maiztasuna.	...		
14.	Erantzuna baiezkoa bada, txertatu da azken eguneratzearen data adierazten duen berrikuspen-taularik?	BAI	EZ	ED/EE

OZTOPOAK ETA ZAILTASUNAK

15.	Zer oztopo edo zailtasun dituzte Esparru-Protokoloan zehaztutako koordinazio soziosanitarioa gauzatzeko? Mesedez, adierazi jarraian nagusiak. - ... - ... - ...
------------	--

KOORDINAZIO SOZIOSANITARIOKO PROZEDURAK

Eremu operatibo batetik arlo sozial eta sanitarioaren arteko koordinazio-modu espezifikoa artikulatzeko balio duten jarduerak edo esku-hartzeak definitzen dituzten dokumentuak dira, tokiko premia zehatzei, sortzen ari diren beharrei edo xede-kolektibo jakin batzuei zuzenduta daudenei erantzuteko. Prozedura horien helburua da pertsona edo komunitate batean identifikatutako premia soziosanitarioetara egokitutako erantzun arina ematea; beraz, esparru-protokolo soziosanitarioa baino tresna malguagoak eta egokigarriagoak dira. Horregatik, berretsi ahal izango dira kudeaketa sozialaren eta sanitarioaren antolamendu-mailako organoek sinatzen badituzte.

IDENTIFIKAZIOA

1.	Aurreko definizioaren arabera, adierazi, mesedez, zure erakundearen dauden Koordinazio-Prozeduren izena. - ... - ... - ...
-----------	---

FORMA-BETEKIZUNAK

2.	Aurreko galderan aipatutako Koordinazio-Prozedurari dagokionez, sinatu dute eskatutako laguntza ematen duten erakunde eta/edo entitate sozial eta sanitario guztiek?	BAI	EZ	ED/EE
3.	Sinatu dute aurretik aipatutako erakunde edo entitateetako zuzendaritza-organoei, gerentziak edo zerbitziburuek?	BAI	EZ	ED/EE
4.	Zehaztuta daude horretan kasuak modu koordinatuan lantzeko esku-hartze espezifikoak?	BAI	EZ	ED/EE
5.	Barne hartzen du arlo bakoitzeko erreferentziako profesionalen direktorio eguneraturik?	BAI	EZ	ED/EE

KOMUNIKAZIOA ETA HEDAPENA

6.	Komunikazioari dagokionez, Koordinazio-Prozedura bat egiten eta berresten denean, jakinarazten eta zabaltzen da ukitutako profesionalak horren berri izan eta aplikatu dezaten?	BAI	EZ	ED/EE
7.	Era berean, hobekuntzak edo eguneratzeak egiten direnean, komunikatzen dira arlo soziosanitarioko profesionalen artean?	BAI	EZ	ED/EE

ERABILGARRITASUNA

8.	Koordinazio-Prozeduraren helburua da tresna operatiboa izatea eguneroko asistentzia-jardunerako. Ildo horretan, baliagarria da premia zehatzei edo xede-kolektibo jakin batzuei erantzuteko?	BAI	EZ	ED/EE
9.	Ezartzen dira horretan irizpide komunak kasu soziosanitarioak kudeatzeko eta jorrazteko, xede dituzten kolektiboen arabera?	BAI	EZ	ED/EE
10.	Balio du Prozeduran ezarritakoak gizarte- eta osasun-premiak dituzten pertsonen zaintzaren jarraitutasuna bermatzeko?	BAI	EZ	ED/EE
11.	Azkenik, laguntzen du Koordinazio-Prozedurak artatutako pertsonen ohiko bizilekutik hurbil dauden esku-hartzeak sustatzen?	BAI	EZ	ED/EE

BERRIKUSI ETA EGUNERATZEA

12.	Definitu dira prozedurak berrikusteko eta eguneratzeko prozesua eta maiztasuna?	BAI	EZ	ED/EE
13.	Erantzuna baiezkoa bada, adierazi, mesedez, espazio zurian, berrikuspenerako ezarritako prozesua eta maiztasuna.	...		
14.	Erantzuna baiezkoa bada, txertatu da azken eguneratzearen data adierazten duen berrikuspenerako-taularik?	BAI	EZ	ED/EE

OZTOPOAK ETA ZAILTASUNAK

15.	Zer oztopo edo zailtasun daude koordinazio-prozeduran jasotakoa aplikatzean? Mesedez, adierazi jarraian nagusiak. - ... - ... - ...
------------	--

ERREFERENTE SOZIOSANITARIOAK

Osakidetzako erakundeetan erreferente soziosanitarioaren figurak duen hedapenari dagokionez, adierazi, mesedez, nola antolatzen diren erakundearen barruan (adibide bat eman da).

ERREFERENTE SOZIOSANITARIOAK				
Izen-abizenak	Lanpostua	Erakundea	Esku hartzeko eremua	Zentroa/unitatea
Pepita Perez	Gizarte-langilea	Bidasoko ESIa	Ospitaleko arreta	Bidasoko Ospitalea
Miren Perez	Medikua	Bidasoko ESIa	Lehen mailako arreta	Irungo osasun-zentroa

Erakunderen batean erreferente gehiago behar badira edo, figura hori oraindik ez duten erakundeetan, erreferente berriak izendatu behar badira, mesedez, bete dossierrean ageri den fitxa.

Eskerrik asko.

Euskadiko Koordinazio Soziosanitarioko Taldea

Euskadiko Koordinazio Soziosanitarioko Taldea

EAEko Arreta Soziosanitarioko Zuzendaritza. Osasun Saila. Eusko Jaurlaritza

Vitoria-Gasteiz, 2022ko uztailaren 29